Prèkè

Hotelgasten kind van de onbetaalde rekening

Amigoe

WIJNIE JABAAI ...geschokt...

VANDAAG

102E JAARGANG — NO.: 175

VRIJDAG 2 AUGUSTUS 1985

Nieuws in vogelvlucht

ANTANARIVO — Bij vechtpartijen tussen het leger van Madagascar en aanhangers van de vechtsport Kung Fu vielen gisteren 20 doden en 23 gewonden. Het ging volgens de regering om Kung Fu-fanatici. Slachtoffer is ook «grootmeester» Andrianarijaona.

*****

BEIRUT — Israels luchtmacht heeft in de Libanese Beka's-vallei 2 bases gebombardeerd van de Libanese partij Syrische nationalistische sociale partij. Daarbij zijn zeker 15 doden en 20 gewonden gevallen. Deze groep zou de laatste weken aanvallen hebben gepleegd op Israelische troepen in Libanon. De bases lagen op 35 km van Beirut. Het was de 2e Israelische luchtaanval binnen 1 week.

*****

SCHIPHOL — De Buitenland-ministers van Italie, Luxemburg en Nederland van Zuid Afrika is bedoeld om persoonlijk de ernst van de situatie na de recente ontwikkelingen daar met de regering te bespreken. Voorheen gebeurde dit met schriftelijke verklaringen. Daarmee kan men niet langer volstaan, zei Van den Broek. Pretoria stemde in met dit bezoek, maar wees er wel op dat de EG geen recht heeft zich te mengen in zijn binnenlandse aangelegenheden. Het terugroepen van de EG-ambassadeurs voor beraad over de situatie in ZA duurt voor wat betreft Londen zo kort mogelijk, aldus premier Thatcher. Australie heeft zijn ambassadeur teruggeroepen voor beraad over een ingrijpende herziening van de banden met Pretoria.

*****

WASHINGTON — **Het VS-Huis** gaf met 380 tegen 48 stemmen zijn fiat aan een wetsvoorstel voor economische sancties tegen ZA. Het voorstel gaat nu naar de senaat, welke **pas mogelijk in september een besluit neemt.** In de senaat zijn de Republikeinen in de meerderheid. Is de senaat het er ook mee eens dan moet het ontwerp naar Reagan voor zijn handtekening. Hij kan ook zijn veto-recht gebruiken. Het Witte Huis echter voelt niets voor sancties.

*****

TIRANA — Communistisch Albanie heeft de Slokakte van Helsinki waarvan het 10-jarig bestaan is herdacht van de hand gewezen als zijnde het resultaat van een «demagogisch en imperialistisch-revisionistisch debat». Dit forum voor vrede en veiligheid heeft trouwens geen resultaat geboekt. Vrede in Europa wordt niet bereikt door de 2 supermogendheden en hun respectieve blokken Navo en Warschaupact.

*****

WASHINGTON — In de VS zijn 6 arrestaties verricht onder wie een lt kolonel, ivm het beramen van een grootscheepse wapensmokkel naar Iran; de militair was werkzaam bij Defensie op de afdeling raketten. De bedoeling was raketten naar Iran te brengen waaronder Sidewinders, Harpoons enz. Op 15 juli kwam men in Californie bijeen voor de details. Een der aanwezigen was een vermomde FBI-agent.

*****

WARSCHAU — De Opstand van Warschau van 1 augustus 44 is door honderdduizenden Polen herdacht. De opstand tegen de Nazi's duurde 63 dagen en kostte 200.000 Polen het leven. Deze opstand is symbolisch voor het vrijheidsstreven der Polen en was eigenlijk ook tegen de SU bedoeld.

*****

AMSTERDAM — De dollar begon donderdag aan zijn herstel en kwam in Amsterdam uit op 3,16 gulden tegen een slotkoers van 3,1339 gld woensdagmiddag.

*****

LONDEN — SU-minister Sjevardnadze heeft de Britse uitnodiging voor een bezoek aanvaard. Zijn voorganger Gromyko, nu president, had dit al enige tijd geleden gedaan maar in de relaties kwam de klad door de uitwijzing van SU-diplomaten wegens spionage. Sjevardnadze uitte zijn voldoening over de in Helsinki gevoerde gesprekken. Zijn leider Gorbatsjov heeft een nieuwe taak erbij: voorzitter van de Defensieraad.

*****

PARIJS — Bij de bestrijding van grote bosbranden aan de Franse Cote d'Azur zijn 5 brandweermannen omgekomen. In allerijl zijn 3 campings ontruimd. De vakantie-gangers moesten vertrekken met wat zij in de haast konden meenemen. De oorzaak van de brand is waarschijnlijk kortsluiting in een hoogspanningsleiding.

*****

MOSKOU — De SU heeft de VS opgeroepen zijn afwijzing van het SU-moratorium op kernproeven te herzien. Dit was aangekondigd door Gorbatsjov. De stop op deze proeven zou gelden tot 86. De VS wezen het af als een SU-propagandastunt.

*****

MADRID — Bij een explosie in het Spaanse vakantieoord Benidorm is een Zweeds echtpaar licht gewond. Men denkt dat het een ETA-actie is.

SAN JOSE GARANDEERT GRONDGEBIED TE VERDEDIGEN

Relaties na vliegtuig-incident verder verslechterd

Costa Rica voelt oorlogsdreiging van kant Nicaragua

SAN JOSE/MANAGUA — De verhouding tussen Costa Rica en zijn buurland Nicaragua over en weer koerst weer op een nieuw dieptepunt af. Van Costaricaanse zijde wordt gesproken over oorlogsdreiging van de kant van Managua. Ook gaf president Luis Alberto Monge van Costa Rica te verstaan dat er in feite niets meer te praten valt met Nicaragua. De plannen voor een bilateriaal gesprek in Panama over de grensproblemen tussen beide landen zijn hiermee van de baan. In San Jose werd op hoog niveau spoed-beraad gehouden over een nieuwe strategie ten opzichte van Managua. De ontwikkeling is in een nieuwe stroomversnelling geraakt nadat Nicaraguaanse vliegtuigen het Costaricaanse luchtruim geschonden hadden. Volgens Nicaragua echter hebben uit Costa Rica komende vliegtuigen zijn luchtruim geschonden.

De door president Daniel Ortega afgelegde verklaringen interpreteren wij als een bedreiging voor ons land, zo stelde president Monge vast. De wereld moet er nota van nemen dat een natie welke sedert 36 jaar gedemilitariseerd is met oorlog wordt bedreigd, aldus de Costaricaanse president die er op wees dat Costa Rica niet over een leger beschikt en dat zijn land nimmer enig buurland heeft aangevallen. Costa Rica heeft slechts de vrede verklaard aan de wereld, aldus Monge. Deze schreef in een **persoonlijke nota aan zijn Nicaraguaanse collega Ortega dat** zijn bevolking in vrede wenst te leven met de buurstaten en dringt er op aan dat Nicaragua daar zijn medewerking aan geeft. Diep verontwaardigd toont Monge zich over het herhaalde verwijten van Managua over het gebruik van Costaricaans grondgebied door vliegtuigen welke acties tegen Nicaraguaanse doelen uitvoeren als onderdeel van de activiteiten van de anti-Sandinistische guerrilla. Dit noemt Monge een valse verklaring welke alleen maar ten doel kan hebben de agressie te bedekken, de Costaricaanse neutraliteit en zijn inzet voor de vrede te ontkennen. President Monge wijst daarom op de recente schending van het luchtruim van Costa Rica door vliegtuigen van de Nicaraguaanse luchtmacht, waarbij talrijke raketten werden gelanceerd door de Nicaraguanen. De beweerde agressie van Costaricaanse kant heeft nooit bestaan en kan ook niet bestaan, zo verzekert Monge zijn Sandinistische collega. Samenvattend stelt Monte vast dat de schending van het Costaricaanse luchtruim en de poging om deze agressie te verdonkeremanen gevoegd moeten worden bij de talrijke agressie-daden waarvan Costa Rica het doelwit is geweest van de kant van de militaire krachten van Nicaragua. Vals is ook volgens president Monge de bewering dat de door San Jose ondernomen actie ter verdediging van zijn nationale **souvereiniteit gebeurt onder druk** van andere landen. Wij bevestigen categorisch dat wij geen enkele druk hebben ondervonden en ook niet zullen accepteren van iemand.

In verband met de laatste ontwikkelingen is in San Jose spoed-beraad gehouden op hoog niveau. Daarop zijn nieuwe maatregelen besproken om op de agressieve politiek van Nicaragua te kunnen beantwoorden. Aan het beraad namen deel de president, zijn vice-president Armando Arauz, de hele ministerraad en hun naaste medewerkers.

De minister van Openbare veiligheid Benjamin Piza kreeg onmiddellijk opdracht om onverwijld alle maatregelen te treffen om de politieposten in de omgeving van de lange grens met Nicaragua te versterken zodat men meteen kan reageren op elke gewelddadige schending ter bescherming van de territoriale integriteit van Costa Rica en om de vrede voor de burgerij te kunnen garanderen. Verder is ook besloten dat alle berichtgeving over de delicate situatie dagelijks wordt verstrekt door het presidentiele paleis. Dit is gebeurt om te verkrijgen dat slechts bewezen feiten worden gepubliceerd en ter voorkoming van het verspreiden van speculatieve berichten welke op dit moment nadelig kunnen uitwerken, zo werd verklaard.

In een officiele verklaring wordt de Costaricaanse bevolking verzekerd dat zijn regering met alle kracht en op elk terrein geantwoord zal worden op de agressieve daden van het Sandinisme ten opzichte van Costa Rica. Alle mogelijkheden waarover de **regering beschikt zullen worden** aangewend om de «territoriale integriteit, de euwigdurende neutraliteit en de vrede in Costa Rica te garanderen». Aldus de presidentiele verklaring.

Volgens president Monge hebben Costa Rica en Nicaragua niets meer met elkaar te bepraten. Na de aanvallen waarvan Costaricaanse dorpen het slachtoffer zijn geworden kan er geen dialoog gehouden worden, aldus de Costaricaanse president op een geimproviseerde persconferentie. Met deze verklaring sloeg president Monge de deur welke nog op een kier stond voor een ontmoeting van beide landen dicht. Zijn Sandinistische collega Ortega had gesuggereerd een dergelijke ontmoeting in Panama te houden. De protestnota van Nicaragua tegen de schending van het Nicaraguaanse luchtruim door niet geidentificeerde vliegtuigen welke vanuit het Costaricaanse luchtruim kwamen deed Monge af als het steeds herhaalde communistische foefel wanneer men de waarheid niet kan en wil erkennen. Op deze persconferentie zei president Monge nog dat de agressieve daad van afgelopen vrijdag de ernstigste in zijn soort is geweest omdat het om verschillende Nicaraguaanse vliegtuigen ging en omdat deze talrijke raketten tegen doelen op Costaricaanse grondgebied lanceerden. Costa Rica moet daarom voorbereid zijn op nieuwe Sandinistische acties, zei Monge.

Volgens minister Piza van Veiligheidszaken zijn vijf landen in staat Costa Rica hulp te verlenen bij zijn besluit moderne wapens te gaan gebruiken bij de bewaking van zijn grens met Nicaragua. Hij noemde met name Panama, Israel, West Duitsland en de Verenigde Staten. Hij wilde niet ingaan op vragen wat voor hulp Costa Rica die landen heeft gevraagd. De regering beschikt over voldoende wapens om aanvallen van vliegtuigen zoals de Sandinistische regering die gebruikt te kunnen afslaan, aldus minister Piza. Maar de regering achtte het toch verstandiger betër militair materiaal aan te schaffen.

Het ligt kennelijk ook in de bedoeling van de Costaricaanse regering om een beroep te doen op het Interamerikaanse verdrag voor wederzijdse bijstand. In het kader van dit verdrag kan een land dat wordt aangevallen een beroep doen voor steun. In dit geval voelt San Jose zich aangevallen door Managua. Costa Rica heeft Nicaragua wel laten weten dat het elke daad van agressie op gepaste wijze zal beantwoorden.

Chin A Sen: kan niets doen

Onderzoek onder Makmur leden na wapenvondst Rotterdam

AMSTERDAM — Oud-president, drs Henk Chin A Sen, kan niet tussenbeiden komen bij de arrestatie van sommige leden van de Surinaamse bevrijdingsraad, waarvan hij de voorzitter is. Het gaat om een zaak welke in handen van de justitie is, aldus Chin A Sen. Onder degenen die voor verhoor zijn aangehouden bevindt zich voorzitter P. Somohardjo van de Stichting Makmur in Rotterdam die zich inzet voor Surinaamse politieke vluchtelingen. De aanhoudingen zijn het gevolg van de vondst van wapens en explosieven in een pand aan de Walcherensestraat in Rotterdam. Dit pand werd namelijk gebruikt als ontmoetingscentrum, onder meer door Makmur-leden. Makmur ontkent echter enige betrokkenheid bij deze wapen-vondst. Er zijn zeven aanhoudingen verricht.

WILLEMSTAD — Op Curaçao kwam vanmorgen een Venezolaanse regerings-delegatie aan, teneinde het begin deze week gelanceerde participatie-voorstel inzake de raffinaderij, nader toe te lichten. De delegatie bestond uit minister van Buitenlandse Zaken dr Simon Alberto Gonsalvi (tweede van links), viceminister van Oliezaken dr Hernan Anzola (links op de foto) en regerings-adviseur dr Ruben Franco. In hun aanwezigheid bevond zich ook Koninkrijks-ambassadeur in Caracas mr Thurkow. De buitenlandse bewindslieden werden op de luchthaven verwelkomd door premier Maria Liberia-Peters en de Venezolaanse consul dr Luis Ochoa Teran (uiterst rechts).

Vermindering olie inkomsten 215 miljoen dollar

Zware olie Venezuela met 1,95 dollar omlaag

CARACAS — Venezuela heeft de prijs voor zijn oliesoorten met gemiddeld 1,78 dollar verlaagd per vat. Zijn zware olie gaat bijna twee dollar in prijs omlaag.

Minister voor Energie en Mijnzaken Arturo Hernandez Crisanti maakte de prijsverlaging bekend. Overeenkomstig de recente Opec-afspraak verlaagt Venezuela zijn middelzware olie welke te vergelijken is met de zware olie van andere landen met een halve dollar. De beide soorten zware olie van Venezuela gaan gemiddeld met 1,95 dollar omlaag.

De gemiddelde prijsverlaging van de Venezolaanse exportolie komt dus gemiddeld uit op 1,78 dollar en heeft betrekking op 690.000 vaten per dag. Tot 30 juni was de gemiddelde export van Venezuela 1.276.000 vaten olie per dag. Het door de regering beoogde gemiddelde was 1,410.000 vaten. De zware olie welke buiten het Opec-pakket valt maakt 72 procent van de Venezolaanse export uit. De prijsverlaging voor de zware olie betekent volgens de berekening van minister Hernandez Crisanti een derving van 215 miljoen dollar voor de rest van het jaar. Overigens geloven de olie-experts dat de uitvoer zal gaan stijgen wat weer een gunstig effect heeft op de inkomsten van de overheid. Daar rekent de regering trouwens ook op. Want onder-minister voor Oliezaken Hernan Anzola zei verleden week al dat veel klanten van Venezuela hun bestellingen aangehouden hebben in afwachting van de nieuwe prijzen.

Er werd al lang een prijsverlaging verwacht, vooral omdat de zware olie van Venezuela buiten het prijzenpakket valt van de Organisatie van olieexporterende landen (OPEC) en ook omdat Mexico de prijs voor zijn aanverwante zware olie al enige keren heeft verlaagd en zo een grote concurrent voor Caracas is geworden. Venezuela gaf er de voorkeur aan te wachten op de verleden week gehouden ministers-vergadering der Opec, waarvan Venezuela een der oprichters is geweest.

Bij keuze president

Banzer-aanhang dreigt met demonstratie

LA PAZ — De aanhang van oud-president generaal Hugo Banzer van Bolivia heeft opgeroepen tot betogingen morgen in de hoofdstad La Paz voor het geval dat het parlement mocht beslissen Banzer te passeren bij het kiezen van de president. Zijn politieke tegenstander, de bejaarde Victor Paz Estenssoro, maakt de meeste kansen gekozen te worden.

Omdat geen der kandidaten bij de vorige maand gehouden algemene verkiezingen de meerderheid achter zich kreeg moet het Boliviaanse parlement morgen de president gaan aanwijzen. Het ziet er naar uit dat Banzer die 28 procent der stemmers op zich verzamelde bij de presidentskeuze aan het kortste eind trekt doordat Paz Estenssoro's partij de parlementsverkiezingen heeft gewonnen en een paar zetels meer heeft dan Banzers partij. Daarnaast geven de kleine linkse partijen de voorkeur aan Paz Estenssoro die zich in het politieke midden opstelt boven de als reactionair gezien Banzer die het land lange tijd als een harde militaire dictator heeft bestuurd. De coalitie van links en middenpartijen zal naar men verwacht een meerderheid opleveren voor de 78-jarige Paz Estenssoro.

Chili erkent: politie bij moorden betrokken

SANTIAGO — Twee generaals van de Chileense Carabinieri hebben hun ontslag aangeboden en veertien agenten van dit para-militaire korps zijn gearresteerd in verband met de ontvoering en de moord op drie linkse tegenstanders van het militaire bewind. Een onderzoek door een daartoe aangewezen rechter heeft hun verantwoordelijkheid uitgewezen.

In zijn rapport komt de rechter tot de conclusie dat de politie de ontvoering van de twee leerkrachten en een schilder, alle drie met communistische sympathieën en ideeën, had georganiseerd en ook verantwoordelijk was voor hun moord. Deze politieke verantwoordelijkheid had voor de goegemeente vanaf het begin vastgestaan. Men had er niet op gerekend dat dit officieel erkend zou worden.

De rechter gaf de opdracht twee politiemannen te arresteren en twaalf kregen een verbod om het land te verlaten. In aansluiting op deze aanbevelingen ging de regering een stapje verder en liet de veertien politiemannen oppakken. De onder-directeur van de Caribinieri, generaal Rodolfo Stange, en de onder hem staande generaal Carlos Donoso hebben in verband met deze zaak hun ontslag aangeboden.

Het onderzoek bracht aan het licht dat twee politiemannen in een helicopter enige minuten voor de ontvoering boven de school vlogen waarin twee van de drie slachtoffers zich bevonden. Zij hebben de gegevens vervalst in het logboek van de vlucht zodat de indruk werd gewekt dat zij een bepaalde missie vervulden. De drie ontvoerde mannen werden gruwelijk vermoord.

Venezolaanse marineman in Nicaraguaanse drugs-affaire bekent

CARACAS — Een vroegere marine-officier van Venezuela heeft bekend bij een cocaine-affaire betrokken te zijn geweest. Het is Lizardo Marquesa Perez. In deze affaire zijn ook nog twee burgers betrokken. Volgens het Openbaar Ministerie speelden in deze affaire ook Nicaraguanen mee.

Vier jaar geleden werd ook haar man gedood

Advocate voor vervolgde UDF-leiders vermoord

DURBAN — In Durban is donderdagavond de bekende zwarte advocate Victoria Mxenge doodgeschoten. Mevrouw Mxenge was een van de verdedigers van de zestien leden van het Verenigd Democratisch Front (UDF) die door het blanke minderheidsbewind worden beschuldigd van verraad. Het proces tegen de zestien UDF-leiders wordt maandag hervat.

De schietpartij gebeurde voor het huis van mevrouw Mxenge, zo heeft een woordvoerder van de politie meegedeeld.

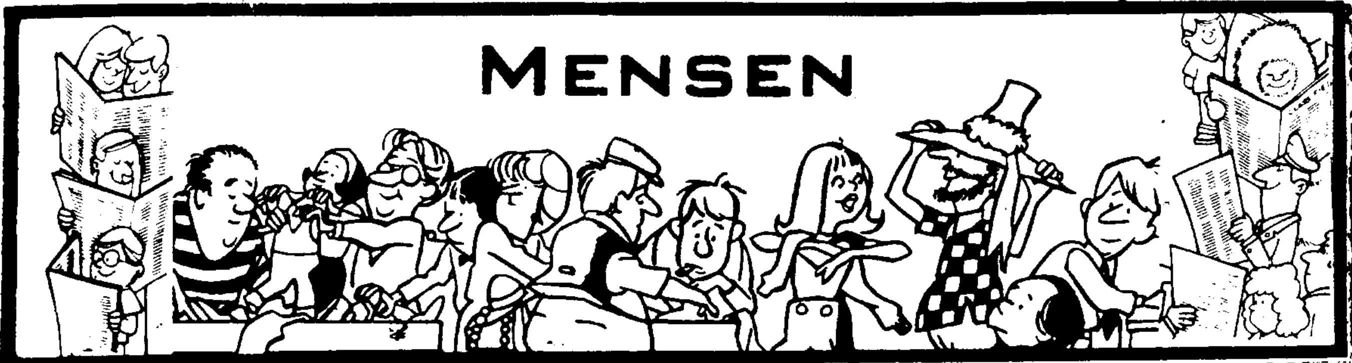
Vier jaar geleden werd de echtgenoot van de advocate vermoord. Volgens de politiewoordvoerder is mevrouw Mxenge door vier mannen vermoord. Hij weigerde details over het gebeuren te verstrekken.

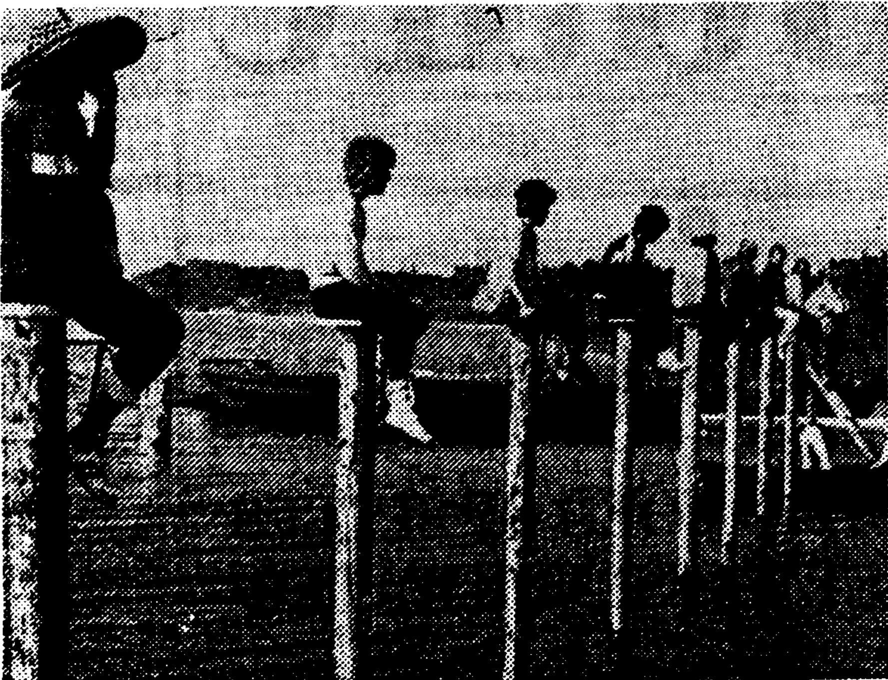
Kennissen van de vermoorde advocate zeiden dat zij werd doodgeschoten nadat zij was thuisgebracht door de voorzitter van het UDF in de provincie Natal, Mcebisi Xundu. Mevrouw Mxenge stond bekend als een fel tegenstandster van de apartheid. Ook haar man, Griffith Mxenge, was actief in de strijd tegen de apartheid. Griffith Mxenge, eveneens advocaat, werd vier jaar geleden vermoord. Op zijn lijk werden tientallen steekwonden aangetroffen. Zijn keel was doorgesneden. De moordenaars van Griffith Mxenge zijn nooit gevonden. Voordien zat hij gevangen op Robbeneiland. Mxenge werd schuldig bevonden aan het onderhouden van betrekkingen met het verboden African National Congress (ANC).

Een collega van Victoria Mxenge verklaarde dat de advocate een vitale rol speelde in het team van advocaten dat de verdediging opzich heeft genomen van de zestien UDF-leiders.

Reagans neus

WASHINGTON — De neus van president Ronald Reagan van de Verenigde Staten hoeft niet verder behandeld te worden, zo heeft het Witte Huis officieel meegedeeld. Daarmee moest de schrik worden weggenomen welke was ontstond toen bekend werd gemaakt dat een stukje neushuid van de president was weggenomen om het te onderzoeken op eventuele huidkanker. Na de recente operatie, aanvankelijk van een poliep, maar later van een gezwel dat achteraf kanker bleek te bevatten, was de onverwachte mededeling dat er nu gedacht werd aan de mogelijkheid van huidkanker een domper op de vreugde over het voorspoedige herstel van de president. Het Witte Huis maakte bekend dat het ging om een routine-onderzoek naar infectie, waarbij werd vastgesteld dat geen verdere behandeling meer nodig was. Eerder was meegedeeld de president al maanden een beetje last had van een geirriteerde huid op zijn neus. Vandaar het onderzoek. De pers bracht de zaak aan het rollen doordat men vragen stelde over een pleister op Reagans neus. Toen kwam de aap uit de mouw.

Achtien mannen en vrouwen zijn gisteren in Noordwijkerhout "OP STOK" gegaan. Ze doen een gooi naar het wereld- kampioenschap paalzitten, maar moeten dat dan wel minstens 92 uur en 14 minuten volhouden.

*****

In de BRUSSELSE GEVANGENIS was vorige week al onrust ontstaan, toen de vereniging ter bescherming van gevangenen met een rapport uitkwam waarin verklaard werd dat een groot deel van de gevangenen aan de ziekte Aids lijdt. Deze onrust werd vergroot toen ongeveer dertig gevangenen gisteravond op het dak van de St. Gilles- gevangenis van Brussel een zitstaking hielden. Zij eisten isolering van mede- gevangenen die aan Aids lijden. Ook wilden zij dat mannen die zelf de immuniteits- ziekte niet hebben, maar wel drager van het Aids- virus zijn, worden overgebracht naar ziekenhuizen. Na enkele uren beeindigden de gevangenen hun actie, die zonder incidenten verliep. Volgens de Belgische justitie zitten in heel Belgïe vijf mensen gevangen die Aids hebben. In de pers zijn echter berichten verschenen dat bij een onderzoek van 100 gedetineerden van de Brusselse gevangenis 13 gevallen van Aids zijn geconstateerd.

*****

De Vlamingen willen vöor hun DRINKWATER niet langer afhankelijk zijn van de Walen. Nadat Waalse politici hadden aangekondigd dat zij belasting willen gaan heffen op de leveranties van drinkwater, heeft de Vlaamse regionale regering opdracht gegeven tot proefboringen in Vlaanderen. En daarbij is inmiddels resultaat geboekt, zo is in welingelichte kring vernomen. De Vlamingen zullen met hun eigen drinkwater waarschijnlijk goedkoper uit zijn dan nu. Voor een kubieke meter Waals drinkwater betalen zij drie frank, terwijl een kubieke meter Vlaams water twee frank gaat kosten. De Vlamingen hopen dat zij over vijf tot tien jaar geen Waals water meer hoeven te importeren.

*****

De Regionale Raad van Trento heeft besloten het gehucht ZAMBANA VECCHIA in de Dolomieten met de grond gelijk te maken en de 92 inwoners elders onder te brengen. De directe aanleiding tot dit besluit is de dambreuk die zich twee weken geleden voordeed in een klein dal in de Dolomieten en waarbij meer dan 200 mensen zi n omgekomen. Het dorpje ligt op de helling van de berg Paganella en de inwoners leven al 30 jaar met de dreiging van een aardverschuiving. Na de ramp is nu besloten het gehucht met de grond gelijk te maken en dieper in het dal een nieuw dorp te bouwen. Het is de tweede maal dat de inwoners van het dorp moeten verhuizen. In 1955 werden zij, na een aardverschuiving waarbij geen slachtoffers vielen, geevacueerd en kregen ze een nieuw dorp, Nieuw Zambana. Maar in de loop van de tijd keerden tientallen inwoners toch terug naar hun oude huizen.

*****

Met de veroordeling in juli van de 20-jarige Oostduitser Falk Meissner tot een jaar celstraf bevinden zich al zijn in de DDR verblijvende FAMILIELEDEN IN DE GEVANGENIS. Dit heeft een West Duitse mensenrechten- organisatie vrijdag bekend gemaakt. Meissners uit Dresden afkomstige ouders, de 45-jarige bouwvakker Wolfgang Meissner en zijn echtgenote Erika (44), proberen sinds mei 1983 voor henzelf en hun zoon een uitreis- visum te krijgen om naar hun in Hamburg wonende oudste dochter te gaan. De vader werd in februari 1984 gearresteerd en tot drie jaar en tien maanden hechtenis veroordeeld. In augustus van hetzelfde jaar werd ook zijn vrouw aangehouden, waarop zij vier jaar kreeg. Falk Meissner werd in mei gearresteerd. Waar hij wordt vastgehouden is niet bekend. Hem wordt "landverraderlijke activiteit" ten laste gelegd, in verband met de inspanningen van zijn familie de DDR te verlaten.

*****

Russen die door de ANTI- ALCOHOL CAMPAGNE van partijleider Grobatsjov maar moeilijk aan een fles vodka kunnen komen, hebben hun toevlucht gezocht tot drastische oplossingen: zij drinken nu parfum. Dit heeft het vakbondsblad Troed bericht. "Kenners bevestigen dat het Bouquet van Lotion van het merk 'Start' een uitdaging is voor de nobele met alcohol versterkte wijnsoort 'Agdam', zo schrijft Troed op satirische toon. "Houdt u niet van 'Start', geen nood, neem een fles 'Kara-Novo' eau-de-cologne: zonneschijn in een fles voor slechts 66 kopeken", aldus het blad. Door de anti- acohol maatregelen van 1 juni is het onder andere verboden voor 14.00 uur sterke drank te verkopen. Troed grapte dat de reactie van de zware alcoholisten dusdanig is, dat een aantal drogisterijen waar alcohol- houdende medicinale produkten en reukwaren worden verkocht, de openings- tijden hebben aangepast aan die van de slijterijen. In een artikel in de krant Moskovskaja Pravda werd gemeld dat de politie steeds meer mensen arresteert wegens overtreding van de alcoholwetten. Volgens de politie worden steeds meer plaatsen ontdekt waar illegaal vodka wordt verkocht. Ook het aantal arrestaties wegens het illegaal stoken van alcohol, de beroemde Russische Samogon, neemt met de dag toe, aldus het artikel.

*****

Rotterdam krijgt de MILIEUPRIJS van de Westduitse stad Krefeld. Dit heeft Krefeld donderdag bekend gemaakt. Rotterdam krijgt deze in 1977 ingestelde prijs vanwege "de voorbeeldige activiteiten ten behoeve van de zuivering van het Rijnwater", aldus de motivering. De Oberburgermeester van Krefeld, Dieter Puzthofen, zal de prijs tijdens een feestelijke bijeenkomst in het Parkhotel "Krefelder Hof" donderdag 26 september uitreiken aan burgemeester Peper van Rotterdam. Haven- wethouder R. den Dunnen uit Rotterdam zal bij die gelegenheid een lezing houden over het milieuprogramma en daarover tevens een film vertonen. In de haven van Krefeld ligt die dag het laboratorium- en meet- schip van Rotterdam afgemeerd. Volgens directeur van het Stedelijk Verkeerswezen in Krefeld, dr Herbert Eichmanns, heeft Rotterdam een zeer belangrijke stap gezet op de weg naar een zuivere Rijn door jaarlijks 25 miljoen kubieke verontreinigd slib uit zijn haven te baggeren.

*****

"JOHN & YOKO, een liefdes- geschiedenis" is de titel van de televisie- film over het huwelijk van de vermoorde ex- Beatle John Lennon en zijn vrouw Yoko Ono. De opnamen voor deze drie uur durende produktie van de Amerikaanse televisie- maatschappij NBC beginnen deze week in London. De hoofdrollen worden vertolkt door Mark McGann, die evenals Lennon in Liverpool is geboren, en de actrice Kim Miyora. De 24-jarige McGann heeft kort geleden de rol van John Lennon op het Engelse toneel gespeeld.

Replantatie dure ingreep

Aanzetten ledematen op lange termijn voordelig

UTRECHT — Het opnieuw aanzetten van bij ongelukken verloren vingers, handen en voeten bespaart op de lange duur miljoenen guldens aan invaliditeitsuitkeringen. Deze — dure — vorm van chirurgie is dan ook geen luxe, zoals wel betoogd wordt. Dat schrijven vijf medewerkers van de afdeling plastische en reconstructieve chirurgie van het Academisch Ziekenhuis Rotterdam-Dijkzigt in het Nederlands tijdschrift voor Geneeskunde.

De plastisch chirurgen dr. A.R. Smith en prof. dr. J.C. van der Meulen hebben met drie medewerkers uitgerekend wat de replantaties bij 34 patiënten hebben gekost en wat deze patiënten, gemiddeld 30 jaar oud, tot hun pensioen aan WAO- of AAW-uitkeringen zouden hebben ontvangen als zij allen hun door ongelukken geamputeerde lichaamsdelen hadden moeten missen.

Bij dertien patiënten mislukte de replantatie, maar de anderen konden hun vinger, hand of voet na de operatie behouden. Zo'n operatie is duur: De kosten van het aanzetten van een hand kunnen oplopen tot zo'n 100.000 gulden, terwijl replantatie van een voet zelfs twee maal zoveel kan kosten.

Replantatie- chirurgie is arbeidsintensief en moet bovendien direct gebeuren, zodat 24 uur per dag een operatieteam beschikbaar moet zijn. De ingreep verdient zichzelf echter, gemiddeld genomen, terug, aldus de auteurs. Als bij de 34 onderzochte patiënten geen poging was ondernomen hun verloren ledematen te redden, zouden zij tezamen een veel groter beroep op de algemene middelen hebben moeten doen dan nu het geval is.

De totale kosten zouden dan, tot het 65ste levensjaar van deze patiënten, 6,5 miljoen gulden hoger hebben gelegen dan nu het geval is. „Replantatie- chirurgie is weliswaar duur, maar uiteindelijk kostenbesparend", zo concluderen de onderzoekers.

*****

Ecuador en Uruguay bevorderen investeringen

QUITO — Ecuador en Uruguay hebben besloten het investeren in elkaars landen aan te moedigen in de industriele en handelssector. De ministers van Buitenlandse zaken van beide landen hebben daartoe een aantal akkoorden ondertekend.

CURAÇAO AGENDA

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
van 3 augustus 1985 vanaf 08.00 uur t/m 5 augustus 1985 om 07.00 uur
Dokter Guerrero- Bakmeyer, Sentro Mediko Marie Pampoen, tel.: 615044 / 615265; spreekuren: 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 74279 / 53480 b.g.g. 625614/625822.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomes, Nassy, mevr. Nassy- Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero- Bakmeyer).

STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
van 2 augustus 1985 vanaf 18.00 uur t/m 5 augustus 1985 om 16.00 uur
Dokter Rosales- Concession, Konsultorio Brievengat, tel.: 77244; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 75611 b.g.g. 625614/625822.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo- Henry, King, mevr. Soliana- Tjin, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales- Concession en mevr. Pablo)

DERDE DISTRICT BANDABAO
van 2 augustus 1985 vanaf 18.00 uur t/m 5 augustus 1985 om 06.00uur
Dokter Schellens, Spreekkamer: Barber, tel.: 641658 / 641605; spreekuren: 10.00-11.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: 641784 b.g.g. 625614/625822.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Hernandez)

*****

VERLOF BEGRAFENIS:
3 augustus: E.F. de Camps, Mahumaweg 35.
4 augustus: M.A. Frans, Kaya Cumulus 22.

*****

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Maduro, tel.: 82033 en zuster Flanders, tel.: 44187.

*****

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN: 19.30 uur *Breakdance II* (alle leeft.); 21.30 uur *Rambo, First Blood II* (14 jr.); 24.00 uur *Sexamen* (18 jr.).
CINELANDIA: 19.00 + 21.00 ur *The Passage* (18 jr.); 24.00 uur *Challenge of the Tiger* (18 jr.).

*****

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 12.00-14.00 Take two; 16.30 Cartoons; 16.45 Natuur in eigen land; 17.15 Dance fever; 17.45 AGHUSA; 18.15 Agedres na plaka chikí; 18.30 Telenovela: «Gabriel y Gabriela»: 19.15 Informe Deportivo; 19.30 America's Top Ten; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Knight rider; 21.30 Lorne's Greene new wilderness; 22.00 Show di Job; 23.00 Tempo pa Dios; 23.05 Moneyline; 23.35 Sports tonight; 24.05 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Club PTL; 17.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Estreno (Flush); 22.00 The Africans; 22.30 Combat; 23.00 Sports tonight; 24.00 Sluiting.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30 / 13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00 / 14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

*****

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

*****

BOTICA'S **(nachtdienst)**
Otrobanda: del Pueblo, tel.: 625333; Punda: Juliana, tel.: 54500.

*****

DIVERSEN
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00 / 14.00-17.00 uur; zondag van 10.00-16.00 uur. Momenteel en t/m 4 augustus Expo van Grupo Kadushi o.l.v. Luigi Pinedo.

*****

OPENBARE BILBIOTHEEK (Jonan van Walbeeckplein 13): openingstijden maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-12.00 / 14.00-20.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 09.00 uur.

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

ST. EILIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: **(bezoekuren)** 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK: **(bezoekuren)** opname afd. Mannen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00/14.00-16.00/17.00-19.00 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00 / 14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Schrijnwerkerstraat 14, zijweg Breedestraat, Otrobanda: open dagelijks van 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

CURAÇAO ONDERWATERPARK: duiktrips voor lokale duikers in het weekeinde. Voor informatie tel.: 624242 624705.

CURAÇAO SEAQUARUIUM (Bapor Kibrá): openingstijden maandag t/m zondag van 10.00-22.00 uur.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Namens Antillean News Holding NV:
R.F. Snow
Adjunct: I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Hoofdredactie:
waarnemend voor:
Laureen Ravelli-Schenk
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Ana van Leeuwen, Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór drie uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie)
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Abonnement en advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 2737.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel en Papertrip Julianaluchthaven.

SABA:
Vertegenwoordigers/Correspondente:
Linda Bontenbal, Windwardside.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 South Bay- shore Drive 503, Miami Florida 33131.

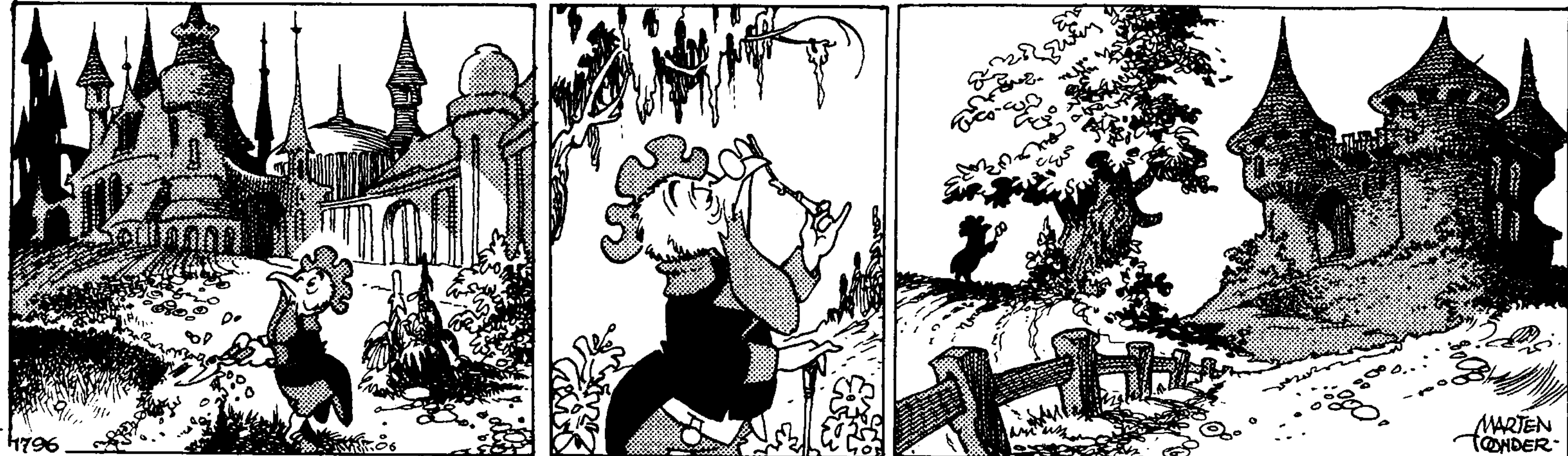
Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAƒ.80,15 per maand (luchtpost) of NAƒ.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en de Wens-Werkster door Marten Toonder

1796 — Het is al lang geleden, dat markies Xavier Querulus de Cantecler de Barneveldt in de buurt van Rommeldam een buiten liet bouwen. Het oude kasteel Troebeloo, waarin hij geboren was, had hij aan de gemeente verkocht omdat het te ver van de stad lag. Daar had de wakkere edelman belangen bij vele bedriven en instellingen, maar men moet nu niet denken, dat hij zijn tijd vulde met zaken doen. Nee, zo diep was het oude geslacht der Canteclers niet gezonken. Zijn nieuwe buitenhuis lag dan ook op aangename wijze tussen de heuvels en de bewoner kan men dikwijls door zijn park zien bewegen, mijmerend over een gedicht of doende zijn heg bij te knippen. Ook in de kookkunst was hij zeer bedreven en hij schepte er vermaak in om zijn pachters les in het spitten te geven.

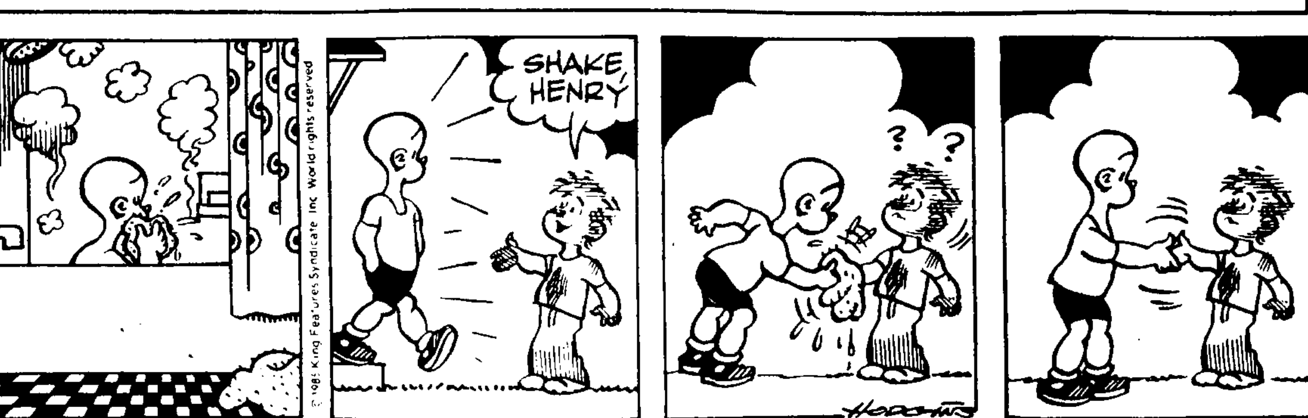
"De kunst is om de aarde op voorname wijze te fileren, zoals de eerste de Cantecler dat te Barneveld deed", placht hij te zeggen.

Het buiten beviel hem goed en hij zou dan ook tevreden met zijn leven geweest zijn wanneer Bommelstein niet aan de oostkant van zijn uitzicht gelegen had.

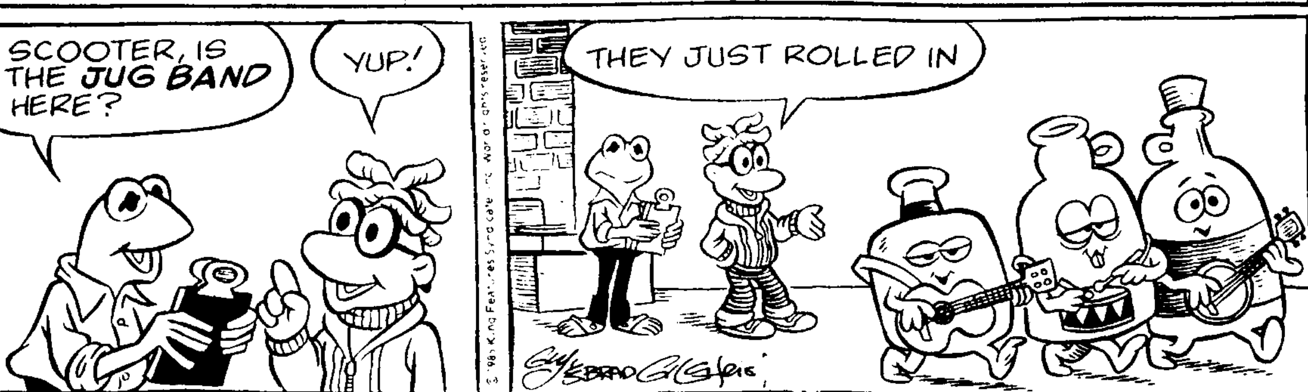
"Die oude ruïne doet zeer aan het oog", prevelde hij dikwijls wanneer zijn oog er op viel. "En de platte figuur Bommel is stuitend in deze omgeving. Bij gelegenheid zal ik een bod op die bouwval doen. Dan verdwijnt de bewoner en ik laat het ding met de grond gelijk maken".

Het nu volgende verhaal, dat net als het vorige in die oude tijd speelt, handelt over de wonderlijke voorvallen die het gevolg van zijn misnoegen waren en ook over het dieptepunt waarin heer Bommel toen geraakt is.

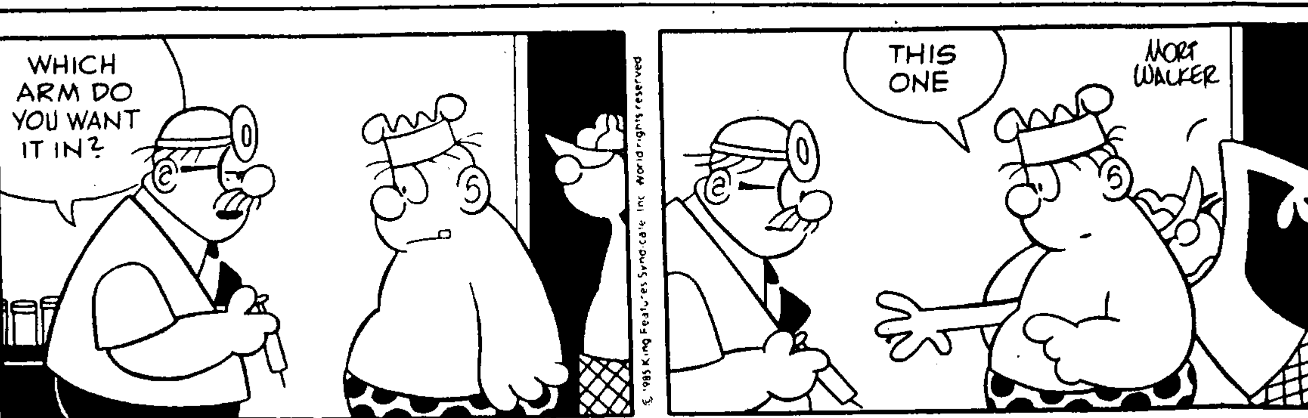
HENRY ® **By Dick Hodgins**

Jim Henson's™ MUPPETS

BEETLE BAILEY ® **By Mort Walker**

QUINCY ® **By Ted Shearer**

GONSALVI VERWIJT SHELL ONGEINTERESSEERDE HOUDING

Van Nederland wordt financiele steun verwacht

Venezolaanse regerings-delegatie zet participatie-voorstel uiteen

WILLEMSTAD— Vanmorgen vond in het Fort Amsterdam op regerings- niveau tussen Venezuela en de Nederlandse Antillen een eerste bespreking plaats, van het begin deze week door Venezuela gelanceerde voorstel, de raffinaderij op Curaçao, na vertrek van de Shell, gezamenlijk te exploiteren. Voor Nederland was bij deze bespreking aanwezig de Koninkrijks- ambassadeur in Caracas. De Venezolaanse delegatie, die in de namiddag terugkeerde, bestond uit de minister van Buitenlandse Zaken dr Simon Alberto Gonsalvi, vice- minister van Oliezaken dr Hernan Anzola en regerings- adviseur dr Ruben Franco.

Volgens het Venezolaanse plan, dat de Nederlandse en Antilliaanse regeringen in overweging werd gegeven, zal Venezuela in een gezamenlijk beheer van de raffinaderij de marketing voor haar rekening nemen. Van Nederland wordt onderandere verwacht dat deze zachte leningen zal verstrekken voor de noodzakelijke investeringen in de raffinaderij en de Antillen financiële steun zullen verlenen teneinde deel te kunnen nemen in het aandelen- kapitaal van het bedrijf. De Antilliaanse inbreng zou, aldus de Venezolaanse suggestie, kunnen bestaan uit de daadwerkelijke uitvoering van de bezuinigings- maatregelen, waardoor ondermeer de personeels- lasten teruggebracht kunnen worden.

Op zowel de Antillen als in Nederland werd het voorstel gunstig ontvangen, alhoewel van Nederlandse zijde wel direct bekend werd gemaakt, dat, gezien de structuur van het Koninkrijk, van Nederland geen actieve participatie in de raffinaderij verwacht hoeft te worden. De woordvoerder van premier Ruud Lubbers verklaarde echter ook dat Nederland wel bereid zal zijn de Antillen"steun te verlenen". Over de aard of omvang van deze steun, deed hij geen verdere uitspraken.

In Venezuela werd gisteren door het ministerie van Energie de Shell verweten dat tijdens de besprekingen, die vorige week plaatsvonden tussen de staatsolie- maatschappij PDVSA en de Shell, niet te goeder trouw heeft gevoerd. "Het was duidelijk dat Shell, die meer dan zestig jaar op Curaçao heeft gewerkt, geen andere bedoeling had in de onderhandelingen, dan de verantwoordelijkheid voor de raffinaderij aan anderen over te dragen", aldus een verklaring van dit ministerie. Ook minister Gonsalvi liet vanmorgen na aankomst op Curaçao soortgelijke geluiden horen. Het door Venezuela uitgewerkte voorstel omvat geen betrokkenheid van de kant van de Shell, aldus de beindsman, omdat uit de houding van die maatschappij geen enkele belangstelling voor het voortbestaan van de raffinaderij kan worden gedestilleerd. Eerder deze week ontkende directeur van Shell Curaçao NV, Ernst van Mourik Broekman, met kracht dat binnen de maatschappij de beslissing omtrent een sluiting van de raffinaderij allang was genomen. Hij verweet op zijn beurt de Venezolanen zich niet te hebben gehouden aan eerder gedane toezeggingen aangaande de olie- leveranties aan de Shell en afspraken, zoals vervat in het door president Lusinchi en premier Lubbers ondertekende principe- accoord.

Het vastlopen van de onderhandelingen en de daaropvolgende aankondiging van de Shell de raffinaderij ingaande 1 oktober te zullen sluiten, is in politieke kringen in Nederland met verrassing ontvangen, verklaarde vanmorgen PvdA- Kamerlid Wijnie Jabaay tegenover de Amigoe. Op dat nieuws was de Kamer volkomen onvoorbereid, kon uit haar reactie worden opgemaakt. Met name, zo lichtte zij toe, omdat premier Ruud Lubbers zich na zijn terugkeer in Nederland, bijzonder optimistisch had uitgelaten over het verloop van zijn besprekingen in Venezuela en zich ervan overtuigd had verklaard dat de twee maatschappijen binnen de gestelde termijn van tien dagen tot een levérings- accoord zouden kunnen komen.

De Vaste comissie voor Antilliaanse Zaken in de Tweede Kamer komt maandag bijeen met minister van Antilliaanse Zaken Jan de Koning, teneinde de bewindsman vragen te stellen omtrent het vertrouwelijke accoord tussen Lubbers en Lusinchi. "We willen weten hoe het mogelijk is, dat na al het door Lubbers ten toond gespreidde optimisme, de zaken toch fout zijn gegaan en door één commercieel punt de onderhandelingen zijn vastgelopen. We willen daarom ook weten wat Lubbers nu in Venezuela precies heeft gedaan", aldus het PvdA- Kamerlid.

Jabaay verklaarde zich bijzonder geschokt over de aangekondigde sluiting van de Shell en het lot van de ruim 1900 mensen die nu zonder werk zullen komen te zitten. Als daarbij de gezinnen van deze mensen worden gerekend, spreek je over zo'n 5000 mensen, merkte zij op. De verantwoordelijkheid voor hetgeen dit deel van de Curaçaose bevolking te wachten staat, moet deels ook door de Nederlandse regering worden gedragen, is zij van oordeel.

Haar fractie, zo bracht zij naar voren, zal van de minister ondermeer verlangen dat de door haar eerder ingediende en door het merendeel van de Kamer ondersteunde motie, aangaande Nederlandse hulp voor wat betreft het behoud van de raffinaderij op Curaçao, volledig wordt uitgevoerd. "Nederland moet de Antillen helpen een aan Venezuela gelijkwaardig aandeel in de raffinaderij te krijgen". Jabaay achtte het niet juist als Venezuela een meerderheids- belang in het op Curaçao gesitueerde bedrijf zou krijgen. "De Antillen moeten zeggenschap hebben over hun eigen economie. Als Nederland om een aantal redenen niet in staat is in de raffinaderij te participeren, mag dat niet betekenen dat Curaçao niet geholpen kan worden om hierin gelijkwaardig deel te nemen".

Het Kamerlid zei in haar verklaring tegenover de Amigoe, van mening te zijn dat financiële hulp voor de Antillen in deze aangelegenheid niet uit zal mogen blijven. "Als Curaçao hulp nodig heeft, dan moet Nederland daarvoor aanspreekbaar zijn". Ook minister De Koning wees zij er in het verleden bij herhaling op dat Nederland zich niet kan onttrekken aan het principe van "gelijke monnikken, gelijke kappen". Aan Aruba werd na het vertrek van de Lago de nodige steun verleend in de vorm van begrotings- hulp. Die zal nu ook Curaçao zonodig moeten worden verschaft.

WILLEMSTAD — Jaarlijks terugkerend verdriet in de grote hal van Hato die dan volledig gevuld is met alle familie- leden van de vertrekkende bursalen die vol goede moed aan hun studie gaan beginnen.

Gistermiddag vertrok een groot aantal eilands-, lands- en rijks- beurzen naar Nederland. De groep bestond uit jongeren van alle eilanden van de Nederlandse Antillen. Omdat het departement van Onderwijs nog niet alle gegevens van de bursalen rond heeft, kon hier nog geen specifieke informatie over gegeven worden.

In eerste kwartaal 1985

Deviezenreserves gestegen door uitkering afvloeiings-gelden

WILLEMSTAD — De afvloeiings- gelden die begin dit jaar door de Lago werden uitgekeerd hebben een gunstige invloed gehad op de deviezenreserves. Die stegen, gecorrigeerd voor ontwikkelings- hulp met hetzelfde bedrag als in het eerste kwartaal van vorig jaar. De stijging bedraagt 48 miljoen gulden.

Ook vorig jaar was de stijging van de deviezen- reserves het gevolg van extra afvloeiings- uitkeringen door de olie- raffinaderijen. Deze in maart ontvangen uitkeringen bedroegen ruim 45 miljoen gulden. De stand van de deviezen- voorraad, gecorrigeerd voor ontwikkelings- hulp bedroeg per eind maart dit jaar 285 miljoen gulden, vergeleken met 353 miljoen vorig jaar eind maart. In april daalden de deviezen- reserves bij de Bank van de Nederlandse Antillen met 51 miljoen gulden, terwijl de deviezen- reserves bij de banken met 13 miljoen gulden stegen, waardoor in feite de totale deviezenvoorraad met 37 miljoen gulden afnam.

De stijging in de bruto- inkomsten uit toerisme in het eerste kwartaal van dit jaar, ten opzichte van het laatste kwartaal van vorig jaar, was ongeveer gelijk aan de stijging in het eerste kwartaal van 1984 ten opzichte van het vierde kwartaal dat jaar. De transport- en havensector vertoonde in het eerste kwartaal echter slechts een kleine stijging van zes miljoen, terwijl die in dezelfde periode in het voorgaande jaar 18 miljoen bedroeg.

Voor wat betreft de bruto- inkomsten uit de offshore- sector blijken deze met tien miljoen gulden gedaald te zijn ten opzichte van december 1984. In dezelfde periode van het voorgaande jaar vond een afname plaats van veertig miljoen. Vergeleken met het eerste kwartaal van 1984 vond er in het eerste kwartaal van 1985 evenwel bijna dertig miljoen gulden meer aan offshore- afdrachten plaats. De toename van de inkomsten uit de raffinaderijen is volledig te wijten aan de sluiting van de Lago en de uit deze sluiting voortgevloeide afvloeiings- uitkeringen. Die toename was twintig miljoen gulden hoger dan vorig jaar.

WILLEMSTAD — De Nederlands Antilliaanse Bond van Luchtvaart Personeel (NABLP viert morgenavond officieel haar vijfde lustrum. Zoals bekend werden er in de loop der maanden al enige activiteiten ontplooid, voornamelijk op sportgebied, in verband met dit heugelijke feit. Zaterdagavond wordt er om zeven uur 's avonds een Heilige Mis gehouden in Paradiso (Winkelcentrum Colon) waarna er een gezellig samenzijn is.

Brand in keuken

WILLEMSTAD — De keuken van een perceel in de Jongstraat vloog gisteren in brand. De 28-jarige bewoonster van het huis verklaarde tegenover de brandweer dat tijdens het koken met een kleine gas- cylinder de keuken in brand vloog. Met behulp van omwonenden werd de brand geblust. De materiele schade is aanzienlijk, echter het pand is wel verzekerd. De recherche zal een nader onderzoek instellen.

Feria van vegetarische gerechten

WILLEMSTAD — In het kader van het vijftig jarige bestaan van de Adventisten op de Nederlandse Antillen, organiseert Ofasa in samenwerking met "Hospital Adventista" een Feria van vegetarisch eten en gewichts- en bloeddruk- controle op zondag vier augustus in het Blindencentrum aan de Corriweg. Vanaf elf uur 's morgens tot 1 uur 's middags is er gratis controle van de bloeddruk en gewicht terwijl vanaf 1 uur tot 3 uur 's middags vegetarische gerechten verkrijgbaar zijn.

Politiehulp voor bejaarde vrouw

WILLEMSTAD — Een alleen wonende bejaarde vrouw kreeg gisteren politie- hulp na twee weken alleen in huis en ziek in bed te hebben gelegen. Zij verklaarde dat ze niemand heeft om voor haar te zorgen en werd door de AGV opgevangen.

Kodela tot afsluiting over gegaan

Een "donkere dag" voor Plaza en Concorde hotel

WILLEMSTAD — Zowel het Plaza als het Concorde hotel hebben gisteren een "donkere ochtend" doorgebracht toen Kodela besloot beide hotels af te sluiten omdat zij niet op tijd hadden voldaan aan de electriciteits- rekening. Na een spoedberaad met de Holding Company, zijn beide hotels na ruim een uur weer op het net aangesloten.

Zoals de Amigoe eerder berichtte, hebben de meeste grote hotels op Curaçao flinke achterstand in het betalen van hun electriciteits- rekening. De Kodela heeft met elk van hun een betalings- regeling getroffen. Indien hier echter niet aan wordt voldaan, gaat het bedrijf tot afsluiting over, zo verklaarde vanmorgen pr-vrouwe Tania Rosina van Kodela, die eraan toevoegde dat het niet de eerste keer is dat deze hotels worden afgesloten.

De afsluiting had gisteren echter wel effect, er werd onmiddellijk spoedberaad gehouden tussen de Holding Company en Kodela die tot een accoord konden komen waarna de hotels weer op het net werden aangesloten. Naar de Amigoe heeft vernomen, heeft de Holding zich garant gesteld voor de betaling van de schulden. Eén en ander kon de Amigoe echter niet bevestigd krijgen bij de Holding daar er pas maandag iemand beschikbaar is om de Amigoe te woord te staan. Hetzelfde geldt voor het Plaza Hotel waar eveneens gezegd werd dat general manager Eldon Fangman de hele dag in vergadering zou zijn en pas maandag gebeld kan worden.

General manager Brebas van het Concorde Hotel bevestigde tegenover de Amigoe gisteren "in het donker" te hebben gezeten en inderdaad niet voldaan te hebben aan de betaling. Naar hij verklaarde hebben de toeristen er weinig of geen hinder van ondervonden en zijn er ook geen klachten binnengekomen. Omdat het 's morgens gebeurde was het nog licht genoeg in het hotel, terwijl één van de liften door middel van een generator kon blijven functioneren. De toeristen liggen overdag meestal aan het strand waardoor ook het feit dat de airco's op de kamers niet functioneerden, volgens de general manager niet zo'n probleem was. Het kwam gisteren echter wel als een zeer onaangename verrassing dat zonder enige aankondiging van Kodela, het hotel van het electriciteits- net werd afgesloten. Brebas toonde zich hier zeer verbaasd over, zeker omdat het hotel heeft laten weten een vergadering te willen beleggen met de Holding, Kodela en de Concorde- directie om deze problematiek te bespreken. In verband met uitlandigheid van directeur Frank Elenburg van de Holding Company, kon deze bespreking nog niet gerealiseerd worden, aldus de general manager. Het hotel maakt financieel gezien enkele moeilijke maanden door, dit is dan ook de reden dat er niet aan de rekening voldaan kon worden, aldus Brebas, die er desgevraagd aan toevoegde dat er nog nooit en in de toekomst ook geen problemen zullen zijn met de betaling van salarissen.

De Horecaf is op dit punt een andere mening toegedaan. Deze vakbond heeft inmiddels een verzoek ingediend bij de Holding Company voor een gesprek over de financieel- economische omstandigheden van de Curaçaose hotels daar deze hen veel zorgen baart. Het gebeuren gisteren is wederom een bevestiging dat de situatie er somber uitziet, zo verklaarde voorzitter Leito vanmorgen desgevraagd tegenover de Amigoe. Het zal dan ook één van de agendapunten worden tijdens de vergadering met de Holding.

In kwestie vrijstelling

Eilandsraadslid overweegt verdere juridische of politieke stappen

WILLEMSTAD — Het eilandsraadslid Winston Lourens, die gisteren door de rechter in het ongelijk werd gesteld in het kort geding tegen het RK-schoolbestuur, zal de rechtelijke uitspraak respecteren. "Dit sluit echter niet uit dat ik geen verdere, juridische of politieke, stappen zal ondernemen".

Zo verklaarde MAN-raadslid Lourens vanmorgen desgevraagd tegenover de Amigoe in reactie op de uitspraak van rechter Sampayo gisteren. Zoals de Amigoe eerder uitgebreid berichtte, werd Lourens, die de zaak had aangespannen daar hij gesommeerd was zijn functie als hoofd van de basisschool weer op te nemen, in het ongelijk gesteld. Lourens verklaarde vanmorgen desgevraagd dat hij maar het RK-schoolbestuur in 1983 stelde van mening te zijn dat een combinatie van eilandsraadslid en hoofd van een school, het onderwijs niet ten goede zou komen. Hij was dan ook zeer verbaasd dat het schoolbestuur de brief, die begin juli door het BC gestuurd was en waarin gezegd werd dat de vrijstelling wordt ingetrokken, zonder meer accepteerde. "Ik heb ook nooit bezwaar aangetekend tegen het hervatten van mijn taak", aldus Lourens die er aan toevoegde dat het kort geding uit zuiver principiële overwegingen is aangespannen.

Nu hij door de rechter in het ongelijk is gesteld, is Lourens in onderhandeling met zi n advocaat over eventuele verdere stappen. Of dit wederom juridische stappen zijn of dat het raadslid de kwestie nu op politiek niveau zal aanpakken, is nog niet bekend. Hierover is Lourens nog in beraad met zijn advocaat, zo verklaarde hij. Lourens, die enerzijds verklaarde tijdens het kort geding de politiek te hebben willen vermijden, reageerde vanmorgen zeer fel en noemde het hele gebeuren een "politiek spelletje".

Ingaande op de argumenten van het BC die in het schrijven aan het RK-schoolbestuur naar voren waren gebracht stelde hij dat dit "pertinente onjuistheden" zijn. Het BC had gesteld dat de centrale commissie van de Eilandsraads op haar voornemen om de leden gedurende hun zittings- periode in hun normale werkkring op non- actief te stellen was terug gekomen, omdat ook de centrale commissie van de Staten dit had gedaan. "Het is de huishoudelijke commissie en niet de centrale commissie die deze kwestie behandeld. En de huishoudelijke commissie heeft zich hier nog geen eindoordeel over gevormd", aldus een geagiteerde Winston Lourens. Ook fel reageerde hij op de alinea "dit om te voorkomen dat een bepaald raadslid een zekere preferentie geniet boven andere raadsleden". Volgens het MAN-raadslid is hij dan wel het enige raadslid dat momenteel officieel een vrijstelling geniet, echter er zijn vele andere coalitie- raadsleden die zogenaamd gaan werken maar niets uitvoeren, aldus Lourens die er aan toevoegde dat er raadsleden zijn die al jaren niet meer op kantoor verschijnen.

Ook de houding van het RK-schoolbestuur in deze kwestie betreurt Lourens. Naar zijn mening had deze in actie moeten komen omdat het ook het schoolbestuur was dat in 1983 dit voorstel aan Lourens als werknemer, voorlegde. Het raadslid stelde dan ook tot slot dat, indien hij zijn taak als schoolhoofd zal hervatten, hij moreel niet verantwoordelijk wil zijn van de gevolgen hiervan voor het onderwijs.

Festival di Famia

WILLEMSTAD — In verband met het "Festival di Famia" dat van zes tot 11 augustus wordt gehouden in de aula van de Universiteit van de Nederlandse Antillen, komt het echtpaar Eleazar en Rebecca Inciarte, gezinsadviseurs, op uitnodiging van "Iglesia Bautista Antiano" naar Curaçao.

De veelzijdige gezinsadviseurs, die ook muzikale kennis hebben, zullen onder andere praten over "hoe kan ik de relatie met mijn gezin verbeteren", "hoe moet ik thuis het drug- probleem aanpakken" en "Ontrouw: scheiden of verzoenen". Daarnaast zullen zij ook een muzikaal optreden verzorgen. Eleazar Inciarte is concert- pianist en heeft in Venezuela "Grupo Coral Caracas" opgericht. Rebecca Inciarte is een lyrische sopraan en heeft verschillende internationale prijzen behaald voor haar intepretaties. Het echtpaar is enkele jaren geleden al op Curaçao geweest en heeft toentertijd voorstellingen in Centro Pro Arte verzorgd. Ditmaal zullen ze twee workshops in de Spaanse taal verzorgen "Vocale expressie" en "Muzikale waardering".

Alle activiteiten van het echtpaar Inciarte, evenals het programma van het "Festival di Famia" zijn gratis toegangelijk voor eenieder die daar interesse voor heeft. Meer informatie over de verschillende activiteiten en workshops is te verkrijgen bij de Iglesia Bautista Antiano op de Erosweg 49.

Aanrijdingen

WILLEMSTAD — Het aantal aanrijdingen in de afgelopen 24 uur bedroeg 11, hierbij viel één gewonde. De materiele schade bedraagt ongeveer 23.000 gulden.

Dieven betrapt

WILLEMSTAD — De politie betrapte twee mannen die bezig waren om via het plafond van een winkel in de binnenstad, kleding te stelen. Een derde man die op de uitkijk stond, werd door de politie aangehouden. De drie mannen, de 20-jarige A.P.Q., de 25-jarige B.F.V. en de 24-jarige G.H.M., die een grote tas met kleding bij zich hadden, zijn aan de recherche overgeleverd.

AANKONDIGING

Lucia Alberta Arends, moeder-voogdes van het nog minderjarige kind genaamd Anjanine Vanessa Lisandrea Tromp, ten deze domicilie kiezende ten kantore van de advocaat mr. C.A. Hese, John G. Emanstraat no.112 op Aruba, heeft zich per verzoekschrift gewend tot Zijne Excellentie de Gouverneur van de Nederlandse Antillen, met verzoek haar toestemming te verlenen de

geslachtsnaam "Tromp"

van bovengenoemde minderjarige te

VERANDEREN IN "ARENDS"

Belanghebbende partijen kunnen zich binnen één jaar na heden bij verzoekschrift aan Zijne Excellentie de Gouverneur tegen dit verzoek om geslachtsnaamsverandering verzetten.

Het Hoofd van het Centraal Bureau voor Juridische- en Algemene Zaken,
voor deze:
E. Martes.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; Van Dorp in Americana; Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Giftshop in Dr. Horacio Oduber hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD (I): 20.15 uur *Breakdance II* (alle leeft.); 20.45 en 24.00 uur *Rambo, First Blood II* (14 jr.).
(II): 20.15, 22.00 en 24.00 uur *Breakdance II* (alle leeft.).
DRIVE-IN: 20.30 en 24.00 uur *Friday the 13th, part V* (18 jr.).
PRINCIPAL: 20.30 uur *Yanquis* (18 jr.).

*****

BOTICA'S: Oranjestad: Sta. Cruz, tel.: 28028; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

*****

WACHTREGELING DOKTOREN
San Nicolas en Savaneta: dokter J. de Cuba, via Centro Clinica San Nicolas Hospitaal, tel.: 48833/24300.

*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 /18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Franse literatuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61/62.

BC BRASIL: 19.30 uur lokale en interinsulaire volleyball- wedstrijden.

SPORT
VOLLEYBALL: 19.45 uur **(heren B-kl.)** Rapid Wegenbouw vs CBTL; 20.45 uur **(dames A-kl.)** Albo vs Caiquetio - Sporthal.

BASEBALL **(AA-klasse)**: 20.00 uur playoff semifinale Richmond vs Aruba Video Centre - Elias Mansur Ballpark.

*****

ZATERDAG
DIVERSEN
SPORT
VOETBAL
(tweede divisie)
Riverplate vs Arsenal - NSC-terrein.
(eerste divisie)
15.45 uur Arikok vs Nacional - Wilhelmi-anstadion.

Bij nationale aanpak minder weerstanden te verwachten

ADN dringt aan op opstelling van een Nationaal crisisplan

ORANJESTAD — De nieuwe politieke partij «Accion Democratico Nacional» (ADN) stelt in een verklaring van zijn voorzitter John Booi, dat de ADN niet over een "magisch plan" beschikt tot oplossing van de vele ernstige problemen waarvoor de bevolking zich thans geplaatst ziet als gevolg van een kortzichtig, op stemmen gericht overheids- beleid en de sluiting van de Lago.

Uiteraard heeft de ADN een bepaalde visie met betrekking tot de nieuwe koers die Aruba moet gaan varen om de ontredderde overheids- financiën te saneren en onze economie te stimuleren en te herstuctureren. De ADN is bereid om op een "nationale topconferentie" met als doel de opstelling van een "nationaal crisisplan" zijn constructieve bijdrage te leveren. Het programma dat hieruit voortvloeit zal de ADN tot het zijne maken en loyaal helpen uitvoeren. Wij zijn ons ervan bewust, aldus de ADN- verklaring, dat voor de opstelling van een crisisplan een hernieuwd vertrouwen in de overheid en tussen de maatschappelijke groeperingen onderling een eerste vereiste is. Voor Aruba hopen wij, aldus ADN- voorzitter John Booi, dat er na de verkiezingen een regering gevormd zal worden, welke in brede lagen van de bevolking het zo noodzakelijk vertrouwen en respect geniet.

Aangezien de ADN van vele kanten de vraag krijgt voorgelegd wat zijn programma voor de komende verkiezingen is, heeft de ADN in een verklaring hierop gereageerd. De ADN- verklaring begin met erop te wijzen dat sinds de invoering van het partijen- stelstel en het kiesrecht zich in de meeste landen onder de politieke partijen de gewoonte ontwikkelde om ten tijde van de verkiezingen met een partij- of een regeer- programma te komen. Ook Aruba heeft het "programma- systeem" overgenomen. Over het functioneren van dit systeem op Aruba in de praktijk wijst de ADN erop dat in de meeste gevallen de diverse partijprogramma's inhoudelijk vrijwel identiek waren, terwijl de zo geheten ideologische verschillen in de praktijk van het besturen nauwelijk herkenbaar waren. In het algemeen stemde het volk ook niet voor een partij- programma maar veeleer voor de hem aansprekende politicus en de beloofde gunsten, die wel bekend zijn. Voor het behoud van de eigen kiezers werden deze gunsten dan ook rijkelijk uitgestrooid. Over de financiële gevolgen hiervan maakte men zich weinig zorgen.

Vervolgens wijst de ADN erop dat mede door de kleinschaligheid, de grotere sociale interactie, de geringe afstand tussen bestuur en bestuurders en de invloed van de pers, radio en televisie de diverse partij- programma's inhoudelijk weinig van elkaar verschilden. Was de politieke aantrekkings- kracht van een partij- programma gering, zijn "partij politieke" waarde daarentegen lag zeer hoog en dit belemmerde meermalen de vorming van bestuurs- coalities en de ontwikkeling van een "nationaal programma". Immers aan de conferentie- tafel hadden de partijen de neiging het eigen programma en dus de eigen zienswijze voorop te stellen en te verdedigen. Psychologisch begrijpelijk, zo vervolgt de ADN zijn verklaring, maar weinig bevorderlijk voor een gezamenlijk zoeken naar oplossingen voor de nationale problemen.

De ADN stelt dan in zijn verklaring een nieuwe aanpak voor. De ADN is er van overtuigd dat:
— er reeds voldoende rapporten en studies met betrekking tot de socio- economische problematiek beschikbaar zijn;
— de tijd aangebroken is om bedoelde rapporten voor nadere studie en analyse ter beschikking te stellen van de diverse sectorale groeperingen in onze gemeenschap (handel, industrie, vakbonden, sociale- en culturele groepen).
— bedoelde groeperingen middels goed opgezette inspraakstructuren, met het algemeen belang van Aruba voor ogen als volwassen en verantwoordelijke burgers, gezamenlijk moeten werken aan de opstelling van een "nationaal crisisplan" voor Aruba.
— dit plan de basis- en richtsnoer zal moeten zijn voor het te volgen regerings- beleid in de komende vier jaren.
— dat een op deze wijze tot stand gekomen crisisplan betrekkelijk weinig weerstanden zal opwekken omdat alle maatschappelijke groeperingen zich mede verantwoordelijk zullen voelen voor zijn uitvoering ter redding van Aruba, aldus de nieuwe politieke partij «Accion Democratico Nacional» in een door zijn voorzitter John Booi ondertekende verklaring.

Zaterdag autorally

ORANJESTAD — Het Camacuri Bowling Centre organiseert aanstaande zaterdagavond van zeven uur tot half tien 's avonds een autorally. Start- en eindpunt zijn bij Camacuri Centre, naast de Caribeclub. Men kan zich nu reeds in laten schrijven voor deze autorally bij het Camacuri Bowling Centre. De opbrengst van deze rally zal besteed worden om de nodige fondsen te verkrijgen zodat volgende week een Arubaanse bowlingteam naar Miami kan vertrekken om deel te nemen aan internationale bowling- wedstrijden.

(derde divisie)
15.45 uur Aparicio Stars vs Santa Fe - Santa Fe; Caiquetio vs Bubali II - Caiquetio.
(jeugddivisie)
15.45 uur SLD vs LA Fama - SLD; RCa vs Universal - Universal.

INDIAN WATERSLIDE: 10.00-18.00 uur open voor publiek - bij «Indian Rock».

MOKO ZOO RANCH: hele week geopend **(maandag t/m zondag)** van 10.00-18.00 uur.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Kerkstraat 17C, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis- gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK **(openingstijden)**
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55 / 13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur (s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, dinsdag en vrijdag van 09.30-12.00/13.30-17.30 uur; woensdag- en donderdagochtend gesloten, in de middaguren geopend; woensdagmiddag geopend tot 19.00 uur.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA **(openingstijden)**: dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

*****

TELEARUBA
VRIJDAG: 12.00-14.00 Take two; 18.00 Johan Peewit (Johan's army); 18.30 Israel presents (Jewish agency project); 18.45 Telenovela: «Gabriel y Gabriela»; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 Live Aid concert; 23.00 Moneyline; 23.30 Sports tonight; 24.00 Sluiting.

ZATERDAG: 18.00 National Geographic (Superliners twilight of an era); 19.00 Programa di Gobierno (min. E.F. Mansur); 19.30 Knigh Rider; 20.30 America's top ten; 21.00 Estreno (Arch of Triumph); 22.30 International news; 23.00 Combat; 24.00 Sluiting.

Spoedig wil men BC benaderen

Commissie voor openhouden van Lago Colony stranden

SAN NICOLAS — De stranden van de Lago Colony moeten beschikbaar blijven voor iedereen. Dat is het standpunt van een in San Nicolas gevormde commissie die onder meer voor deze rechten gaat opkomen.

In de Don Boscoclub werd hierover vergaderd, waarbij besloten werd zo spoedig mogelijk met het Bestuurscollege te gaan praten. Het college zal verzocht worden zonder uitstel maatregelen te treffen dat de stranden van Seroe Colorado voor iedereen toegankelijk blijven. De aanwezigen waren van mening dat nu de Lago Aruba en vooral San Nicolas verlaten heeft er weinig gedaan wordt voor San Nicolas, waardoor de voormalige Oliestad zienderogen achteruit gaat. Indien gezorgd wordt dat de toegang tot de stranden openblijft, zal dit niet alleen toeristen maar ook de lokale bevolking naar San Nicolas doen trekken.

Ten overvloede haalt de commissie nog eens aan dat in het Burgerlijk Wetboek duidelijk staat dat de stranden aan de gemeenschap behoren. De commissie heeft goede hoop dat de overheid spoedig maatregelen zal nemen. Voorts moeten de leden van de Essoclub en de bewoners van Seroe Colorado beseffen dat de stranden niet alleen voor een klein groepje zijn. De commissie bestaat uit: William Buckley, José Kock, Mena Kock, Lucito Vrolijk, Mathias Vrolijk, dr. Leonardo Berlinski, dr. Cyrill Zaandam en Roy van Putten.

Visserij en vis verwerkende industrie-project aangeboden

ORANJESTAD — In de vergadering van het Bestuurscollege heeft plaatsvervangend gevolmachtigd minister Remy Zaandam, tezamen met de heren H.M.R. Veldhuizen en S.W. Sindorf van Ruis Food uit Spakenburg het project voor een visserij- en visverwerkend industrie gepresenteerd. Het betreft hier een project waarbij de heer Veldhuizen als project- coördinator optreedt. Tijdens zijn laatste bezoek aan Nederland heeft algemeen adviseur Betico Croes, vergezeld van minister Remy Zaandam een bezoek aan het bedrijf in Spakenburg gebracht. Ruis Food heeft reeds vijftig jaren ervaring op dit gebied. Met het gehele project zou een investering van ruim 8.6 miljoen gulden (Ned. crt.) gemoeid zijn. De Amigoe komt morgen uitvoerig op dit project terug.

Sensacion del Caribe viert vierde lustrum

ORANJESTAD — Het twintig-jarig bestaan van Sensacion del Caribe zal met de nodige activiteiten worden herdacht.

Het gehele programma kreeg als naam «E trein di alegria di Sensacion del Caribe« en begint op 23 augustus met een dominotoernooi in Hoffie Seri Janchi. Op 6 september wordt een «festival di ranchera» gehouden te Moko. Op 7 september organiseert de jubilerende muziekband een feest in het Buurtcentrum Brazil met medewerking van Triple S en La Nueva Fuerza. Op 8 september is er een voetbaldag op het terrein van Brazil Juniors te Brazil. De laatste voetbalwedstrijd wordt gespeeld tussen spelers van de verschillende muziekbands op Aruba tegen een voetbalteam van de pers. De trein van Sensacion del Caribe heeft op 15 september zijn laatste jubileum- stop in het Buurtcentrum Brazil met een dansavond.

DE NIEUWSTE aanwinst het Alhambra Casino- Bazaar werd woensdagavond in aanwezigheid van aandeelhouders van Divi Hotels, die op Aruba bijeen zijn, officieel in gebruik genomen. Het was de initiatiefnemer van Divi Hotels, Walter Wiggins (zie foto), die niet alleen toonde een goede investeerder en initiatiefnemer te zijn, maar zich op de dansvloer nog uitstekend thuis te voelen. The New York Express zorgde er voor dat de muzikale begeleiding in de Roseland Ballroom sfeervol en goed was. Ook de lokale sfeer werd niet vergeten en met succes (zie foto) traden bij de opening onder meer Arubaanse artisten op, een dansgroep onder leiding van Sonja Geevers.

In Alhambra Bazaar

Eerste avond Roseland Ballroom meteen voltreffer

ORANJESTAD — Reeds de eerste avond in de Roseland Ballroom van de nieuwe Alhambra Bazaar bleek woensdagavond een voltreffer te zijn in het uitgaansleven van Aruba.

Niet alleen de goedverzorgde inrichting naar Moorse stijl, maar vooral ook de sfeer en de uitstekende muziek en het optreden van lokale artisten droegen hiertoe een steentje bij. De gasten in Roseland Ballroom, waaronder Divi Divi- "vader", Walter Wiggins, en een grote schare aandeel- houders werd door de band «The New York Express» teruggebracht in de jaren veertig met klassieke songs en geluiden van Glenn Miller, Harry James en Duke Ellington. Het geheel stond onder de talentvolle leiding van John Working.

Hoogtepunt van deze geslaagde avond was het optreden van de Amerikaanse zanger Carol Cass die de gasten meevoerde op een trip door de jaren veertig tot op heden. Het was Walter Wiggins die als eerste de dansvloer van Roseland Ballroom ingebruik nam. Een eer die onder daverend applaus van de aanwezigen werd begroet als een hulde aan een man, die jaren geleden op bescheiden wijze op Aruba begon en zijn Divi- droom werkelijkheid zag worden.

Tweemaal per avond — om tien uur en middernacht — met uitzondering van dinsdag treden «The New York Express» en Miss Carol Cass op. Spoedig zal de opening van het naastgelegen Alhambra Theater bekend worden gemaakt, zo liet «entertainment»- directeur Hank Neuman de Amigoe horen.

Bijzonder sfeervol was ook het optreden van een gevarieerde Arubaanse show uit het verleden door de «Five Star Dancers», onder leiding van Wilma Kuiperi. Voorts was er het zingende duo Edwin Abath en Aki, terwijl ook de «Young Voices» niet ontbraken.

Het geheel werd muzikaal begeleid door het orkest «Paradise Orchestra», onder leiding van de bekende Arubaanse musici van het Berkelee Music College in Boston, Ivan Jansen. De internationale sfeer werd gebracht door het debuut op Aruba van de Haïtiaanse groep «Bacalou Dancers», die «topless- voodoo» bracht met als danser Raymond Desforges begeleid door twee Haïtiaanse drummers.

Remy Zaandam op Aruba

Geen politie commissaris

ORANJESTAD — Het is voor mij onbegrijpelijk waar ze de berichten vandaan halen dat ik mogelijk commissaris van het nieuwe Arubaanse politiekorps zal worden, aldus antwoordde desgevraagd plaatsvervangend gevolmachtigd minister in Den Haag, Remy Zaandam, vanmorgen aan de Amigoe. "Niemand heeft met mij hierover gesproken en als het mij voorgesteld wordt, zal ik dit zonder nadenken afwijzen. Ik heb mijn politieloopbaan gehad", aldus Remy Zaandam.

Toerisme

IN DEZE DONKERE tijden van sluiting van raffinaderijen is het hartverwarmend te zien hoe onze tweede peiler van de economie er weer gezonder gaat uitzien. We mogen allemaal trots zijn op een hotelgroep zoals Divi Hotels nv, een snel groeiende groep die hier op Aruba en elders in de Cariben investeert en uitbreidt. De groep is nu al de grootste werkgever van Aruba en zal over enige tijd hetzelfde aantal werknemers tellen als de Lago vóór de sluiting. Op allerlei vragen waarmee wij zitten als het om toerisme gaat, geeft Divi Hotels een positief antwoord. Die vragen zijn bijvoorbeeld: zijn buitenlandse beleggers nog steeds bereid op Aruba te investeren? Het antwoord van Divi Hotels is: ja, die bereidheid is er. In maart werd acht miljoen Amerikaanse dollars aan nieuw aandelenkapitaal geplaatst bij een grote groep, voornamelijk Amerikanen die voor de aandelen Divi Hotels een prijs van twaalf dollar per aandeel betaalden terwijl de intrinsieke waarde van het aandeel onder de tien dollar ligt. Inmiddels is de koers van de aandelen zelfs al opgelopen tot veertien dollar. Hieruit blijkt dat Amerikanen die geld hebben in de eerste plaats vertrouwen hebben in Walter Wiggins, Roger Koster en de rest van de staf en het personeel van Divi Hotels. Maar het betekent ook dat beleggers er een flinke prijs voor over hebben om te investeren in een eiland als Aruba en dus vertrouwen hebben in de verdere ontwikkeling van het toerisme op ons eiland.

DEZE BELEGGERS WETEN dat Aruba staatkundige veranderingen doormaakt en dat de Lago-raffinaderij gesloten is en dit voor het eiland grote nadelige volgen heeft. Zij weten ook dat Divi Hotels voorlopig geen dividenden uitkeert. Het zijn dus ook geen beleggers die uit zijn op voordeel op korte termijn. Neen, ze gaan er volledig mee akkoord dat Divi Hotels alle winst herinvesteert in nieuwe uitbreidingen. We hebben hier dus te maken met een grote groep — ongeveer zeshonderd aandeelhouders — die voor een flink aantal jaren geen rendement krijgen van het geïnvesteerde geld, maar zo positief zijn over de kansen op lange termijn dat zij in ons eiland durven te investeren. Hieruit blijkt dat de staatkundige veranderingen op zich geen nadelige gevolgen behoeven te hebben voor het investeringsklimaat op Aruba. Ondanks deze veranderingen of misschien wel dankzij de afsplitsing van Curaçao — vakbonden en sommige politici op ons buureiland maken er geen geheim van buitenlandse investeringen maar een noodzakelijk kwaad te vinden — willen buitenlandse investeerders risico's lopen met op Aruba te investeren kapitaal.

OP DE VRAAG of er langlopende leningen te krijgen zijn voor investeerders in ons toerisme, heeft Divi Hotels ook een positief antwoord. Een consortium van lokale banken bleek bereid een nieuw vijftig kamerstellend hotel voor een groot deel te financiëren. Ook daar heerst dus optimisme en wil men risico's lopen voor langere termijn. De vraag of er voldoende markt is voor meer kamers op Aruba wordt door Divi Hotels ook met "ja" beantwoord. De 97% bezettingsgraad (op jaarbasis) voor Divi Divi en Tamarijn die in 1984 / 85 werd gehaald, liegt er niet om en voor de nieuwe vijftig kamers wordt nu al geboekt voor het komende winterseizoen.

DAT ER WINST gemaakt kan worden met onze hotels wordt ook zonneklaar door de Divi Hotels bewezen. Ons hoge loonkostenniveau en de als gevolg daarvan hoge prijzen voor kamers, eten en drankjes zijn voor Divi Hotels geen beletsel gebleken om het boekjaar met een klinkend resultaat af te sluiten. Aruba mag trots zijn op deze ondernemers en blij met het bewijs dat zij leveren voor de levensvatbaarheid en vitaliteit van het toerisme op ons eiland. We weten dat vooral Walter Wiggins — ondanks alle successen in het Caribisch gebied — een eenvoudig man is gebleven. Maar het mag wel eens gezegd worden dat Walter Wiggins, oprichter, president en zelf groot aandeelhouder terecht trots mag zijn op wat hij met zijn team bereikt heeft. Het enthousiasme dat dit team uitstraalt, heeft alle 605 personeelsleden tot sublieme prestaties aangezet. Zij zijn van hoog tot laag gemotiveerd om een prestatie te leveren die de Divi Hotels een topnaam heeft bezorgd bij de toeristen. Daarom ere wie ere toekomt en vanaf deze plaats een compliment en een gelukwens voor directie en personeel van Divi Hotels. Zoals er ooit in de goede oliejaren een Lloyd G. Smith Boulevard naar de eerste Lago-president werd genoemd, lijkt het nu opportuun om een van de nieuwe boulevards in het Sasakiplan de naam Walter Wiggins boulevard te geven.

PPA acht democratische rechten in gevaar

Beperking spreektijd in de raad zonder ''schriftelijke gedachtengang''

ORANJESTAD — De PPA is het niet eens met de wijze waarop volgens de oranje partij de democratische rechten van de fracties in de Eilandsraad worden vertrapt. Men doelt op het voorstel dat zijn partij ontving voor verandering van het reglement van orde van de Eilandsraad, waarmede de spreektijd van een lid wordt verkort wanneer de voorzitter van de raad dit nodig oordeelt.

Als argumenten worden aangevoerd de verschillende wetten die nog behandeld moeten worden in verband met de komende status aparte van Aruba. De PPA is van mening, zo liet PPA-leider Benny Nisbet in zijn PPA-radiopraatje horen, dat de status aparte, het ideaal van het volk, nu als vlag gebruikt worden om bepaalde wetten er door te krijgen, hetgeen de PPA tegen de democratie noemt. Bij dit voorstel wordt aangehaald dat de Staten van de Nederlandse Antillen reeds een dergelijk systeem kennen, waarbij de president de spreektijd kan limiteren. De PPA noemt dit een politiek spelletje. In dit geval zet PPA-leider Benny Nisbet uiteen dat de Staten de zogenaamde "schriftelijke gedachtengang" kennen, waardoor er bij openbare behandeling minder gepraat behoeft te worden.

Dit systeem kent de Eilandsraad niet. Daarom vindt de PPA het niet juist de spreektijd te bekorten op deze manier. Voor de nieuwe staatkundige toekomst van Aruba zou dit systeem wel voldoen mits dan ook gelegenheid genoeg bestaat voor "schriftelijke gedachtengang". Dat is nog niet het geval, dus zullen we ons aan het oude systeem moeten houden en niet de democratie en de rechten van de Eilandsraads- leden in gevaar brengen door de spreektijd te verkorten.

Wat de behandeling van de Staatsregeling betreft voor de aparte status — waarvan iedereen, ook de PPA, voorstander is — meent de PPA dat deze wel degelijk en uitvoerig in het openbaar moet worden behandeld. We moeten weten wat voor huis we in de thuiskomst en vooral op wat fundament we gaan bouwen, aldus Benny Nisbet.

De heer Nisbet erkent de argumenten van de MEP- leider Betico Croes dat de Staatsregeling en samenwerkings- regeling reeds in de Raadscommissie Onafhankelijkheid werden behandeld, maar in de commissie die de staatsregeling samenstelde, waren de politieke partijen niet vertegenwoordigd.

De PPA heeft zich steeds op het standpunt gesteld dat bij behandeling van de Staatsregeling de PPA alle medewerking zal verlenen aan een schriftelijke gedachtengang, voorts in de huishoudelijke vergadering en openbare vergadering. Nu krijgen we ineens te horen, aldus Benny Nisbet, dat een schriftelijke gedachtengang niet meer nodig is.

Voorbereiding begonnen van Gaita- en Aguinaldos- festival

ORANJESTAD — Uit een bekendmaking van Joonchie Bislik blijkt dat nu reeds voorbereidingen worden getroffen voor de organisatie van het «Gaita y Aguinaldos Festival» dat dit jaar op 6 december in het Buurtcentrum Brazil zal worden gehouden. Vorig jaar werd nog opgetreden in Cas di Cultura doch voor dit jaar werd besloten in de districten te gaan optreden. Een beroep wordt op managers enz. gedaan om tijdig met de voorbereidingen te beginnen zodat goed opgetreden kan worden. Van het departement voor Cultuur kreeg de organisatoren een goed advies, dat opgevolgd wordt en inhoudt dat iedere groep deel moet nemen met een eigen compositie in het Papiamento. Er zijn verschillende prijzen beschikbaar en bij Joonchie Bislik kunnen nadere inlichtingen worden verkregen.

Softball Kibaima- park

TANKI LEENDERT — De stichting Watapana organiseert zondag in het Kibaima Ballpark te Tanki Leendert een softballdag. Om half elf openen het Dr. Horacio Oduber hospitaal en Westpunt Hitters de ontmoetingen, gevolgd door Pova - Divi Hotels, Sibonne - Rolandos en Ponton Stars - Alhambra Casino.

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING

Ingevolge Ministeriële Beschikking zijn de volgende maximum prijzen vastgesteld voor het Eilandgebied CURAÇAO, ingaande 2 augustus 1985:

	verpakking	[illegible] prijs aan de kleinhandel	[illegible] prijs aan de consument
Babyvoeding/Kindervoeding:			
LIGA infant food	24/175 gr.	f. 27,68	f. 1,26
LIGA junior food	24/400 gr.	f. 31,21	f. 1,44
LIGA Croquine	24/125 gr.	f. 26,63	f. 1,23
LIGA Evergreen	24/225 gr.	f. 39,95	f. 1,85
SPIJSOLIE:			
Sunlight Corn oil	12/32 oz.	f. 40,51	f. 3,63
Sunlight Soy oil	8/48 oz.	f. 40,83	f. 5,47
SUIKER:			
Evercane	12/2 kg.	f. 20,17	f. 1,86
Colonial	12/2 kg.	f. 19,15	f. 1,72

REKTIFIKATIE:

ingaande 26 juli 1985

SPIJSOLIE:			
OLISANO Corn oil	6/112 oz.	f. 62,29	f. 11,19
OLISANO Corn oil	2/2.5 gallon	f. 48,85	f. 26,38
OLISANO Soy oil	2/2.5 gallon	f. 47,74	f. 25,78

Eerstvolgende publicatie geschiedt op: 9 augustus 1985.
Prijsverhogingen dienen uiterlijk op 7 augustus 1985 vóór 12.00 uur 's middags aangevraagd te worden en wel schriftelijk.

Namens de Minister van Economische Zaken
Hoofd van de Afdeling I.P.E.

DE REGERING VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

roept sollicitanten op voor de funktie van:

HOOFD VAN HET DEPARTEMENT VAN ARBEID EN SOCIALE ZAKEN, AFDELING ST. MAARTEN

Funktie-informatie:

I. — het belast zijn met de algehele leiding over het personeel en me[illegible] coördinatie der werkzaamheden.
— het onderhouden van de externe contacten.
— het zorg dragen voor en het toezicht houden op de werkzaamhe[illegible] verbandhoudend met de controle op de naleving van de arbe[illegible] wetgeving.
— het vertegenwoordigen van de direkteur als beslissend autoriteit [illegible] betrekking tot de bepalingen van de Landsverordening Beëindi[illegible] Arbeidsovereenkomsten.

II. Bedoelde funktionaris zal tevens moeten fungeren als waarnemer [illegible] de Landsbemiddelaar met standplaats St. Maarten en dient daarbij de navolgende werkzaamheden te verrichten:
— het bemiddelen in ontstane geschillen tussen werkgevers (vereniging van werkgevers) en werknemers (vereniging van werknem[illegible]) over arbeidsaangelegenheden.
— het verlenen van bemiddeling bij onderhandelingen omtrent het [illegible]gaan van collectieve arbeidsovereenkomsten.
— het houden van referenda onder één of meerdere categorieën [illegible] werknemers in bedrijven teneinde vast te stellen welke vakvereniging door de meerderheid van die werknemers wordt aangewe[illegible] om hen te vertegenwoordigen.

Funktie-eisen:
— bij voorkeur academische, Hogere beroeps of een daarmee vergelijk[illegible] opleiding.
— leidinggevende en organisatorische capaciteiten.
— goede beheersing van de Nederlandse, en Engelse taal.
— goede contactuele eigenschappen.
— gedegen kennis van het arbeidsrecht.

Arbeidsvoorwaarden:
— Salaris nader overeen te komen, afhankelijk van opleiding, ervarin[illegible] deskundigheid.
— Vakantie-toelage overeenkomstig de Regeling Vakantie en [illegible] van Dienst Ambtenaren.
— Verder zijn de gebruikelijke rechtspositieregelingen van de overheid [illegible] toepassing.

Antillianen die aan bovengenoemde eisen voldoen genieten de voorke[illegible]. Sollicitaties met curriculum-vitae dienen binnen 2 weken na het verschi[illegible] van deze advertentie gericht te worden aan de heer Direkteur van het Departement van Arbeid en Sociale Zaken, A.P.N.A.-Gebouw, Schouwburg[illegible] 24, Curaçao.

SETEL

BELANGRIJKE MEDEDELING

Wij konstateren dat onze abonnees diverse types apparatuur die niet door SETEL N.V. zijn geleverd op het openbare telefoonnet aansluiten.
Wij maken onze abonnees erop attent dat apparatuur die technisch niet geschikt is voor het aansluiten op het telefoonnet storingen in ons telefoonsysteem kan veroorzaken.

Wij doen daarom een dringend beroep op onze abonnees om apparatuur die niet geleverd is door SETEL N.V.

NIET OP DE TELEFOONLIJNEN AAN TE SLUITEN.

Kans koploper Indians te verstoten wordt kleiner

Gevoelige nederlaag van Scorpions tegen regerend kampioen Alpha/Zelbo

WILLEMSTAD — De kansen van Royal Scorpions/Mr. Baseball om koploper Sta. Rosa Indians nog van de eerste plaats te stoten zijn aanzienlijk minder geworden.
Regerend kampioen Alpha/Zelbo, dat dit seizoen zelf een ondergeschikte rol heeft moeten spelen en genoegen zal moeten nemen met een bescheiden vijfde plaats in de eindrangschikking, doorkruiste gisteravond de plannen van Scorpions met een knappe 8-3 overwinning. Een gevoelige nederlaag voor Scorpions omdat de achterstand in de kolom verloren partijen daarmee is opgelopen tot drie wedstrijden wat praktisch niet meer om te buigen valt.

De zege van Alpha was grotendeels de verdienste van pitcher Angelo Clemencia die verreweg zijn beste partij van het seizoen wierp. Het werd trouwens zijn eerste overwinning na zes verloren wedstrijden. Clemencia wist het anders ook niet zo denderend offensief van Scorpions te beperken tot 6 honkslagen en werd niet met al te moeilijke situaties geconfronteerd. Zelf produceerde hij in de tweede inning met een honkslag twee runs voor een totaal van vier waarmee een goede basis was gelegd voor de overwinning. Alpha scoorde daarna nog eenmaal in de vierde slagbeurt, tweemaal in de zevende en eenmaal in de achtste voor een totaal van 8 runs. De laatste run was het werk van Perry Sprock die een goede avond had met 3 honkslagen in 4 beurten waaronder zijn derde homerun van het seizoen. Qua veldspel was Alpha ook beduidend beter op dreef. Het uitstekende pitcherswerk van Clemencia werd ondersteund door sublien veldspel waarbij tot vier keer toe doubleplays werden uitgevoerd.

Scorpions speelde op alle fronten minder, te beginnen met het heuvelwerk van pitcher Michael Victoria die zijn tweede nederlaag te verwerken kreeg (zijn record is thans 4-2). Victoria werd na zes innings vervangen door Rodney Carolina die op zijn beurt plaats moest maken voor Harold Pepin. De schade was toen echter al aangericht. Victoria stond namelijk in de zes innings dat hij op de heuvel werkte 8 honkslagen en 6 runs toe terwijl een zevende run welke daarna nog gescoord werd op zijn rekening kwam. Hij kreeg bovendien minder steun van zijn veldspelers die vijf keer in de fout gingen. Scorpions scoorde zijn eerste run in de derde inning en kwam pas in de laatste slagbeurt weer tot scoren. Raffy Josepha bracht met zijn negen de seizoenhomerun de overige twee Scorpions-runs op het scorebord. Hij vergrootte daarmee nog meer zijn voorsprong op Hensley Meulens van Sta. Rosa Indians in de strijd om de triple crown-titel. Josepha heeft thans 9 homeruns, 38 RBI's en een slaggemiddelde van 467.

De eindcijfers luidden: 8-9-1 voor Alpha en 3-6-5 voor Scorpions. De standenlijst is thans als volgt:

1. Indians	21	4	- /
2. Scorpions	20	7	2 /
3. Wild Cats	16	10	5 1/2
4. Hawks	14	12	7 1/2
5. Alpha	10	17	12 /
6. Pirates	8	17	13 /
7. GK Stars	2	24	19 1/2

Het programma voor a.s. weekeinde omvat de volgende wedstrijden: zat.: Wild Cats - Sta. Rosa Indians; zond.: Sta. Maria Pirates - GK Stars; Alpha - Blue Hawks. De blikvanger is ongetwijfeld de ontmoeting Cats-Indians omdat een misstap van Indians weer uitzicht op een mogelijke eerste plaats kan geven aan Scorpions. Indians staat voor in de serie met 3-1. Er werd gewonnen met de scores van 7-2, 11-3 en 7-5 terwijl (in de derde ronde) met 2-6 aan het kortste eind werd getrokken.

Eerste sport-Olympiade

WILLEMSTAD — De Federatie Buurtcentra Curaçao organiseert een Olympiade ter gelegenheid van hun elf- jarig bestaan, die op een september van start gaat met de verkiezing van een sportkoningin. Buurtcentrum Brievengat is het eerste buurtcentrum dat zo'n evenement gaat organiseren voor het jaar 1985 - 1986. De leeftijdsgroepen die meedoen zijn: 17 tot 24 jaar en 6 tot 16 jaar. De spelen waaraan de leeftijdsgroep van 17 tot 24 jaar deelnemen vinden plaats in de periode van september 1985 tot december 1985. De spelen voor de leefti dsgroep van 6 tot 16 vinden plaats van januari 1986 tot juni 1986. De verschillende takken van sport van deze eerste Olympiade, voor de leeftijd van 17 tot 24 jaar zijn; domino, baseball, voetbal, softball, ping pong, volleyball en basketball. De buurtcentra die meedoen zijn Bonam; Montagne; Santa Rosa; Groot Kwartier; Buena Vista; Santa Maria; Willibrordus; Soto; Janwe; Pietermaai. Zowel dames alsook heren kunnen meedoen. De besturen van de buurtcentra doen een beroep op alle sportleiders om zo vlug mogelijk contact op te nemen met hun buurtcentrum.

N.A.B.L.P. viert vijfde lustrum

WILLEMSTAD - Vanavond na het Fedeprof-spel zal weer een 'zongo deportivo' plaats vinden in het SUBT- stadion. De wedstrijden die gespeeld worden zijn: leden van N.A.B.L.P tegen Ennia Caribe, daarna leden N.A.B.L.P tegen Champs, en als laatste leden N.A.B.L.P tegen Concorde. Deze sportieve ontmoetingen vinden plaats, in het kader van het vijfde lustrum van de N.A.B.L.P. Iedereen is van harte welkom.

Verdrinkingsgeval en averij minder prettige aspecten

Sail Amsterdam weer grandioze happening

WILLEMSTAD — Het scheepvaartmanifestatie Sail '85 in Amsterdam is deze week van start gegaan en heeft voor grote verkeersoverlast gezorgd. De Nederlandse Spoorwegen hebben donderdag, op de eerste dag van het maritieme festival [illegible]

Met aan het kop het fraaie Italiaanse marineschip de Amerigo Vespucci zijn donderdagmorgen rond tien uur circa 250 windjammers en andere zeilvaartuigen uit IJmuiden vertrokken in de richting van Amsterdam voor de manifestatie Sail '85. In totaal bestaat deze Sailparade uit ongeveer 500 tot 600 schepen. Andere soorten boten en jachten mochten als zij de parade niet onderbreken achteraan aansluiten, waar druk gebruik van werd gemaakt. Rond het middaguur zullen de schepen afmeren in de IJ- haven, waar zij de komende dagen voor een ongetwi feld talrijk publiek te bewonderen zijn. Voorafgaand aan Sail Amsterdam werden drie zeilwedstrijden gehouden. De City to Dam Race van Londen naar IJmuiden werd gewonnen door het jacht Old Salt van schipper Van Vliet. Dit schip was ook eerste in de categorie scherpe jachten, in die klasse gevolgd door de Albatros van Ada Kerkstra en [illegible] van Texmalige zeilende [illegible]rijfvaartdigen ging de overwinning naar de Ocxtavus van Bakker gevolgd door de Notre Dam Des Flots van J.P. Depres en de Baroque van Galtre. Deze wedstrijd van Nederlandse en Engelse platbodems begon op 28 juli. Door de harde wind liepen de schepen snel binnen. Deze wedstrijd begon op 15 juli op Bremerhaven en ging via Chatham naar Amsterdam toe. Sail Amsterdam kost ruim twee miljoen gulden. Dit geld kwam binnen via de gemeente Amsterdam, het Ministerie van WVC, de helft van sponsors en een deel uit verkoop van programma- boekjes. Tijdens de manifestaties zijn er ruim 500 politiemensen op de been gezet om de mensen- en verkeerstroom in het gareel te houden. Parkeren rond het IJ en de haven is nauwelijks mogelijk. Ook het scheepvaartverkeer, zowel beroeps- als de recreatievaart, zal diverse malen gestremd zijn.

Er heeft zich ook een tragisch ongeluk voorgedaan. De 40-jarige G. Hermans uit Sassenheim is in de nacht van donderdag op vrijdag van een botter gevallen en verdronken. Dit heeft de rijkspolitie te water bekend gemaakt. De man viel door nog onbekende oorzaak van de botter, die lag afgemeerd aan de oostelijke handelskade in de IJ—haven in Amsterdam. Hoewel vier mannen hem onmiddellijk nasprongen, werd de man niet gevonden in het donker. Duikers van de brandweer haalden later het lijk uit het water. De rijkspolitie onderzoekt nog hoe het ongeluk heeft kunnen gebeuren.

Op stadhuis Amsterdam

Groots onthaal voor gehandicapte atleet

AMSTERDAM — De Canadese gehandicapte atleet Rick Hansen, die op zijn rolstoel een wereldreis maakt, is donderdag op het stadhuis in Amsterdam ontvangen door wethouder R. Walraven van sportzaken. Hansen maakt met zijn rolstoel een tocht van 42.000 kilometer door zes werelddelen. Een geweldige opgave en een buitengewone prestatie, welke laten zien dat het mogelijk is uitstekende sportieve prestaties te leveren, ook als je gehandicapt bent, aldus Walraven tijdens een receptie ter gelegenheid van de ontvangst op het stadhuis.

Hansen, die negentien gewonnen marathons en een groot aantal prestaties in andere takken van sport op zijn naam heeft staan, is in maart in Vancouver met zijn wereldrolstoeltocht gestart.

In september 1986 hoopt hij voor de poorten van de internationale tentoonstelling Expo 86 zijn tocht te beeindigen. Dan zal hij door 34 landen zijn getrokken.

Hansen wil met zijn tocht laten zien hoe belangrijk sport is voor de rehabilitatie en revalidatie van de gehandicapten. Er zijn in de wereld zo'n 200 miljoen gehandicapten, van wie maar een zeer klein deel sport beoefent. Een handicap mag geen excuus zijn om niet aan sport deel te nemen, vindt Rick Hansen. Hij wil, zo liet hij op een persconferentie in de hoofdstad weten, met zijn tocht ook bijdragen aan nationale en internationale fondsvorming voor gehandicaptensport. De warme ontvangst in Nederland en Amsterdam, zowel van de kant van het publiek als van talrijke organisaties ziet hij als een belangrijke steun in de rug bij zijn streven. Rick Hansen liet weten dat zijn tocht hem nog zal voeren door onder meer de Sovjet-Unie, China, Nieuw-Zeeland, Australie, Hong Kong en Japan. Hij heeft thans een kwart van zijn wereldreis op de rolstoel afgelegd.

Als gevolg van een verkeersongeluk werd Rick op vijftienjarige leeftijd verlamd aan beide benen. Hij heeft een academische graad behaald in lichamelijke opvoeding.

Lemond als favoriet genoteerd

Twaalf landen nemen deel aan proloog Coors Classic

SAN FRANCISCO — Twaalf naties, waaronder Nederland, zijn vertegenwoordigd in het wielerpeloton, dat zaterdag in San Francisco begint aan de proloog van de Coors Classic. De zestiendaagse trektocht door Californie, Nevada en Colorado is opengesteld voor beroepsrenners en amateurs. De Nederlandse deelneming bestaat uit zes amateurs van Bob Duker. Dat zestal is: Erik Breukink, Jan Siemons, John Bogers, Peter Hoondert, Marc Manders en Rene Beuker.

Favoriet voor de eindoverwinning is Greg Lemond. De Amerikaan heeft de hulp toegezegd gekregen van Bernard Hinault, zijn eigenlijke kopman. De vijfvoudige winnaar van de Ronde van Frankrijk is Lemond nog een wederdienst schuldig voor diens knechtenwerk in de belangrijkste wedstrijd van het jaar. De 30-jarige Fransman, die volgend seizoen afscheid neemt van het peloton, heeft nog twee redenen voor zijn start in de Verenigde Staten. De strijd om het Wereldkampioenschap is in 1986 in het hete en bergachtige Colorado Springs. Het prijzenbedrag is meer dan 200.000 gulden.

De staatsamateurs uit Sovjet-Unie en de DDR rijden voor het eerst sinds de boycot van de Olympische Spelen van vorig jaar in de Verenigde Staten. De Colombiaanse ploeg staat onder kopmanschap van Patrocinio Jiminez, die geruime tijd uitgeschakeld is geweest, nadat hij tijdens een trainingsrit in botsing kwam met een auto. Ook Martin Ramirez behoort tot de formatie.

De lengte van het parkoers is kort, 1525 kilometer, maar het profiel van de Ronde vertoont verschillende pieken. Het hoogtepunt is gelegen op 3000 meter (Copper-berg). De etappes, veelal op plaatselijke omlopen, zijn over het algemeen aan de zeer korte tijd. Na vijf etappes is een reisdag vastgesteld. Het peloton vertrekt dan per vliegtuig van Reno naar Grand Junction, over een afstand van 1000 kilometer, om de start te vergezellen van de damesronde met Comite Meijer, Gonnie van Koert, Corrie Timmermans en Eria Oomen als Nederlandse afvaardiging.

MANHATTAN BEACH — Hana Mandlikova, de Tsjechoslowaakse die als eerste is geplaatst, heeft donderdag de kwartfinales van een Internationaal Tennistoernooi voor dames in Manhattan Beach bereikt. Mandlikova, die achter Martina Navratilova en Chris Evert de derde plaats op de wereldranglijst inneemt, schakeldein de derde ronde de als tiende gerangschikte Westduitse Sylvia Hanika uit: 6-1, 6-2. Een verrassing was het verlies van de als derde geplaatste Helena Sukova tegen de Westduitse Eva Pfaff: 4-6, 2-6.

Major league Baseball

NEW YORK — Resultaten van de donderdag gespeelde baseball- wedstrijden in de Amerikaanse Major League:

AMERICAN LEAGUE
Toronto Blue Jays - Baltimore Orioles 9-3; Oakland A's - California Angels 3-1; Cleveland Indians - New York Yankees 9-1; Chicago White Sox - Boston Red Sox 7-3; Boston Red Sox - Chicago White Sox 4-3.

NATIONAL LEAGUE
Chicago Cubs - St. Louis Cardinals 9-8; Philadelphia Phillies - Pittsburgh Pirates 3-0; Cincinnati Reds - Houston Astros 5-2; San Diego Padres - Atlanta Braves 6-0.

Campagne van Cur. Sportfederatie

WILLEMSTAD - In het kader van het Jaar van de Jeugd organiseert de Curaçaose Sport Federatie een campagne om de jeugd te stimuleren sport te gaan doen. Door middel van stickers en posters en propaganda via de media wordt deze campagne ondersteund. In de maand november bereikt deze campagne zijn climax, wanneer alle sportverenigingen mee doen met een sportdag georganiseerd door de Curaçaose Sport Federatie. De Curaçaose Sport Federatie hoopt dat iedereen hun medewerking verleent om deze campagne tot een succes te maken.

MALTA AMSTEL SPORTAGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU (zwembad)
09.00-12.00/14.00-17.00 uur open voor publiek.

VOETBAL (Fedeprof)
18.30 uur Vesta vs Centro Barber;
20.30 uur Centro Dominguito vs Jong Holland - SUBT-stadion (tevens afscheid van voetbalspeler Natiti Martis).

ZONGO DEPORTIVO (georganiseerd door NABLP)
22.30 uur softbal: NABLP vs Ennia Caribe;
voetbal: NABLP vs Champs;
softball: NABLP vs Concorde - SUBT-stadion.

*****

ZATERDAG
BC JANWE
schaaklessen en trainingen.

ORRC
14.00 uur Vroeminga, gr. II) Kanga vs Rio Magdalena;
15.00 uur (Blenchi) Juan Domingo vs Boca Sami; 16.00 uur Maracay vs Rio Magdalena - terrein Asiento
17.00 uur finale Vroeminga gr. I vs gr. II.

*****

In schaakdriekamp Biel

Partij van Van der Wiel tegen Filippijn gestaakt

BIEL — De vierde partij van John van der Wiel bij de schaakdriekamp in Biel, tegen de Filippijn Torre is donderdag na de eerste zitting afgebroken. De met wit spelende Nederlandse Grootmeester bestreed zijn tegenstander met een Spaanse opening. Na de 41e zet werd de partij afgebroken.

Omdat in Zwitserland een Nationale feestdag nog belangrijker is dan de schaakdriekamp tussen Van der Wiel, Short en Torre, werd de partij tussen de Nederlander en de Filippijn na de eerste zitting, 41 zetten, niet verder gespeeld. Het is trouwens de vraag of er nog wel een tweede sessie komt. "Mijn situatie is zo goed als hopeloos", liet de Nederlandse Grootmeester weten. „In de loop van de Spaanse partij heb ik een pion geofferd waaraan ik goede kansen dacht over te houden. Dat liep echter anders. Het was een beetje een vreemde partij waarin nu moeilijk is aan te geven waar ik de fout ben in gegaan. De stand is zo nadelig voor mij dat ik betwijfel of ik nog verder speel. Waarschijnlijk geef ik deze partij gewonnen".
Een andere analyse van de eveneens afgebroken partij tegen Short, leverde een hoopvoller resultaat op. „Ik heb goede hoop dat daar nog een remise uit te halen is zodat we alle drie een gelijk aantal punten hebben."

Bij jachtspring-concours

Slechte beurt voor Nederlandse ruiters

DINARD — De Nederlandse springruiters staan voorlopig weer met beide benen op de grond. In het eerste onderdeel voor de Europese titelstrijd in de Bretionse badplaats Dinard, een lastig jachtspringconcours, toonden de Nederlanders zich zulke slechte „jagers", dat zij elke hoop op een medaille nu al kunnen vergeten. Met een beetje pech zal het slotnummer van zondag, waarvoor alleen de eerste twintig van het klassement startgerechtigd zijn, zich zonder Nederlanders afspelen.

Om deze afgang te voorkomen zullen de prestaties vrijdag danig opgekrikt dienen te worden. Van het Nationale kwartet is Jan Tops als 21e de best geklasseerde. Emiel Hendrix (23e), de tevoren hoog ingeschatte Rob Ehrens (26e) en ook routinier Henk Nooren (31e) deelden in de Malaise.

Door de uiterst matige individuele verrichtingen zijn de kansen op eremetaal ook in de landenrangschikking voor Nederland tot een minimum teruggebracht. Met een totaal van 45,34 strafpunten is Nederland uitzichtloos zesde, van de acht deelnemende teams. Groot-Brittannie beschikte duidelijk over het meest homogene kwartet, de Fransen Frederic Cottier en Pierre Durand en de Zwitser Willi Melliger staan individueel voorlopig op de medailleplaatsen.

Topprestatie Olga Bondarenko

MOSKOU — Olga Bondarenko heeft op de eerste dag van de Russische Atletiekkampioenschappen in Moskou voor de beste wereldseizoen- prestatie op de 5000 meter gezorgd. De Russin liep de afstand in 15 minuten en 05.31 seconden. Op de ranglijst aller tijden schoof Bondarenko achter de Noorse wereldrecordhoudster Ingrid Kristiansen (14.58,59) en de Engelse Zola Budd (15.01,83) op naar de derde plaats. Tamara Bykova, de wereldkampioene hoogspringen, werd eerste op haar specialiteit met twee meter. Van zeer goed gehalte was het verspringen. Jelena Kokonova prolongeerde haar titel met 7,12 meter voor Irina Valjoekevitsj (7,07 m) en Jelena Belevskaja (7,00 m). Op de 800 meter kunnen drie loopsters binnen drietiende seconde over de eindstreep Ravilja Agletdinova won in 1.56.24 voor Nadesja Olisarenko (1.56.25) en Jekaterina Podkopajeva (1.56.55).

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

TEGEN SPOTPRIJS: Subaru 1981, i.z.g.s. Inf.: 84506 4-8 pm.

RENAULT 4TL 1978, juli '85 gekeurd, vraagprijs NAf.2.000,-; AMC Concord 1978, licht beschadigd, motorisch in goede staat, vraagprijs NAf.1.800,-; sloopwagen Honda Civic automatic, NAf.250,-. Na 16.00 uur: Bramendiweg 179.

1 VIDEO; 1 kinderbed; 2 tienerbedden; 1 orgel; 2 bijzettafels; 1 toilettafel, tel.: 615161 na 17.00 uur.

OVERCOMPLEET: 1 airco 12.000 BTU, 2 jaar oud; 1 airco 8000 BTU; stoof Tapan, 2 jr. oud; gordijnen d.bl. antiek velours; bollampen, Abrahamsz E-195.

MERCURY COUGAR Stationw., automatic, bouwjaar '82, fully equipped, perfecte staat, tel.: 675764.

INBOEDEL: ijskast; wasmachine; stoof; airco's; fan; stofzuiger; broodrooster; hotplate; spotjes en andere electrische artikelen; bankstel; eetset; vleugel; huishoudelijke artikelen; Toyota Starlet '82, Abrahamsz H-75.

1510 M² TERREIN op Villapark Groot Piscadera, t.e.a.b. Inl.: 674066.

TOYOTA COROLLA Stationcar; airco's; barkoellkast; stereo apparatuur; dia-projector; bruin Berber-tapijt (nieuw); naturel Berber-tapijt; boeken; puzzels; enkele grenen houten meubels + div. planken (grenen); planten; gereedschap; [illegible]; naaimachine; huish. artikelen enz., enz., Abrahamsz H-71 zaterdag 9-17 uur.

RADIO-CASSETTE-recorder f.200,-; Atari + 8 cassettes f.150,-; bed + matras f.25,-; bureausteel f.15,-; pianokruk f.10,-, Sta. Rosaweg 90, tel.: 75843.

FORD ESCORT Bravo, bj. '82, f.5.500,-; electr. naaimach. Brother f.100,-; hoekbank f.250,-; eethoek f.100,-, tel.: 675852.

PORCHSALE ZATERDAG van 10.00-18.00 uur. Alles tegen weggeef-prijzen: compl. inboedel, w.o. massief eiken meubels; eetkamerset; commode; antieke kast; boekenrek; 3-2 zits leren bankstel; grenen slaapk. set; grenen tienerkamers; ijskast; stove; plafondfans; wasmachine (alles 1 1/2 jaar oud) en nog veel meer. Binnenweg 7, tel.: 87010.

SPEEDBOAT 16 VOET Silverline met twee 40 PK buitenboordmotoren. Te bevragen: tel.: 671203 of 76622.

AUTO MERK Suzuki, bouwjr. 1982, airco, goeie prijs, tel.: 75749 9-12/2.30-6.30 uur.

RENAULT 16, bouwjaar 1974, in redelijk goede staat, vraagprijs f.1.200,-, Kaya Kiwa 33, tel.: 77408.

EIKEN TAFELTJE; gordijnen; plafondfan merk KDK; twijfelaar + matras; wasmachine; 2 boekenkasten; bridge-tafel + 6 klapstoelen; 4m. gordijnrail; eetset. Appartement a/d achterkant van Salinja Abaostraat 8, recht tegenover achteringang Tech. school St. Paulus. Zaterdag a.s. 10-3 uur.

SUNSASH RUITEN, een meter lang, zes inch breed; zwart/wit tv 21 inch f.75,-; eenpersoons-bed; Atari video game; revolving display rack voor 100 pocketbooks; Minolta X-700; Philips haardroger, tel.: 615579.

Z.G.A.N. PICK-UP Technics Quartz, versterker Akai; speakers Sony f.650,-; windbuks f.50,-; sunfish Custom Edition met trailer f.1.500,-; vier teak stoelen (Deens) f.50,- p/st, tel.: 79319.

1 PHILIPS TV z/w, i.z.g.s., groot beeld f.100,-; 1 airco National, 11.000 BTU, i.z.g.s., f.475,-; 3 fiber stoelen z.g.a.n., f.40,- per stuk of f.100,- alle drie; 2 bedden (1-persoons) met matras, i.z.g.st., f.85,- per stuk. Inlichtingen tel.: 75325, Asteroïdenweg 20.

TOYOTA CELICA Liftback, 20 GT '83, kleur zwart, mack wheels, stereoset Pioneer, compleet, unieke wagen (special order), interieur identiek aan Supra, vraagprijs f.12.750,-. Inf.: Brokopondostraat 50, Muizenberg.

BELGISCHE HERDERPUP (teef) met Ned. stamboom, ingeënt, getaoëerd, ontwormd etc., 9 weken oud, tel.: 78282.

NIEUWE DRIEDELIGE Philips koelkast; Moulinex + grillbakoven, nieuw model, tel.: 78282, Kaya Kiwa 8.

KOOPJE WEGENS vertrek: Volkswagen Brasil 1980, model Stationwagon. Onlangs gekeurd en met nummerplaten tot eind 1985, cash f.2.250,-, tel.: 55252.

KOMPLEET COMPUTER systeem: Sinclair TS1000 80 Kram met basic Sanyo monitor, Seikosha Graphics Printer, tel.: 70593 na 19 uur.

MAZDA 626, bj. 1981, z.g.st., financiering mogelijk, Af.8.500,-, tel.: 70583.

WEGENS VERTREK: Toyota Supra '83 f.15.000,-; bamboe artikelen; keukengerei; 2 Spaanse gitaren f.50,- p/st.; matrassen; 1 filekast f.200,-; 1 studentenbureau f.50,-; 1 Fender amplifier + speaker f.300,-; 1 wireless alarm-systeem f.700,-; gereedschappen; 1 gasfornuis f.125,-; huis-artikelen, Koninginnelaan 3, tel.: 73943/641135/80812.

TWEEPERSOONS-BED met 2 matrassen 0.90x2.00 m; junior tennisraquet Head; bureau-typemachine Olivetti, prijs n.o.t.k., tel.: 79520.

2 CROSSFIETSEN. Zaterdag na 9 uur 's morgens: 626052.

INBOEDEL: Kaya Chango 4 zaterdag 3 aug. tussen 9.00-12.00 uur.

TOYOTA STARLET '80, i.z.g.s., f.4750,-, tel.: 79228.

LESSENAAR 1.90x90 cm.; set di sala + mesa di alabaster; dryer pa seka paña, Fensohnstraat 6, Schelpwijk, tel.: 79428.

ZEILBOOT IN zeer goede staat, tegen elk aannemelijk bod; chopper f.145,-, Scalaweg 1, tel.: 75530.

PORCH SALE: vleugel; vitrinekastje; 4 ladenkastje; boekenkast; bankjes; lampen; spots; schilderijen; kunst-voorwerpen; keukengerei; boeken; tijdschriften; platen; planten en nog veel meer. Zaterdag 3, zondag 4 augustus 9-13 uur, Barentslaan 14.

RENAULT 12TL 1977. Inl.: 73869 na 18 uur.

PORCH SALE: boeken; tijdschriften en platen. De hele week van zaterdag 3, zondag 11 augustus van 9.00-13.00 uur. Barentslaan 14.

FORD FAIRMONT Stationcar 1978, NAf 2.950,-, tel.: 672057, Abrahamsz G-55.

WEGENS VERTREK: Mazda 929 '80; Jeep Caribe 442 '84; meubilair huishoudelijke app. o.a. wasmachine, centrifuge, ijskast enz., 2 duikset; surfplank; planten enz., tel.: 87020.

[illegible] AANGEBODEN CURACAO

DIENSTMEID ZOEKT werk omg. [illegible], Van Engelen, Montaña. Inl.: Amandelweg 20.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

ZEILBOOT SUNFISH of onderdelen (mast, zeil, roer etc.) voor sunfish, tel.: 673390 na 18.00 uur.

DIVERSEN CURACAO

OPPASHUIS GEVRAAGD voor de maand augustus, V. Wieringen, tel.: 612534/674844.

OPPASHUIS GEVRAAGD, periode 15 sept. - 15 okt. voor echtpaar zonder kinderen. Inlichtingen tel.: 76622.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

RUIM ZEER rustig gelegen woonhuis, 4 slaapkamers, grote overdekte, voor- en achterporch, bergruimte, washok, 2 stallen en garage, voor elk redelijk bod. Shiribana 5A (Paradera), tel.: 24120.

TERENO EIGENDOM 1300 m², midí kaba, na un sitio safe, preis hopi rebajá. Inf. yama 28665.

VOLRAS DOBBERMAN-puppies, 7 wkn. oud, Emmastraat 40, tel.: 26328 na 6 uur.

STEVIGE AANRECHTKAST 1.80 m lang; 2-deurs klerenkast, Balashi 24A, tel.: 28742.

TOYOTA PICK-UP 1983, 4wd., single cabine, motor ekselente, Erasmusstraat 3.

TE KOOP GEVRAAGD ARUBA

BETROUWBARE GEZINSAUTO (bv. Japanse Stationwagon), circa f.5.000,-. Tevens porchmeubilair en airco. Buizert, Beatrixstraat 56, tel.: 23380.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

GEM. APPARTEMENT, tel.: 24984.

GERENOVEERD KOENOEKHUIS te Alto Vista. Informatie: tel.: 23103.

RUIME WONING in omgeving van Top Car met grote tuin en vruchtbomen. Inl.: tel.: 22170/25196.

HUIS TE Santa Cruz (hoofdweg Santa Cruz/Oranjestad). Info.: tel.: 27413.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

STUDENTE ZOEKT van augustus 12 tot januari kamer/appartement, huur tussen f.200,- en f.250,-, tel.: 24108.

DIVERSEN ARUBA

GEZOCHT OPPASHUIS vanaf oktober voor lange periode, marinier Van Dam, tel.: 47553 na 19.00 uur.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900.

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(openingstijden voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon: dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Noord Salinja z/n.

Alan Gardia komt met economisch noodplan:

Prijzen bevroren, sol gedevalueerd, minimumsalaris omhoog, rente omlaag

LIMA — De nieuwe regering van Peru onder leiding van president Alan Garcia Perez heeft een economisch noodplan van kracht verklaard dat ten doel heeft de inflatie in te dammen. De laagste inkomens zijn opgetrokken, de prijzen bevroren en de munteenheid soles gedevalueerd.

De inflatie bedraagt op het ogenblik op jaarbasis 168 procent. Daar wil men wat aan gaan doen. Een van de maatregelen is de bevriezing van de prijzen en de devaluatie van de sol met tien procent. De maximum- rente op leningen is van 280 tot 110 procent verlaagd zodat men nu voor één dollar niet minder dan 13.900 soles krijgt. De laagste inkomens gaan met vijftig procent omhoog. Er komen nieuwe richtlijnen voor de dollar- tegoeden, welke voorlopig negentig dagen gelden. Meer dan tachtig procent van de particuliere tegoeden in Peru bestaat uit dollars met een totale waarde van 1,2 miljard dollar. Bij de Centrale bank zei men dat spaarders gedurende deze periode geen dollars van hun rekening kunnen opnemen.

De maatregelen kwamen niet onverwacht. Nadat in het begin van de week een nationale feestdag werd gevierd moesten de banken tot en met donderdag gesloten blijven. Naast de inflatie kampt Peru met een ander probleem en wel dat van de buitenlandse schuld, welke zo'n veertien miljard dollar bedraagt. Voor de terugbetaling daarvan en op de rente daarop gebruikt Peru 45 procent van zijn inkomsten uit de invoer. De nieuwe president wil dit terugschroeven tot tien procent.

Bij Panamerikaanse snelweg

Cursussen Handelskennis en handelswetenschappen

KRALENDIJK — Bij voldoende belangstelling zal er begin september een cursus L.O.-Handelskennis van start gaan, die ongeveer anderhalf jaar zal duren. Deze cursus wordt geleid door Ch. I.A. Martijn. Het ligt verder ook in de bedoeling om begin september te starten met een avond-cursus Handelswetenschappen en Economie op Havo-niveau voor het verkrijgen van deelcertificaten.

Deze cursus zal ongeveer een jaar duren. Voor verdere informatie en inschrijving kan men zich vervoegen bij de cursuscoördinator A.P.S. Swartjes, J.A. Abrahamboulevard 1B Kralendijk tel. 8038.

Om procedure tegen Marcos te voorkomen

Kans op vervroegde presidentsverkiezingen op de Filippijnen

MANILLA — Er zullen op de Filippijnen mogelijk in november vervroegde presidents- verkiezingen worden gehouden en het parlement zal worden ontbonden vanwege de plannen van de oppositie om president Marcos aan de kant te schuiven. Dit heeft de Filippijnse onder- minister van Voorlichting, Amante Bigornia, donderdag verklaard.

De leiding van de regerende KBL- partij, waarin overigens Marcos de [illegible] meent dat ver[illegible] zakelijk zijn om te voorkomen dat de wettelijke procedure om de president af te zetten, kan worden voorkomen omdat die schadelijk is voor Marco's image in het buitenland en het herstel van de Filippijnse economie. "De president moet dan aftreden en een nieuw mandaat vragen aan het volk".

De presidents- verkiezingen staan pas voor 1987 op het programma. Marcos heeft tot dusver betoogd dat ze niet eerder zullen worden gehouden en dat hij opnieuw kandidaat zal staan. Hij is president sinds 1965. De oppositie wil een procedure in het parlement beginnen om hem af te zetten vanwege beschuldigingen in een Amerikaanse krant dat de president, zijn vrouw Imelda en naaste vrienden van hen voor tientallen miljoenen dollars in de VS hebben geïnvesteerd.

Van de 58 oppositie- leden hebben er 53 een resolutie ondertekend waarin wordt opgeroepen tot het nemen van zulke vergaande maatregelen tegen Marcos vanwege "misdaden in strijd met de grondwet". De KBL ver[illegible] over de zaak [illegible] vergadering [illegible] de presidentiële woordvoerder met een verklaring dat de partij "ernstig overweegt in 1985 verkiezingen voor een president en een vice-president te houden".

In de verklaring stond verder dat overwogen wordt de nationale vergadering te ontbinden en dat een "grote mogelijkheid bestaat dat er na december parlements- verkiezingen zullen worden gehouden". In mei 1984 zijn parlements- verkiezingen gehouden waarbij de oppositie verrassend goed voor de dag kwam. Ze veroverde bijna éénderde van de zetels. De uitslag weerspiegelde de onvrede onder de bevolking over het Marcos- bewind en de afschuw over de moord op de oppositie- leider Benigno Aquino in augustus 1983.

Bigornia wees er wel op dat de «inpeachment procedure» geen schijn van kans maakt in het parlement waar de KLB een grote meerderheid heeft. "Maar ze zou een averechts effect hebben op het nationale economische herstel- programma en de houding van de buitenlandse banken". Als de uitvoering van het programma daardoor dreigt te [illegible] sident een nieuw mandaat aan te vragen".

Een woordvoerder van de oppositie, Homobono Adaza, zei dat zij vasthoudt aan haar plannen. Hij zei te vermoeden dat Marcos in paniek is geraakt en door de VS onder druk wordt gezet om vervroegde verkiezingen uit te roepen. Volgens hem is Marcos schuldig aan de problemen waarin het land verkeert omdat hij niet meer geloofwaardig is.

BAALBEK — Volgens de Libanese pro Iran Moslem- clan heeft men geen VS- gijzelaars in hun macht, aldus zijn leider Mousawi. Dit meldde de New York Times.

Met diep leedwezen maak ik het overlijden op 1 augustus 1985 bekend van mijn lieve en dierbare vrouw:

Alida Gertrudes Alexeenko geboren Offermans

Wij begraven haar zaterdag 3 augustus 1985 op Soto na een misviering om 4 uur.

Gelegenheid tot afscheid nemen vanaf 3.30 uur p.m. R.K. kerk-Soto.

Serge Alexeenko.

Voor overheidsarbeiders wel volledig salaris

KRALENDIJK — Volgens betrouwbare bron worden vandaag de arbeiders in eilandsdienst volledig uitbetaald. Dit ondanks een door het Bestuurscollege aan de STGB gericht telegram waarin het BC meedeelt slechts de helft van de lonen te zullen uitbetalen.

De vakbond reageerde echter in een telegram hierop kort maar krachtig met de mededeling dat men een half loon niet zou accepteren.

Rodger Gijsbertha, voorzitter, kon echter het bericht niet bevestigen dat inderdaad het volle loon wordt uitbetaald, aangezien de vakbond niet officieel hiervan in kennis is gesteld. Volgens de heer Gijsbertha zou de vakbond gisteren in de loop van de middag een telegram sturen naar het BC waarin men opheldering vraagt over deze kwestie.

In noord Nicaragua felle gevechten

MANAGUA — Langs de Panamerikaanse snelweg in het noorden van Nicaragua wordt fel gevochten tussen leger en de FDN- guerrilla. Dit gebeurt bij de stad Trinidad op 130 kilometer van Managua.

Het door de Amerikaanse regering gesteunde verzet van de FDN begon verleden maand al aan een groot offensief. Toen werden er in de provincie Jinotega eind juli zo'n vijftig contra's om het leven gebracht door het Sandinistische leger. Volgens het leger heeft men nu bij Trinidad elf contra's gedood en er één gevangen genomen. Over eigen verliezen werd niet gesproken. Eerder van de week werden al twee bruggen beschadigd bij de guerrilla- aanvallen. Ook donderdag ging er een brug de lucht in en wel over de Rio Viejo. Het verkeer was al stilgelegd in verband met de vijandelijkheden. De regering zegt dat de contra's er op uit zijn het wegennet te vernielen om zo de aanvoer van voorraden en versterkingen voor het leger in het noorden te voorkomen.

Het leger is door Managua in de hoogste staat van paraatheid gebracht omdat men aan de oostkust het Amerikaanse vliegdek- schip Dwight Eisenhower heeft waargenomen. Deze heeft zestig vliegtuigen aan boord en werd geconstateerd bij de San Andres eilanden welke Nicaragua betwist op Colombia. Vijf andere Amerikaanse oorlogsschepen zijn onderweg vanuit de Atlantische Oceaan naar het Panama- kanaal.

MOSKOU — De Tasjkent- rechtbank heeft een bendeleider ter dood veroordeeld, aldus de partijkrant. De man was al meermalen veroordeeld en kreeg de doodstraf wegens een dubbele moord.

Landbouwkundigen in staking in Dominicaanse Republiek

SANTO DOMINGO — De beroepslandbouw- kundigen van de Dominicaanse Republiek zijn een tiendaagse staking begonnen in het hele land. Deze staking ligt in het verlengde van de al weken geleden begonnen prikacties. De regering heeft zich zo onverschillig voor onze problemen opgesteld dat we alleen maar tot staking konden besluiten, aldus de organisatie van landbouwkundigen. Inzet van de staking is een salarisverbetering. Men deze staking komen alle officiele landbouw- projecten stil te liggen. President Salvador Jorge Blanco heeft te verstaan gegeven dat zijn regering geen geld heeft om aan de wensen der landbouwkundigen te kunnen voldoen.

LA-vergadering over atoom-energie

QUITO — Vertegenwoordigers uit tien landen hebben in Quito de conferentie bijgewoond over nucleaire planning, waarbij diepgaand werd ingegaan op het vreedzame gebruik van de atoom- energie. Ook besprak men de normen en maatregelen welke nodig zijn voor de veiligheid bij het opwekken van atoom- energie. Er waren afgevaardigden uit Argentinie, Bolivia, Brazilie, Colombia, Guatemala, Paraguay, Peru, Uruguay en Venezuela en ook uit het gastheerland Ecuador.

Oud-president Ecuador:

Uitstel schuldbetaling tot 2000

HAVANA — De buitenlandse schulden zijn onbetaalbaar, zo stelde oud-president Leon Roldos van Ecuador vast tijdens de schulden- conferentie welke op Cuba wordt gehouden voor Latijns Amerika en het Caribische gebied. Roldos wilde echter niet zover gaan dat hij wilde pleiten voor het niet betalen van de schulden. Hij wil slechts duidelijk maken dat de schuldenlanden hun verplichtingen geweldig niet na kunnen komen. Daarom moet er een uitstel van betalingen komen tot het jaar 2000, zo vindt hij.

Een stapje verder ging de vice- president van Nicaragua, Sergio Ramirez, die de buitenlandse schuld een vorm van agressie tegen Zuid Amerika noemt. De schuldenlanden moeten zich net als Nicaragua opstellen, vindt hij en weerstand bieden aan de Verenigde Staten.

De vroegere president van de Mexicaanse Centrale bank Carlos Tello Macias vindt dat er een uitstel van betaling der schulden moet komen van drie tot vijf jaar. De schulden doen afbreuk aan de economische ontwikkeling van Latijns Amerika, stelde hij vast.

Taxi-chauffeurs in Chili in staking

SANTIAGO — In heel Chili hebben de taxi- chauffeurs hun activiteiten onderbroken waarmee zij [illegible] van de Nationale federatie van taxi- chauffeurs. Zij protesteren hiermee tegen de economische problemen waarmee zij worden geconfronteerd. In de hoofdstad Santiago lag 96 procent van al het taxi- verkeer stil maar ook in Punta Arena, in het uiterste zuiden van Chili, werd door alle taxi- chauffeurs gestaakt. De eisen van de taxi- chauffeurs houden onder meer in dat zij ontslagen worden van de verplichte verzekering welke voor taxies veel hoger uitkomt dan voor particuliere auto's. De federatie vertegenwoordigt veertig- tot vijftigduizend taxi- chauffeurs, van wie er alleen in Santiago dertigduizend hun brood proberen te verdienen.

Op weg naar nieuwe moskee

Bij verkeersongeluk 9 doden in Indonesie

JAKARTA — Negen mensen zijn om het leven gekomen bij een verkeersongeluk in het stadje Tambakrajo op Java. Zij zaten in een vrachtwagen welke tegen een boom aanreed. Er raakten 25 mensen gewond bij dit ongeval. In de wagen zaten in totaal 78 passagiers. Deze waren onderweg van Blitar naar Tambakrajo om de ingebruikname van een nieuwe moskee bij te wonen.

JAKARTA — Een vulkaanuitbarsting op het Indonesische eiland Sanmgeang zorgde voor paniek. De vulkaan had 31 jaar niet gewerkt; de uitbarsting duurde 2 uur.

A.K.K.V.

maakt hierbij het overlijden bekend van de heer

F.E. Perret Gentil (Fiquito)

in leven een pionier van de Curacaose Tuinbouw, oud-bestuurslid en oud-lid van Raad van Toezicht.

Zijn doorzettingsvermogen en betrokkenheid zal een voorbeeld voor ons blijven.

Bestuur, Leden en Personeel van A.K.K.V.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 2 AUGUSTUS 1985 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.30	1.32	1.34
PND STERLING	2.37	2.425	2.485
NED GLD	55.54	56.26	57.06
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	76.56	77.58	[illegible]
FR FRANCS	19.39	20.49	21.19
DUITSE MARK	62.51	63.[illegible]	64.03
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.82	0.92	0.98

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 2 AUGUSTUS 1985 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	99.37
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	108.75
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	103.63
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	108.34
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1988	101.19
10.25 %	OBLIGATIELENINGEN 1985 PER 1990	100.84

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 10.02%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

INSCHRIJVING STUDENTEN

Hierbij wordt bekend gemaakt dat de inschrijving van de studenten en toehoorders die zich voor de eerste maal laten inschrijven zal plaatsvinden:

voor de FACULTEIT DER RECHTSGELEERDHEID op 5 augustus 1985,
voor de FACULTEIT DER SOCIALE- EN ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN op 6 augustus 1985,
voor de FACULTEIT DER TECHNISCHE WETENSCHAPPEN op 7 augustus 1985.

Bij inschrijving dient te worden overgelegd:
a. een [illegible] inschrijvingsformulieren zijn verkrijgbaar op Curacao bij de Administratie van de Universiteit, Jan Noorduynweg 111 (tel. 84422), op Aruba bij de Administratie van de Universiteit, Beatrixstraat 31 (tel. 24980), op Bonaire en de Bovenwindse Eilanden bij het gezaghebberskantoor;
b. een foto-copie van het getuigschrift c.q. diploma + cijferlijst of beschikking van de Minister van Onderwijs, op grond waarvan inschrijving wordt verzocht;
c. een uittreksel van het geboorteregister of bevolkingsregister;
d. twee gelijke recente pasfoto's (formaat 4 x 6 cm);
e. bewijs van storting van f.650,- (collegegeld f.500,- + inschrijfgeld f.150,-).

Studenten die in het bezit zijn van een studietoelage (land of eiland) zijn vrijgesteld van het collegegeld; zij dienen slechts f.150,- inschrijfgeld te storten.

Het collegegeld voor toehoorders bedraagt f.125,- per college-uur per jaar met dien verstande dat het collegegeld per studiejaar ten hoogste f.500,- bedraagt.

De inschrijving van alle overige studenten zal plaatsvinden op 8 en 9 augustus 1985.

Deze dienen bij de inschrijving over te leggen:
a. een inschrijvingsformulier
b. een bewijs van storting van f.650,- (collegegeld f.500,- + inschrijfgeld f.150,-).
c. collegekaart.

De inschrijving op Curacao zal geschieden van 8 uur 's morgens tot 4 uur 's middags bij de Administratie van de Universiteit, Jan Noorduynweg 111.

De inschrijving op Aruba zal geschieden 's morgens van 9 tot 12 uur en 's middags van 2 tot 4 uur bij de Administratie van de Universiteit, Beatrixstraat 31. In het collegejaar 1985-1986 zal evenwel geen Kandidaats-I programma op Aruba gegeven worden.

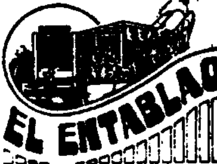
Het collegegeld van de studenten op Curacao dient, met vermelding van naam en faculteit, gestort te worden op girorekening No. 545848, of bij de Maduro & Curiel's Bank N.V. rekening No. 88.13.41 of bij de Algemene Bank Nederland N.V. rekening No. 13.39.826 t.n.v. de Universiteit van de Nederlandse Antillen.

Het collegegeld van de studenten op Aruba dient, met vermelding van naam en faculteit gestort te worden op bankrekening No. 13.39.826 bij de Algemene Bank Nederland N.V. of bankrekening No. 88.13.41 bij de Maduro & Curiel's Bank N.V. t.n.v. de Universiteit van de Nederlandse Antillen.

Universidat Nashonal di Antia
Universiteit van de Nederlandse Antillen
University of the Netherlands Antilles
Universidad de las Antillas Neerlandesas

WEEKEND

Indjuweg 47
(Dominguito,
laatste zijweg van
Schubappelweg)
Tel.: 614855

CHILEENS GOURMET RESTAURANT

SPECIALS: Vrijdag Valdiviano
Zaterdag Anticucho

Vanaf 6.30 bent U van harte welkom!

GEOPEND: donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag.

you're welcome at the.......

HOTEL-BAR-RESTAURANT
Baai Macolaweg - Parera
(Pasan Grahan)

Het restaurant bij uitstek voor een **krioyo** maaltijd zoals: **mulá, guiambo, sòpi yuana, funchi-tafel,** etc. etc.

GEOPEND elke dag van 12-2 en van 7-10
Zondag **GESLOTEN.**

Ons tel.nr. 54291 of 54294
Tot ziens in Bellevue op Parera!!

Voor bestellingen: Tel.: 88222 - 88333

DENISE'S VIDEOTHEEK
t.o. Henderson Mahaal
Tel.: 75270

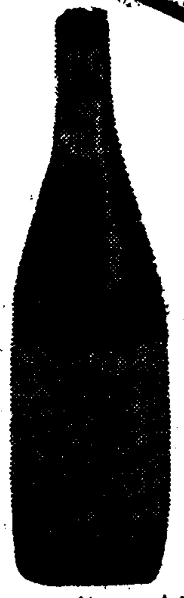
WEEKEND SPECIAL

- 3 PAK T-120 V.H.S. CASSETTES MERK PANASONIC **FLS.45.00** (2 NORMAL & 1 HIGH GRADE)
- J.V.C. T-120 V.H.S. 2-4-6 UUR **FLS.15.00**
- QUASAR T-120 V.H.S. 2-4-6 UUR **FLS.14.50**
- J.V.C. T-120 V.H.S. HIGH RESOLUTION 2-4-6 UUR **FLS.16.00**
- AGFA T-120 V.H.S. 2-4-6 UUR **FLS.17.50**
- T.D.K. BETA TAPES L-500 **FLS.14.00**
- 4 T.D.K. OF MAXELL OF PIONEER D.60 AUDIO TAPES **FLS.10.00**
- V.H.S. VIDEO RECORDER MERK "FISHER" **FLS.850.00** (CORDLESS REMOTE CONTROL-)
- V.H.S. VIDEO RECORDER MERK "SHARP" **FLS.775.00**
- 20" KLEUREN T.V. MET CORDLESS REMOTE CONTROL **FLS.645.00**
- STEREO RADIO AM/FM DOUBLE CASSETTE DECK PLUS ALARM 80 WATT **FLS.650.00**
- AM/FM HEAD PHONE RADIO VOOR **FLS.27.50**
- TELEPHONE MET 10 MEMORY'S VOOR **FLS.35.00**
- 4 PRE RECORDED MUZIEK CASSETTES VOOR **FLS.10.00**
- SLOGAN PETTEN VOOR **FLS.8.50**

****
MEMBERSHIP FREE
****

SALE - SALE - SALE - SALE - SALE -

SALE - UITVERKOOP - BARATIO - SALE - UITVERKOOP - BARATIO - SALE - UITVERKOOP - BARATIO

no meal is complete without a good wine

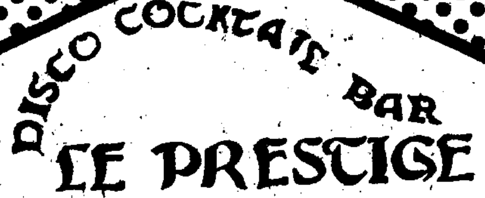
Fort Nassau

Enjoy the Magnificent Panorama of Curacao from Fort Nassau
International Menu.
Serving only Prime American Meats.
Reservations:
Tel. 613450

Een
speciaal etentje uit,
doet U in een
speciaal restaurant
Waar?
Geen twijfel mogelijk; U gaat naar

Restaurant
La Bistroëlle
(achter Promenade Shopping Center)
Tel.: 70408

Schottegatweg Oost 98 - Tel.: 616465
"The coziest place in town"

Djadumingu for di 6'or
Show di kanto, Baile
i Muzik di Kòrsou yamá:
"UN TIKI DI KORSOU"
Artista i gruponan renombrá
- Yerba Seku
- Grupo Ambiente
- Imelda Valerianus
- Sterling Isenia i Eve Jesurun

Bini Uno, Bini Tur
lo ta un gran evenementu kultural.
Entrada general: *f*. 7,50

no meal is complete without a good wine

Pianobar "Nooit Gedacht"
Cornweg 12 Curaçao N.A. Tel.: 74213

Voor een gezellig **borreluurtje** in **intieme sfeer.**

Elke dag **GEOPEND** van 7 p.m. - 2 a.m.

in het weekend **GEOPEND** tot 4 a.m.

Bon bini!

TRUPIAL INN
Groot Davelaar
Tel.: 78200

Begin your weekend at our Sunset Hour!

FRI.: Happy Hour around the pool van 6-8 p.m.
Drinks half price.
Mariachi Fortuna
7 - 9 p.m.
Tot 1.00 uur Los Hermanos Duques

SAT.: Special Happy Hour

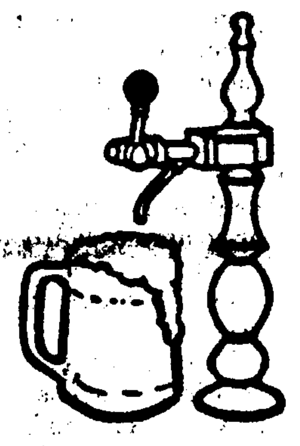
"Amstelhoek"
Fontein 31 - Curaçao N.A

Een gezellige ontmoetingsplaats voor jong en oud.

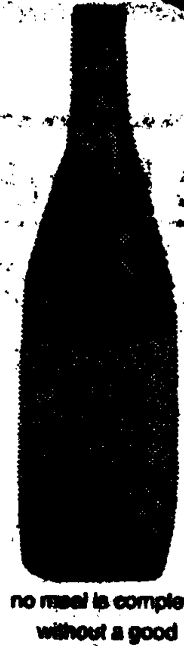
GEOPEND dagelijks van 2-10 uur

Goed idee:
Ná het strand even een lekkere kop soep komen drinken!

De gehele week geopend vanaf 5 uur 's middags.

Sta. Rosaweg 6
Tel.: 75144

no meal is complete without a good wine

SALOON-STEAK HOUSE
JES AIN NON BETTER
Open now also for
LUNCH
from Monday till Friday
Saloon 5.00 p.m. till
Dining 6.30 p.m. till
Fridays and Saturdays
Country and Western Life Music
by JAILBIRD
DINNER
Open 7 days a week
Tel. 70501 - 70502 after 4.00 p.m.
Schout bij nacht van Staverenweg 6.

Kini Kini Bar

Showtime daily at 11 pm. except Thursday
Friday & Saturday dancing music by "TROPICAL COMBO"

- The Penthouse dinning room & lounge for dinner or a drink atop Willemstad. Open Tuesday thru Saturday from 7-12 a.m. Dinner from 7 - 11:30 p.m. from *f*.20,- including entertainment.
- Saturday Curaçao Night from 7:30 p.m. Local food, buffet & folklore show.
- Thursday "Memory Night" from 7 p.m.

Curaçao Plaza
Hotel & Casino
Tel.: 612500

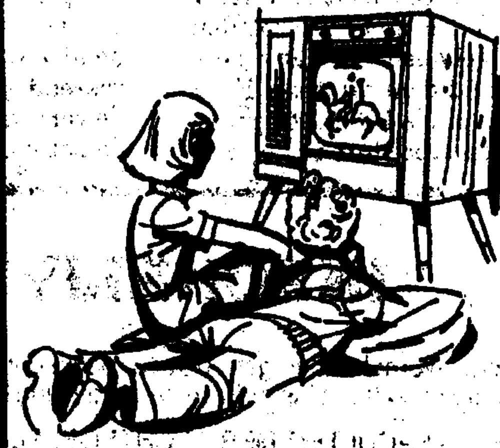

BBQ'D STEAKS

DE BESTE!
ZEKER WETEN
NIET VERGETEN.

DAGELIJKS GEOPEND.

SUFFISANT TOP. VIDEO
Van Krimpenlaan 24
Curaçao, N.A.

Openingstijden:
van 2-8 uur elke dag
Zaterdag:
10-12 uur en van 2-8 uur.

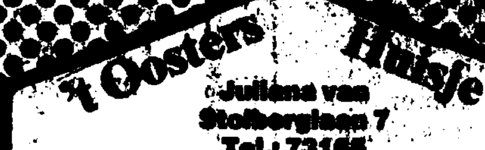
NEW RELEASES
1. The Godsend - Thriller
2. Eye Ball - Thriller
3. Raw Courage - Action drama
4. Passions - Drama
5. East of Eden - Drama
6. Silky - X-rated.

Video's van Topkwaliteit bij ons in grote varieteit!!

Casterweg - Tel.: 615487 - 615488

Voor alle soorten Chinese- en Vleegerechten alsmede
Internationale Keuken
voor zowel zakenlunches als familiediners, zijn wij iedere dag geopend van
11.30 a.m. - 10.30 p.m.
's Maandags
GESLOTEN

Juliana van Stolberglaan 7
Tel.: 73165

SPECIAAL ZAAK VOOR RIJSTTAFEL ARTIKELEN
heeft weer voor U **Boemboe blokken** (kruidenmix), voor 20 verschillende heerlijke gerechten, lumpiavellen, pepeh bonen en nog veel meer.
A.s. zaterdag vanaf 12.00 uur 's middags verkrijgbaar:

NASI-RAMES

Oude Caracasbaaiweg 56 - Tel.: 614574
nú ook op Ser'i Pietermaai - Tel.: 614063

EEN SFEERVOL RESTAURANT MET CHINESE GERECHTEN
en een gezellige bar.
Open van 11.00 v.m. - 11.00 n.m.

U bent van harte welkom.

SCHOTTEGATWEG WEST 367
TELEFON 84576

Specialidadnan:
A LA PARILLA DI LOMITO PORKCHOP, FLANKSTEAK I GALINJA.

Tur por wòrdu sirbí ku batata i salada. Tambe por hasi pedido pa bai kune.
HABRI TUR DIA
6'OR P.M.-2'OR A.M.

your friendly guide...

N.V. Video World - Herst 31 - Tel.: 673093

SPECIALS

- T.V. "Sharp" 25" *f*.975,-
- T.V. "Sharp" 19" *f*.645,-
- T.V. "Cold Star" 19" with wireless remote control .... *f*.[illegible]
- J.V.C. T120 Video cassettes .... *f*. 15,-
- Fisher Cordless remote VHS recorder .... *f*.[illegible]
- Portable radio with two cassette Conion 60W *f*.650,-
- Portable radio, 1 cassette .... *f*.[illegible]
- Music Tapes Top 40 hits .... *f*. 15,-
- Sharp VHS recorder *f*.775,-
- Sanyo Betamax w/remote control *f*.600,-

N.V. Video World
Ook Uw adres voor de beste films!

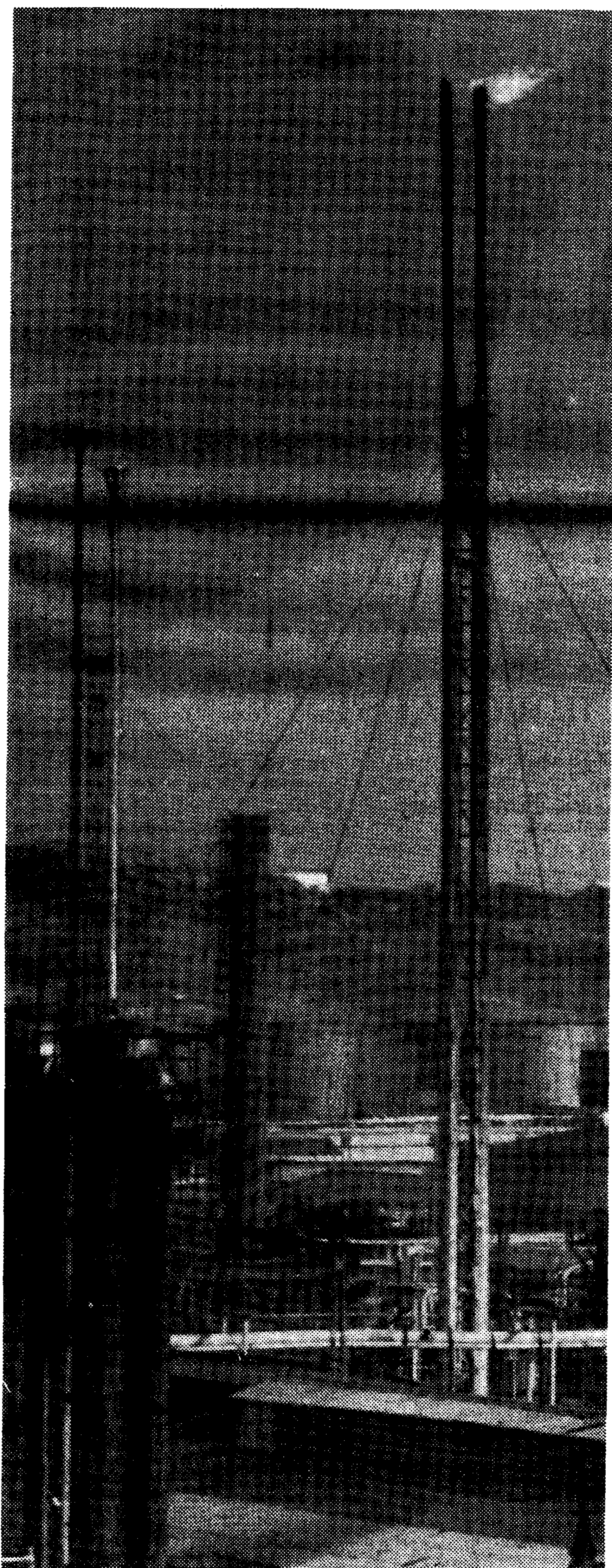
ÑAPA

AMIGOE

WEEKEND BIJLAGE

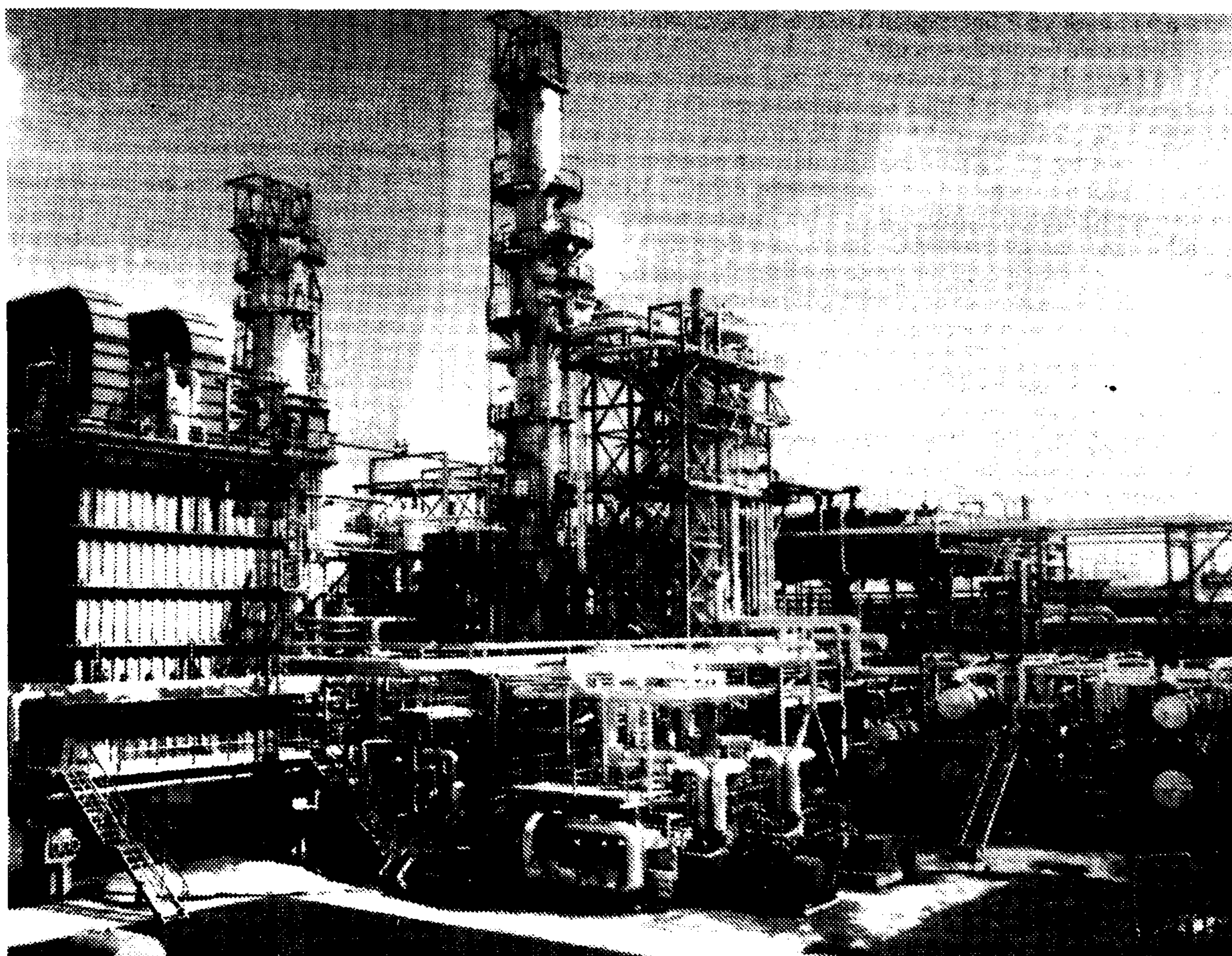
VRIJDAG 2 AUGUSTUS 1985

SHELL DICHT

HET IS 30 JULI 1985. VANAF TIEN UUR IN DE MORGEN GONZEN DE GERUCHTEN. NIEMAND WEET NOG MET ZEKERHEID WAT ER ZAL GEBEUREN, MAAR DUIDELIJK IS WEL DAT ALLE HOOP VAN DE AFGELOPEN DAGEN AAN HET WEGEBBEN IS. DE RADIO STAAT CONSTANT AAN; MEN WIL HOREN OF ER BERICHTEN ZIJN, OF ER ONTWIKKELINGEN PLAATSVINDEN. EINDELIJK IS HET ZOVER: MEN HOORT DAT SHELL CURACAO PER 30 SEPTEMBER AANSTAANDE SLUIT. HET IS EEN BERICHT WAAR MEN EIGENLIJK AL LANG OP HEEFT ZITTEN WACHTEN. IEDERE KEER ECHTER WERD ER HOOP GEWEKT, HAD OF KREEG MEN HET IDEE DAT HET TOCH NOG WEL EEN BEETJE GOED ZOU KOMEN. MAAR NU IS HET ZO VER: ALEA IACTA EST. SHELL SLUIT.

DAT BERICHT DOET ONWEZENLIJK AAN. HET IS ALS HET BERICHT DAT EEN DOKTER GEEFT AAN WACHTENDEN IN HET ZIEKENHUIS. ''DOOD, JA, ER WAS GEEN HOOP MEER; HET IS MAAR BETER...''. MAAR DE WACHTENDEN LUISTEREN AL NIET MEER. HET KWAAD IS GESCHIED. VOOR EEN KLEINE ***2500 MENSEN IS HET BERICHT VAN DE SLUITING TEGELIJK DE MEDEDELING*** VAN AANSTAAND ONTSLAG. DAARNAAST ZIJN ER NOG ZO RUW GESCHAT 700 MENSEN DIE DOOR HET VERDWIJNEN VAN SHELL NAAR EEN ANDERE VORM VAN WERKVERSCHAFFING MOETEN OMZIEN. HET TOCH AL NIET ZO HOOPVOLLE PERCENTAGE WERKZOEKENDEN IS MET MEER DAN DE HELFT VERDUBBELD. ARM CURACAO.

doorlezen op pag. 8

BUITENLANDSE KRANTEN

De vulkaan en de knoet

IN ZUID-AFRIKA IS de noodtoestand afgekondigd, daarmee een situatie scheppend die de tragische ontwikkelingsgang van dit land nog weer onderstreept. Vanuit regeringsstandpunt was deze stap wellicht onvermijdelijk, maar daarin zit juist de tragiek: de maatregel past in een neergaand proces, waarbij het ene besluit in het vorige ligt besloten zonder dat er een dramatische doorbraak komt. Botha kon — vanuit zijn eigen opvattingen geredeneerd — moeilijk anders, maar zijn besluit betekent geen oplossing voor de langere termijn, integendeel, blokkeert die zelfs. De waarheid is dat, ondanks alle betogen over de verbetering van de apartheidssituatie, ondanks alle pogingen niet-blanke groepen — met uitzondering van de zwarten — bij de politiek te betrekken, Zuid-Afrika de laatste jaren slechts één beeld te zien heeft gegeven: een toenemende — om niet te zeggen: revolutionaire — dynamiek onder de zwarte bevolking. De blanke minderheid heeft tot nog toe daar vrijwel alleen militair geweld tegenover gesteld.

Dat behoort overigens tot de traditie van het land. Zo stelde de Zuidafrikaanse historicus C.J.F. Muller over de ontwikkeling van de macht der blanken in de vorige eeuw vast: "Daarbij was die blanke veroweraars militêr en organisatories veel beter toegerus om in uitgestrekte Suidafrikaanse gebiede van die grond, arbeid en vee van die niet-blanke te bemeester". Grond, arbeid en vee van de zwarte bevolking. In de Kaapkolonie woonden in het begin van de vorige eeuw rond zesentwintigduizend blanken en ruim honderd jaar geleden telde Transvaal nog geen veertigduizend blanke inwoners. Toch leverden deze tamelijk kleine aantallen geen verhindering op om de uitgestrekte gebieden van Zuid-Afrika als eigendom te beschouwen. Een andere auteur uit het land — D. Ziervogel — heeft deze ongelijkheid nog weer onderstreept: "'n Land is slegs met mag verower. En die overwonnene is òf vernietig òf ingelijf".

Men kan nog verder teruggaan en ook het Nederlandse aandeel in deze ontwikkeling betrekken. Jan van Riebeeck kreeg te maken met groepen zwarten, die woedend waren omdat hij hun land had afgenomen: 'U blijft niet alleen in uw fort, maar u komt het hele land in en kiest het beste uit zonder ons te vragen of dat ons ook aanstaat en het ons geen ongerief zal opleveren'. Van Riebeeck betoogde daarop dat er geen genoeg gras was voor het vee van de blanken en van de zwarten samen, waarop men hem tegenwierp: 'Wie moet dan wijken, de rechte eigenaar of vreemde?' De grote commandeur wist het antwoord wel: 'Jullie moeten maar proberen ons te verjagen, wij zullen dan wel zien wat ons te doen staat'. De gouverneur-generaal in Batavia — De Kaap was immers een tussenstation op weg naar de Oost — erkende dat de houding van de zwarten niet onterecht was, maar vond dat er geen rekening mee kon worden gehouden, want men moest 'aen de Caep blijven continueren'.

De geschiedenis van de blanke in Zuid-Afrika is tevens de geschiedenis van diens suprematie. Zijn verweer tegen zwarte medezeggenschap is steeds dat het niet aangaat door de zwarten te laten afbreken wat de blanken zo zorgvuldig hebben opgebouwd, waarbij dan verwezen wordt naar naburige landen. Toch was de opbouw van het huidige Zuid-Afrika slechts mogelijk dankzij de hulp van de zwarte bevolking: zij deden het zware werk in de diamant- en goudmijnen en zij leverden in de industrieën goedkope arbeid. Ook zij droegen daarmee wezenlijk bij tot het welvaartspeil van het land: Zuid-Afrika is geworden tot wat het nu is dankzij de gezamenlijke inspanning van zijn veelrassige samenleving. Een groep echter — uitgerekend de grootste — wordt tot nu toe stelselmatig van de landsregering uitgesloten, terwijl de kleinste het er voor het zeggen heeft. Is het een wonder dat in een dergelijk land de revolutie smeult?

Tot nu toe is de Zuidafrikaanse regering met haar aanpassingen achtergebleven bij de feitelijke ontwikkelingen. Ook hier geldt: dat behoort dat de traditie van dit land. De discussie over de rol van de zwarte bevolkingsgroep is namelijk niet van vandaag of gisteren, maar is al meer dan honderd jaar aan de orde. John X. Merriman, een minister uit Kaapstad, schreef al aan het einde van de vorige eeuw waarschuwend aan de grote J.C. Smuts, een Zuidafrikaan die in de Tweede Wereldoorlog één der grote geallieerde leiders werd: 'Er is geen zekerder bolwerk voor de gewettigde rechten van welke klasse of kleur dan een vertegenwoordiging in het parlement'. En hij voegde er waarschuwend aan toe: "Het enige alternatief is de macht van de knoet en de vulkaan'. Smuts deed er weinig aan: het probleem werd overgelaten aan volgende generaties.

Na de Tweede Wereldoorlog werd een poging ondernomen de blanke superioriteit een ethische basis te geven: de politiek van gescheiden ontwikkeling, zoals de apartheid officieel werd genoemd. Een zorgvuldig uitgedokterd systeem, waarbij diverse bevolkingsgroepen dwingend werden gescheiden, terwijl de landspolitiek uitsluitend werd gereserveerd voor de blanke groep. Zelfs protestantse theologen poogden in hun bijbel een basis voor deze politiek te vinden, een poging die vaak aanleiding gaf tot vreemde hoogstandjes. In de loop van de jaren werd echter duidelijk dat dit systeem van de gescheiden ontwikkeling niet te handhaven zou zijn: vooral de moderne industriële samenleving treedt als een 'grote gelijkmaker' op. Onder invloed van binnenlandse onlusten en buitenlandse pressie werd dit beleid stuk voor stuk afgebroken, vaak na lange politieke strijd in de blanke gelederen, nooit spontaan.

Daardoor is de vulkaan er inmiddels gekomen en inmiddels is ook de knoet met het uitroepen van de noodtoestand ter hand genomen. Het hoofd van de politie heeft betoogd dat hij geen behoefte heeft aan meer mensen, wel aan meer macht. Inderdaad, de knoet. Het is duidelijk dat daarmee geen oplossing voor de Zuidafrikaanse burgeroorlog — want dat is het zo langzamerhand geworden — tot stand kan worden gebracht.

(Uit de Haagsche Courant) ■

BITTER ANNIVERSARY

Wall Street Journal, July 30, 1985

Ten years ago this week the Soviet Union and the U.S. joined 33 other governments in signing the Helsinki accords. In return for Western acquiescence in the existing territorial division of Europe, the Soviets promised more respect for human rights. When the accords were signed, naysayers in the West warned that the Soviets' human-rights promises were empty. At the time there seemed a good chance that these pessimists were wrong.

A small human-rights movement was flowering in the Soviet Union; when Soviet human-rights activist Anatoly Shcharansky heard of the signing, he reacted with joy. Private Helsinki Watch groups, meant to help enforce the accords, sprang up in Moscow and other Soviet cities. Jews asserting their right to emigrate were for the first time meeting Pentecostalists seeking religious liberty and intellectuals urging more freedom of expression. The Soviets actually began letting more Jews out of the country.

Today the Jewish emigration has dwindled to nearly nothing. The last Moscow Helsinki Watch group dissolved in 1982. Activist and Nobel Prize winner Andrei Sakharov, whose fame prevents the Soviets from disposing of him too tactlessly, has been exiled to a town that is off-limits to foreigners and from which prying Western eyes can get little information. Mr. Shcharansky has been in a Soviet prison for seven brutal years on a trumped-up treason charge.

The Soviets know full well that this sort of brutalization looks distasteful to Westerners and that such revulsion threatens Soviet political goals, such as persuading the Europeans that they don't need U.S. missiles. Therefore our totalitarian friends have manipulated the human-rights issue so as to minimize this threat.

Take the case of Mr. Shcharansky, kept in the Western mind by the courageous efforts of his wife; fortunately, she is outside the Soviet Union. In the late fall of 1984, as the U.S. secretary of state prepared to meet the Soviet foreign minister in Geneva, Soviet authorities began treating their prisoner distinctly better and even giving him hope of release. This leniency stopped once the meeting was over. Again late this spring, treatment improved just before the Vienna meeting between Messrs. Shultz and Gromyko; again when the meeting was done, no more Mr. Nice Guys. In this calibrated way, Western concern for human rights is twisted to serve the interests of the Soviet state.

In his speech at Helsinki today, Mr. Shultz will discuss such abuses by the Soviets in great detail. In other words, he will say officially that the fate of human rights is the fate of individuals and that promoting human rights means never letting the world forget the individual names that totalitarian governments would like to crush into oblivion. This explicitness about human rights is a big change in official U.S. behavior and one that Helsinki has helped bring about.

But the Helsinki experience has taught us other lessons as well. It has taught us just how centrally the Soviet regime is built around the repression of human rights. Indeed, it has demonstrated that in the Soviet Union repression works. It has shown us the ease with which the Soviets disregard the international promises they have made. It has called to our attention the large part that manipulation and deception play in the Soviet conduct of foreign affairs.

The chances are that now with a younger and more vigorous leadership the Soviets will be practicing this sort of manipulation with even more aggressiveness. We are seeing this already in the Soviet offer of a nuclear-test moratorium, scheduled to start on the anniversary of Hiroshima, and the new foreign minister's proclamations of his devotion to the Helsinki accords.

Tomorrow, the day after his ringing human-rights speech, Mr. Shultz will sit down to do business with Foreign Minister Eduard Shevardnadze, preparing for the Reagan- Gorbachev summit in the fall. Mr. Shevardnadze and Mr. Gorbachev will be trying to promote access to Western capital and an arms-control agreement that the Soviets will never truly honor while it cripples U.S. defense efforts. In responding, Mr. Shultz and Mr. Reagan would do well to remember Helsinki, a pact that has been a failure in every sense except the warning it carries. There is no shame in going to Finland to commemorate the accords, but great shame in failing to learn what their history teaches. ■

THE HOLOCAUST

The New York Times, July 28,1985

In America, courts are asked to settle questions about almost everything, even history, and now a Los Angeles case has in effect determined that yes, the Holocaust did take place. For anyone to deny it is a transcendent obscenity of our time, yet that's just the position of an organization called the Institute for Historical Review. It offered a $50,000 reward to anyone who could prove that the Nazis gassed Jews, but then had to be sued by an Auschwitz survivor who did so. In settling the suit, the institute has finally agreed to pay, but not to accept. Its director, Tom Marcellus, says, "We did not have to compromise any of our positions". He still cannot see "any kind of evidence" that Jews were gassed at Auschwitz.

Coming to grips with the extermination of millions has taken not just years but generations. It has not been enough to expose those who ran the death camps as aberrant monsters. They were monsters, surely, but over time society has found it easier to acknowledge that they were human monsters. What made them so may thus lie latent in all of us. To keep the reverberating pledge, Never Again!, mankind needs to understand.

To understand, mankind must confront, unblinking, the fullness of the Holocaust, like the facedraining sadism of Sophie's Choice: Which of her children would she pick to live? Millions were forced into choices like that and to deny that crackles with the horror of the Holocaust itself.

Why are people like Mr. Marcellus and his colleagues so determined to deny? The world does not lack for bones and ashes, files and witnesses. Even after 40 years, the night does not lack for silent screams. Beyond that, the years have also brought other kinds of testimony.

In the "Hers" column in The Times last week, Rabbi Susan Schnur told of once staying at a friend's house. In the middle of the night, the father "came padding down into the room. Oblivious of me, he went into the kitchen, cut himself a slab of rye bread" and then stood with it in the dining room. "Chleb", he said finally, thrusting the bread into the air. 'Broit' — he held the bread against his pajama pocket. 'Pane' — he shook it. 'Lechem' — kissed it. 'Bread' — took a bite.

"This he did over and over, saying the word in more languages than I could imagine existed... Then he burped roomily and went back up the stairs to bed ... He seemed sometimes, on an ordinary morning, almost stunned by the fierceness of his happiness. He was, it seems now, exhausted by his blessings; in a sense, afraid of them. He was a Holocaust survivor", she wrote. "The contrast woke him in the night".

It's not hard to imagine how Mr. Marcellus might respond: "That's not even a horror story, just a sentimental anecdote. Doesn't prove a thing". True, it's not a story of horror. It's something far more moving: a story of gratitude, a gratitude so profound that it wakes a man in the middle of the night to embrace a piece of bread. And in that gratitude, Mr. Marcellus — had you the eyes to see it — you would find your proof Living proof. ■

KAS DI ARTE, EEN CULTUREEL ALLERLEI

SPECIAAL.... VOOR JOU!

... Sandra Lewis-Nieuw ...

In Schrijnwerkerstraat 14, een zijstraat vlak bij het viaduct over de Bredestraat in Otrobanda, bevindt zich het Kas di Arte Korsow. 'Een souvenirshop' is de eerste gedachte die je bij het binnentreden krijgt. Maar wie aan het praten raakt met de beheerders, Mevrouw Grace Daal- Martijn of Mevrouw Sandra Lewis- Nieuw, komt al gauw tot de ontdekking dat het om andere zaken gaat dan 'herinneringen' verkopen aan toeristen. Mevrouw Sandra Lewis staat mij te woord en wil graag en uitvoerig vertellen wat er in haar winkel allemaal te 'doen' is; 'te koop' is er ook wel van alles, maar first things first.

Kas di Arte Korsow heeft als doel allerlei handgemaakte materialen aan de man te brengen. Het enige criterium is dat wat er aangeboden wordt om doorverkocht te worden, goed moet zijn in zijn typische kwaliteit. Daardoor treft men er ook van allerlei aan: van simpele gebruiksvoorwerpen als een peper- en zoutstel tot een zeer symbolische prent van Eb Macano of een dichtbundul van Ellis Juliana. Op die manier wordt dit Kas di Arte een verzemelplaats van zaken die variëren van goed verzorgd imitatie beeldhouwwerk (met behulp van mallen vervaardigd) tot manden die gevlochten zijn van twijnen die op de juiste plaats en op de juiste tijd gesneden zijn om ermee te kunnen werken. Wel is alles wat uitgestald ligt / staat handgemaakt op de Antillen!.

De filosofie — als men zo'n groot woord in dezen mag gebruiken — die achter de opzet van Kas di Arte schuilgaat, is dat er zo veel mensen zijn die *niet* weten wat er op Curaçao allemaal wel tot stand gebracht wordt. Veel mensen die langskomen, kijken hun ogen uit over wat er is gewrocht; zij geloven vaak niet dat wat ze zien werkelijk op Curaçao gemaakt is. Wist U bijvoorbeeld dat de dunne rood, geel, blauwe draadjes van een telefoonkabel verwerkt kunnen worden tot kleine mandjes of bijouteriedoosjes, en dat dat best een veel voorkomende bezigheid is (of is geweest) op Curaçao? Een eerste doel van Kas di Arte is dus informatie geven over de eigen cultuur.

Een tweede doel wordt duidelijk, als men ziet dat kunstzinnige zaken en gebruiksvoorwerpen naast en door elkaar heen geplaats zijn. Het accentueert dat mensen ZELF van allerlei dingen kunnen maken. Het onderscheid dat vaak bij cultuuruitingen gemaakt wordt — dat is Kunst (hoofdletter K!) en dat is alledaags vakwerk en kan iedereen wel leren — valt daardoor min of meer terecht weg. De mensen van Kas di Arte willen dat aspect zeer beslist beklemtonen. Ze lijken te willen zeggen dat elk mens zijn specifieke creatieve gaven heeft en dat hij of zij die tot ontwikkeling kan brengen, als-t-i maar wil.

In de winkel van Kas di Arte is het wel wat rommelig. Er is te veel **in een te kleine ruimte uitgestald.** Dat is de moeilijkheid waarmee men zit, wanneer (tot nu toe) ruim dertig mensen hun creaties aan Kas di Arte toevertrouwen. Daarnaast is men — uit zuiver commerciële overwegingen — natuurlijk ook wel verplicht om over een kleine voorraad te beschikken. Het meest ideaal zou zijn, volgens Sandra Lewis, om een ruimte tot je beschikking te hebben, waarin de bezoekers de mensen die nu zorgen voor de inhoud van de winkel, bezig zouden kunnen zien: een boetseerder, een leerbewerker, een mandenvlechter. Een dergelijke ruimte zou dan twee doelen dienen: ten eerste zou een willekeurige bezoeker met eigen ogen kunnen zien dat het betreffende voorwerp inderdaad op Curaçao tot stand gebracht wordt; ten tweede, die bezoeker zou op het idee kunnen komen ook zelf zich op een dergelijke manier creatief te uiten. Veel mensen moeten eerste zien waartoe ze zich aangetroffen voelen; zij kennen de bestaansmogelijkheid van hun eigen latente hobby niet.

Het bovenstaande raakt al snel aan de idealen en doelen van de creatieve didactiek en pedagogiek, zoals die vanuit België langzaamaan hier op Curaçao 'geland' is. Navraag hiernaar maakt ***duidelijk dat Sandra Lewis zich*** daarbij op bekend terrein bevindt. Zelf heeft zij allerlei cursussen gevolgd om vanuit de eigen ervaring te weten waarover ze spreekt en oordeelt, als mensen hun 'producten' bij Kas di Arte willen slijten. Daarnaast kan zij door deze scholing uitstekend voorlichting geven over de diverse technieken die nodig geweest zijn om de 'koopwaar' in haar winkel tot stand te laten komen. Dat zij naast die informatie een heleboel Curaçaokunde aan de man brengt, kan alleen maar toegejuicht worden. Zijzelf doet dat, omdat zij vindt dat van die cultuur niets verloren mag gaan, en wie haar hoort praten, merkt dat zij in dezen min of meer een gedrevene is.

Kas di Arte treedt soms naar buiten. Dat is dan meestal bij feria's, bij ban topa's en ook bij kunstmarkten. Deze laatste zijn overgenomen door de sectie cultuur, maar het initiatief hiertoe kwam van de beheerders van Kas di Arte. Overigens, de initiatieven, plannen en doelen van Kas di Arte zijn alle al van zeer oude datum. Ruim zestien jaar geleden al was Sandra van plan iets dergelijks op te zetten. Uit eigen ervaring wist zij, hoe gezellig het was om met een groep mensen creatief bezig te zijn. Toch heeft het nog tot '78 geduurd voor ze zichzelf gereed achtte om aan die plannen werkelijk gestalte te geven. Daarna duurde het nog eens twee jaar voordat er een enigszins acceptabele ruimte beschikbaar was, en nu 'draait' Kas di Arte ongeveer twee jaar.

Het zijn eigenlijk best moeilijke jaren geweest. Kosten gaan nu eenmaal voor de baat uit, en in feite is er nauwelijks een droge boterham te verdienen met al het werk dat nodig is om een "kas di arte" van de grond te krijgen. Het is het idealisme en andere bronnen van inkomen die het mogelijk maken om dóór te gaan. Sandra gevoelt ook zeer duidelijk waarin (hun / haar) tekorten schuilen. Eén of twee man aléén zijn nauwelijks in staat om op alle fronten het goede doel te dienen. Eigenlijk moet je dan een soort duizenpoot zijn, iemand die goed overweg kan met de ***artiest, de vakman, de toeristische*** bezoeker, de in Curaçao geïnteresseerde bezoeker, de public relation man, de kenner van de wegen voor subsidie, de boekhouder, de noem-maar-op-figuur,

want van allerlei is er nodig en moet er gedaan worden.

Toch moeten de mensen weten dat Kas di Arte bestaat, in Otrobanda, het kloppende hart van Willemstad, in de hoop dat alle moeite die door gegeven wordt, een beetje bijdraagt aan de eigen bewustwording en aan geloof in de eigen mogelijkheden. Vandaar ook dat op bepaalde souvenirs ("herinneringen") de naam van de koper aangebracht kan worden. Hij en zij, iedereen, mag weten: Kas di Arte is speciaal.... voor jou. ■

A. Graafsma

LICHTE KOST VOOR ROMANTISCH AANGELEGDE FIGUREN

WONEN IN EEN GLIMLACH

... Sonia Garmers ...

"En ze leefden lang en gelukkig en kregen heel veel kinderen". Een bekende afsluiting van nogal wat vertellingen. Het zijn voornamelijk verhalen die zich ver naast de bij de lezer bekende realiteit afspelen. En juist op het moment dat de personages weer met beide benen in de herkenbare wereld staan, worden de verwikkelingen afgebroken. Voor vele romantisch ingestelde lezers mag het ook niet anders.

Sonia Garmers sluit haar verhaal "WONEN IN EEN GLIMLACH" af met een variant op het bekende slotzinnetje: "'Oh, je wilt een zoen! Zeg dat dan!' Meteen was hij overeind en sloeg zijn armen om haar heen. En die zoen van hem en alle andere daarna waren geen grapje".

Abigael Philomena Martines, 18 jaar, enige dochter van Carmencita (weduwe?), is geslaagd voor haar havo-examen. Ze is een behoorlijk dikke tante, herhaaldelijk is ze met haar gedachten bij haar 80 kg. Ze is geslaagd met het hoogste cijfer voor Spaans en Nederlands. Alleen voor het eerste vak krijgt ze een prijs: de geschiedenis van Venezuela, beschikbaar gesteld door het Venezolaanse consulaat. Abigael wordt Bibi genoemd, en omdat ze altijd een glimlach tentoon spreidt, noemt men haar Bibi Sonrisa, Bibi Glimlach.

Terwijl de meeste van haar klasgenoten (in het buitenland) verder gaan studeren, besluit Bibi naar een betrekking uit te kijken. Ze vindt dat mai Carmencita lang genoeg voor haar gezorgd heeft. Jaren achtereen heeft deze gezwoegd om de eindjes aan elkaar te knopen (Bibi's vader is voor haar geboorte overleden), zodat ze het schoolgeld voor Bibi kon betalen. Zo heeft ze steeds geprobeerd te voorkomen dat de schoolleiding Bibi's rapport zou achterhouden vanwege rekeningen die niet betaald waren. Ze wilde niet dat haar dochter zou overkomen wat zij tijdens haar schoolcarrière als zeer denigrerend heeft ervaren.

Bibi solliciteert bij Radio Willemstad naar de functie van omroepster. Haar motivering: met mensen in contact komen, zonder dat ze jou te zien krijgen (80 kg). Na een maand in spanning te hebben gezeten, krijgt ze een oproep voor een gesprek. Tegen de zin van mai Carmencita in trekt ze haar jeans-broek aan met een wijde bloes erover heen. Een goed passende jurk "kon je niet krijgen als je maat-kolossaal had". Maar mai Carmencita geeft toe dat ze er nog aan moet wennen: "Bibi was geen schoolkind meer, ze moest zelf leren beslissen". De openhartige Bibi Sonrisa wordt aangenomen, ze komt bij Radio Willemstad binnen als vertaalster.

De eerste beslissing die Bibi hierna neemt: ".... meteen geef ik me op voor rijlessen". Want.... "Ja, stel je voor dat mai Carmencita ooit ziek wordt, dan zou ze niet weten hoe ze op het werk zal komen".

Op de vertaalafdeling werkt ze samen met twee oudjes met wie ze best overweg kan. Op haar eerste dag al vindt er een incident plaats, doordat de omroepster Milly, met jarenlange ervaring, twee berichten die Bibi vertaald heeft, totaal verdraaid weergeeft. Milly krijgt een schrobbering van de baas, de twee oude mannen zijn in hun sas met Bibi, want "... wat ons al die jaren niet gelukt is, is jou de eerste dag al gelukt".

Een van de medewerkers van Radio Willemstad heet Segundo. Hij is lang en slank, gaat altijd keurig netjes gekleed en verspreidt een aangename parfumgeur. Al vanaf de eerste dag is Bibi helemaal weg van hem: "Ai Dios - lieve God! Zo'n mooie jongen!"

Tot hier niets aan de hand. Dan krijgt de lezer stof voorgeschoteld, die helemaal zou passen in een van die talrijke verhalen uit de alom bekende reeksen. Bibi moet een stemtest doen bij Segundo. En wanneer een omroepster van een populair verzoekplatenprogramma ziek wordt, wordt zij voor de microfoons gedrukt. Ze wordt de ontdekking van Radio Willemstad en krijgt meteen de bijnaam Sexy Voice. Het gebeurt wel eens dat ze overhoop ligt met haar ontdekker, omdat ze geen hoogte van hem kan krijgen.

Op Valentijnsdag krijgt ze een brief van een aanbidder, niet lang daarna gevolgd door een andere. Hij noemt zich haar Valentino en verwacht 'n reactie via haar radioprogramma. Maar er gaan maanden voorbij zonder dat ze iets van zich laat horen, maanden waarin ze weleens bekvecht met Segundo op haar werk. Op zekere dag laat hij tussen neus en lippen door weten dat ze nooit gereageerd heeft op het verzoek van haar Valentino. Bibi doet dit en prompt komt er een brief voor een ontmoeting in Fort Waakzaamheid. En daar blijkt Segundo haar Valentino te zijn, terwijl ze al die maanden dat ze met elkaar samen hebben gewerkt, nooit iets van zijn bedoelingen heeft gemerkt. Eerst denkt Bibi dat hij haar bespiedt; woedend vlucht ze weg, maar onderweg zet ze alles op een rijtje en bij haar thuis sluiten ze elkaar in de armen, terwijl mai Carmencita zich vol begrip voor de situatie terugtrekt.

En hoe ging het verder? Een domme vraag bij dit soort boeken. Ze hebben elkaar uiteindelijk toch gevonden, nou en?

Het verhaal omvat episoden uit één jaar. Er wordt niets uitgediept. De kennelijke bedoelingen is om twee mensen die voor elkaar bedoeld zijn, voor de lezer tientallen bladzijden lang en elkaar gescheiden te houden. Om het romantische meer te benadrukken wordt blijkbaar een duidelijke situering van de gebeurtenissen op Curaçao vermeden. Het moet vaag blijven. Zo heet Radio Hoyer, die duidelijk model heeft gestaan, gezien enkele typische passages, Radio Willemstad. Het hoofd van de Veterinaire Dienst, dat Bibi op het abattoir gaat interviewen, wordt dr. Sarelly genoemd. Alleen Fort Waakzaamheid is duidelijk herkenbaar, maar deze naam is ook symbolisch bedoeld: Bibi moet hier alert zijn; wie is die een aanbidder?

Het gaat met Bibi Sonrisa precies zoals vele jongeren van haar leeftijd het voor zichzelf ook wensen: pas geslaagd, vrijwel direct aan de slag en een pracht van een carrière in het verschiet. Logisch dat ze in onze gemeenschap (nu nog) het eerst kan denken aan een eigen auto.

Bibi is openhartig, en met haar glimlach palmt ze bijna iedereen in. Ze is ook kritisch, want ze wil van de radioprogramma's iets meer maken dan alleen maar een cocktail van verzoekplaatjes en propaganda. Maar net als de meeste jongeren zonder ervaring loopt ze te vlot van stapel, wanneer ze haar idealen wil realiseren. Bij de directeur kan zelfs haar glimlach niet alles gedaan krijgen.

Bibi heeft een hechte band met haar moeder. Je krijgt de indruk met twee vriendinnen te maken te hebben. Ze kan heel goed bij haar terecht met haar problemen, hoewel je moet zeggen dat zij deze, op die 80 kg na, niet heeft.

Iedereen zou zo'n lief meisje een degelijke levenspartner toewensen. Wie anders kan het daarom zijn dan Segundo, de jongen die 's morgens te laat op zijn werk komt, omdat hij arme gezinnen eerst uit eigen zak van brood gaat voorzien, of die in een gezin de taak van de moeder tijdelijk overneemt, om deze ziek te geworden? Kortom, twee onberispelijke figuren die voor elkaar geschapen zijn.

Sonia's taalgebruik is eenvoudig, sober. Je krijgt geen enkel moment de indruk te maken te hebben met een volwassene in tienersformaat. Ze heeft de taal "jong" weten te houden, passend bij haar hoofdfiguur. Hier en daar gooit ze er een Papiamentse uitdrukking tussen, die ze steeds vertaalt, tenminste, voor zover het mogelijk blijft. Want hoe moet je nu bijv. een chapo-jurk kernachtig weergeven?. De anekdotische passages, zoals de opmerkingen bij de diploma-uitreiking, fleuren het geheel op. Ze heeft op enkele plaatsen wat spanning weten te creëren en deze op aceptabele wijze opgelost. Een bijzondere verdienste vind ik het feit dat ze de ware identiteit van de Valentino tot het laatste moment verborgen heeft kunnen houden. Hierdoor heeft ze het bekende voorspelbare karakter van dergelijke verhalen doorbroken. WONEN IN EEN GLIMLACH is daardoor een aardig verhaal geworden voor tieners die graag even de ontmoedigende realiteit van alledag willen ontvluchten. ■

Pablo Walter

Sonia Garmers: WONEN IN EEN GLIMLACH
Uitg.: Leopold, Den Haag, gebonden
ISBN 90-258-3526-0

WOONHUISARCHITECTUUR VAN PHILIPSBURG

Momenteel verblijft Joan van Andel op St. Maarten. Zij studeerde vorig jaar af in de kunstgeschiedenis, met als specialisatie architectuur, aan de universiteit van Amsterdam. Haar afstudeerscriptie behandelt de traditionele woonhuisarchitectuur van Philipsburg, de hoofdstad van St. Maarten.

In 1982 kwam Joan op vakantie naar Sint Maarten; daarvóór had zij contact gehad, (i.v.m. haar afstudeer scriptie) met de voor haar reeds bekende professor C.I. Temminck Groll verbonden aan de technische hogeschool, te Delft. Deze gaf op verzoek van de Antilliaanse overheid in 1966 en 1976 een aantal adviezen en richtlijnen, ten aanzien van een monumentenbeleid op de Nederlandse Antillen.

Temminck Groll was bereid. Joan te begeleiden met haar scriptie. In 1982 ontmoetten Joan en Temminck Groll elkaar op Sint Maarten. Tijdens het viermaanden lange verblijf van Joan op Sint Maarten, heeft ze materiaal bijeenvergaard, gesproken met verschillende mensen en een aantal huizen en huisjes bezocht. Terug in Nederland heeft ze uit de verkregen informatie en met behulp van veel naslagwerk haar scriptie geschreven. Haar andere begeleider was professor C.J.A. C. Peeters, verbonden aan het kunsthistorisch Instituut van de Universiteit van Amsterdam. Na afronding en beoordeling van de scriptie werd het geheel opgestuurd naar de Sticusa, die interesse toonde. Vervolgens werd de scriptie aangeboden aan het Koninkrijk Instituut voor taal-, land- en volkenkunde. Spoedig daarna werd Joan geinformeerd, dat men deze scriptie wilde gaan publiceren.

Nu is zij weer op het eiland, voor verder onderzoek en uitgebreid van de informatie, om het boekwerk zo volledig mogelijk te maken. Dit zal (naar verwacht wordt) in december gepubliceerd worden door het koninklijk Instituut voor taal-, land- en volkenkunde, en zal worden gefinancierd door de Sticusa. Het boek zal de traditionele woonhuisarchitectuur van Philipsburg behandelen en zal in het Engelse verschijnen.

In haar afstudeerscriptie: 'Woonhuis in verval' komen een aantal onderwerpen aan de orde. De inleiding ervan begint met' *a bit of holland in the blue caribbean sea'*.

Verder wordt een uiteenzetting gegeven van het onstaan van Sint

Courthouse, die op de A-lijst voorkort.

doorlezen pag. 5 ▶

Het 'nulde' hoofdstuk van de antilliaanse literatuur

"O FENIX VAN ONS LAND, IK KUS UW GEDICHTEN"

Al oordelen we nu over de vroeg 19de eeuwse auteurs als gelegenheidsdichters, met de nadruk op 'gelegenheid', de klemtoon lag voor de betrokkenen waarschijnlijk toch op het eind van het woord, op het dichter-zijn. Uit reacties op andermans werk en op het eigene krijgen we het idee dat men zich inderdaad dichter voelde.

Als 'een oud-gediende' schrijft: "Mogt het kunstloos lied behagen" (25/2/59), en C.M. Nuboer "Moge 't lied ook kunstloos wezen" (23/2/61), dan is dat conventionele dichterlijke bescheidenheid, als een traditioneel stijlverschijnsel. Ook de hoogdravende schoolmeester Van Paddenburgh had daar een handje van. Hij schreef op 31/8/16: "Misken den zwakken toon van myne zangster niet" en "Gun dat ik ook aan U myn schaamle wenschen bie!". En enkele maanden eerder reeds aan het slot van zijn 'losse gedachten' over 'het ophyssen van de vlag', op 8/3/16: "Neem Edele Gouverneur dees wenschen nedrig aan", waarbij het 'nedrig' zeker als achtergeplaatst adjectief bedoeld zal zijn, en ook nog: "'t Is zwak, maar vloeit uit 't hart..." Ook Nuboer dichtte nog quasibescheiden over "kindertoon" en zijn "zwakke poging" in zijn "kunsteloos gebed" van 22/2/51:

"Juich! Tollens die uw zang met zwier
Uit gouden koorden gaart;
'k Gevoel dat myne broze lier
Met halmen is besnaard.
Maar ook, hoe schoon 't accoord moog zyn
Dat uw talent ons biedt;
Wel klinkt uw zang meer stout en rein,
Opregter, - is zy niet."

Dit soort zinswendingen zijn ingegeven door de klassieke stilistische 'captatio benevolentiae', het verzoek om een toegevende beoordeling, niet uit echte gevoelens van bescheidenheid. Men schrijft wel bij de 'grote Tollens' in het niet te vallen, maar intussen heeft men de vergelijking dan toch maar gemaakt! Dit bewijst m.i. dat men zich met degelijk dichter voelde in zijn tijd en omgeving; het publiceren van het gedicht heeft daar kennelijk ook mee te maken.

Enkele keren vinden we een verwijzing naar het dichten voor eigen kring, zonder te publiceren:

"........Had hy nog slechts aan vrinden
Zyn digtprodukt vertoond: -
Nooyt moest by onderwinden
Te brengen zyn geschryf voor 't oog van kiesch publik,
Daar alleman nu roept: 't is onder de kritik!" (4/3/14)

of:

"Had gy uw liedje slechts geschreven,
Om 't aan uw vrienden af te geven,
Het kon nog gaan; maar nu dat gy
't Gezonden hebt ter Drukkery,
Om 't in de krant te laten drukken
Ziet ieder dat gy loopt op krukken" (11/9124)

Dit lijkt te wijzen op een gewoonte om voor eigen kring te dichten, waar men dan minder kritisch hoefde te zijn. Maar als je publiceert, wordt je met dichtermaat beschouwd:

"Nu Recensent!! Hy, die dit schryft,
Weet dat er veel te wenschen blyft
Voor uw' verfynde ooren;
Maar laat in Gods naam hem gerust,
Hy wil, (van uw talent bewust,)
Dus ook niets van U hooren." (22/7/43)

Men maakt in de kritiek op elkaar verschil tussen dichtkunst en rijmelarij:

" 'T was juist geen' poësie, maar kinder-rymery" (25/3/14);
" Een rymer mag hy zyn; doch dichter - eerst in 't graf" (25/3/14)
"Want wat is een gedicht, Waarin voor platte rym de ed'le digtkunst zwigt? (4/3/14)

Men wijst het rijm niet af, maar de rijmelarij. Uit diverse gedichten is im- of expliciet op te maken aan welke eisen een gedicht kennelijk moet voldoen volgens de 19de eewse Curaçaose poëtische maatstaven. Rijm moet onopvallend en origineel toegepast worden; het mag niet 'versleten' zijn en men mag het niet 'slaafsch' gebruiken of dwangmatig; men verwerpt rijmdwang, het gedwongen kiezen van een bepaald woord wegens de noodzakelijke klankovereenkomst. Woorden moeten bewust geschreven worden, zonder dat er een letter te veel gebruikt wordt. Het gedicht moet men polijsten - den pen schoeit de woorden als op een leest... De dichter moet maat houden; het gedicht mag niet 'in en uit de maat huppelen! Daarnaast moet de dichter 'geest' en 'vernuft', bezitten; zijn taal en stijl moeten blijk geven van 'dichtvuur' en 'Apollo's gloed'. Apollo en de Muzen moeten de dichter bezielen; een treurspel zonder ziel... verjaagt zelfs kwaadaardige spoken! (26/01/28) De dichters hebben de pen vol van Apollo, de Olympus, Pegasus en de negen Muzen, de 'zanggodinnen'. Zij zijn in onze ogen misschien rijmers, maar zij voelen zich 'der muzen zonen', volgens het spraakgebruik van hun tijd. (1)

(1) **"De ed'le digtkunst? Ja, myn muse kan 't u leren,**
Zy laat door slaafsche rym zig nimmer overheren;
Zy digt en rymt, als 't past, op eenen lossen trant,
En leidt des digters geest en pen met eigen' hand.
Zy zweeft om 't digtend brein van all' Apollo's zonen
En mannen van de kunst, die zyn tempel woonen;
Zy vliedt het bastaard kind, dat met vermetelheid
Zyn' drempel stout betreedt, zyn voorhof snood ontwydt."
(4/3/14)

In de 19de eeuwse Curaçaose poëtica staat proza tot poëzie als gewoon tot verheven, geheel volgens de algemene literaire opvatting van die tijd. Een proclamatie van Kikkert is niet geschikt om in dichtvorm om te zetten, ze is te prozaïsch: (2)

(2) **En wie heeft 't ooyt gehoord, dat eene proclamatie,**
Een oproep aan een volk verwekken zal sensatie
In 't digtend herzenpan — te stellen in gedigt,
Wat, die 't in prosa leest, verstaat op 't eerst gezigt." (4/3/14)

Als een werk niet verheven genoeg is dan schiet het poëtisch te kort, en wordt het gekraakt als een 'prosaïsch stuk'; als je geen dichtervuur bezit, kun je beter proza schrijven. Maar als de poëzie wel het juiste 'vuur' bezit, kan ze de mens tot een halve god verheffen; poëzie is voor de goden:

"Die voor geen Goden zingen kan,
Kan maar geen digtloof dingen...." (5/1/28)

De dichter heeft een lange weg af te leggen eer hij de top van de Helicon beklommen heeft. Hij moet allereerst zijn taal, zijn moedertaal goed leren en ervoor dat hij de grammatica beheerst. Daarna hij de beste schrijvers lezen. De auteurs die aangeraden worden als voorbeeld zijn Nederlandse als Cats, Hooft, Vondel, Helmers, Van Merken, Feith, Tollens en Bilderdijk (dus uit de tijd van de Renaissance tot en met de Romantiek).

De dichters gebruiken verschillende motto's boven hun gedichten die iets zeggen over wat ze lazen. Nederlandse auteurs als Vondel, Spandaw, Langendijk, Da Costa komen voor. Daarnaast zien we motto's uit de klassieken en de bijbel, van Engelse schrijvers (Shakespare, Byron), Franse (Boileau, Voltaire) en Duitse (Schiller).

Men vertaalde en bewerkte 'een der oude Nederlandsche rymers' of 'een oud Holandsch deuntje', het 'Wien Neerlandsch bloed'; en veel Engelse schrijvers, van wie speciaal Byron en Shakespeare; enkele Duitse: Hagedorn, Klopstock en Cramer; en ook Franse auteurs onder wie Voltaire, Millevoi, De Lamertine, Bouffler. Men vertaalde ook uit het latijn, Zweeds en Italiaans. Maar het overgrote deel van de poëzie, meer dan 80%, was toch kennelijk origineel!

Er komen nog al eens liederen voor die bij gelegenheid gezongen werden.

Daarvoor gebruikte men Franse, Engels/Schotse en Duitse wijsjes naast de Nederlandse.

Al deze zaken: bewerkingen, motto's, leesadviezen, melodieën, geven iets weer van wat in die tijd bekend of zelfs populair was. Ze laten ons nu nog zien wat men toen las en waardeerde. Daar zijn figuren onder die we nu als tweederangs beschouwen, maar ook groten; ouderen en de modernen van die tijd. Wat de Nederlandse auteurs betreft merk ik op dat men aansloot bij de waardering die men ook in Nederland koesterde op dat moment; men was terdege op de hoogte! ■

---

vervolg van pag.4

Maartens hoofdstadje, aan de nederlandse kant en haar architectuur. In die inleiding staat, dat er weinig literatuur is te vinden over de traditionele woonhuis architectuur van Philipsburg. De geschiedenis en de stedebouwkundige aspecten van Philipsburg komen uitvoerig aan de orde. In het hoofdstuk' *de traditionele woonhuisarchitectuur van Philipsburg*, worden de huizen en huisjes uitvoerig besproken, zoals vorm, onderbouw, constructie, muren, dakkap, gebruikte materialen, kleur, decoratie, interieur. In het hoofdstuk' *de huidige situatie van de traditionele woonhuisarchitectuur van Philipsburg en enige overpeinzingen over een monumentenbeleid'*, leest men, dat de laatste jaren vooral meer interesse wordt getoond voor restauratie van de kleinere monumenten, zoals op Curaçao en Bonaire.

Een rapport, opgesteld door professor Femminck Groll in 1976, behandelt onder andere de architectuur van Sint Maarten met in het 'ontwerp monumentenlijst' een onderverdeling in twee categoriën (a) en (b) monumenten.

In de ene komen huisjes voor, die niet voor afbraak in aanmerking zouden moeten komen, terwijl in de andere de huisjes worden beschreven, die in de eerste plaatst hun waarde ontlenen aan de omgeving, waarin ze staan. Behalve deze twee, heeft hij nog een onderverdeling gemaakt in *eenvoudige gebouwen en beschermd stadsgezicht.*

In de (a) categorie komen voor de inmiddels gerestaureerde gebouwen, courthouse en methodistenkerk in de (b) categorie zijn 38 huisjes opgenomen; daarnaast zijn er nog zo'n 74 andere monumentale traditionele woonhuizen op het eiland.

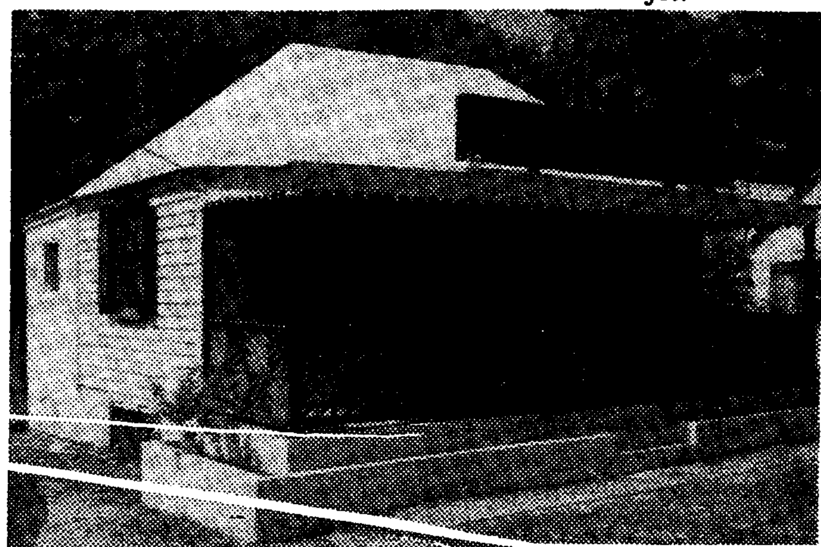
Volgens Joan geeft de monumentenlijst van Temminck Groll op zich zelf een juist beeld van de architectonische kwaliteiten van de architectuur van Philipsburg. Het 'ontwerp monumentenlijst' gaat uit van het behoud van de monumenten. Het deelt de monumenten in vanuit een architectuur-historische benadering. Op frond van de gebouwen zelf of hun kwaliteit in relatie tot de omgeving zijn zij op de lijst ter echt gekomen.

In Joan scriptie wordt de vraag gesteld, of deze benadering wel in overeenstemming is met de Antilliaanse realiteit aangezien er een discrepantie bestaat tussen de West-europese architectuurshistorische opvattingen en de houding van de Antilliaan ten opzicht van het culturele erfgoed'. Een benadering vanuit meer gezichtspunten, om tot een binnen de Antilliaanse realiteit uitvoerbaar beleid te komen, zou wellicht meer mogelijkheden bieden tot bescherming en behoud van de door Temminck Groll genoemde (b) monumenten. Bouwtechnische, historische-, en functionele aspecten, alsmede economische- en architectuurhistorische overwegingen worden door haar besproken, om een beeld te krijgen van de situatie, waarin de traditionele woonhuisarchitectuur zich nu bevindt, om vandaar uit een beleid te kunnen verwezenlijk.

In haar scriptie acht Joan (op grond van genoemde overwegingen) een aanvulling van 4 huisjes op de (a) lijst en zes op de (b) lijst mogelijk; tevens een afvoering van huisjes van de lijst, die daarbij alle kenmrken van de traditionele woonhuisarchitectuur van Philipsburg vertegenwoordigt: Kleine en grote huisjes, een- en tweelagig, met en zonder veranda, met en zonder decoratie van zowel binnen- als buitenbebouwing.

In de conclusie van haar boekwerk merkt Joan op, dat er van overheidswege te Philipsburg nog steeds geen sprake is van bescherming en behoud van de traditionele woonhuisarchitectuur. Tot slot merkt zij op, dat er vreselijk weinig over is van deze bouwstijl. Deze architecteur is totaal in verval en is eigenlijk aan het verdwijnen. De grotere woningen hebben door de jaren heen heel wat aandacht gekregen, met het oog op bescherming en restauratie. Juist over de kleine huisjes, waarin de minder rijken woonden, is niets geschreven, en juist deze huisjes worden vergeten en verdwijnen daarom gewoon!', aldus Joan van Andel. ■

Huisje in traditionele woonhuisarchitectuur, met veranda en gedecoreerde sierlijst.

THEOLOGIE VAN DE STRAAT

333 — In de oude tijd heeft een pastoor het klaargespeeld om een "verderfelijke TAMBOER BIJEENKOMST" uiteen te slaan en de trom om de hals van een varken te binden. Dat was wat je noemt aanschouwelijk onderwijs.

334 — Als bevestiging van de oude opvatting dat de ZIEL V N EEN OVERLEDENE niet zomaar ineens van de aarde verdwijnt, mag gelden het gebruik om op het gra van een dode een paar pantoffels te zetten. Mocht de gestorvene nog wat op stap willen gaan bij bekenden, dan hoeft dat niet blootvoets te geschieden.

335 — De MAANDAG was eertijds de AALMOEZENDAG, dia di limosna. Velen trokken dan naar de stad, men kwam zelfs van Bandabow, en kregen dan bij de zaken en "goede" adressen een cent of iets meer. Zo hier en daar ontvingen zij dan bovendien nog wat overgebleven hard brood. De gaven werden met een "Godzegene u" in ontvangst genomen. De armen waren blij, dat ze weer eens wat hadden, de ri ken hadden met een paar centen hun schuldgevoelens afgekocht.

336 — Iemand EEN DUW IN DE RUG geven is in deze streken een wel zeer zware belediging. Waarschijnlijk is het onbewust een restant uit de slaventijd, toen de bomba achter de werkers aanliep en hen met een stok in de rug duwde als vermaning om harder te werken. Hoe dan ook zo'n duw komt bijzonder hard aan. De oude Shon Pa is in zijn jonge jaren veel naar dansfeestjes geweest en gaat er prat op: nooit heeft op geen enkel feest mij iemand een duw in de rug gegeven. En als vroeger de straatpolitie een jongeman met de knuppel achterna liep en hem inhaalde, riep die vaak: no stot mi! Geef me geen duw in de rug. Je zou verwachten. Sla mij niet met je klopper!

337 — Je moet er wat voor over hebben om God goed te dienen. Deze gedachte wordt uitgedrukt in het gezegde: Mester perde ku Dios, pa bo gana ku Dios. Naar aanleiding van ZAAIGOED; dat moet je bewaren en niet opeten; je moet wat verliezen voor God om wat te winnen bij God.

338 — Chilin leeft met de natuur; de natuur is haar leermeester: "Voor een GROTE BOOM moet je eerbied hebben, hij weet veel, maar verklapt geen enkel geheim: de mens kan daar een voorbeeld aannemen". Ja, zo heb ik het nooit gezien.

339 — Het meest effektieve middel om een zumbi af te schrikken schijnt een KRUIS te zijn. Vandaar die honderden kruisen op muren en bomen. Nu heeft een ezel ook een kruis, getekend op zijn nek. Vandaar "als een zumbi gebruik maakt van een ezel dan gaat hij er achterstevoren op zitten en ziet hij het kruis niet".

340 — Wancho schudt zi n hoofd. Wancho is een diepe denker. "Waardeloos als iemand zegt: "IK HOUD VAN GOD, ik houd van God" God bemint ons oneindig veel meer dan wij hem". Wancho, jij staat in de rij der theologen! en nogal vooraan.

341 — "GETROUWDE MENSEN moeten elkaar achten. De een mag de ander niet minder waard vinden; de een op een paard en de ander op een ezel. Dat is geen stijl, dat gaat niet". En dit zegt een man van ver over de tachtig, die nog steeds gelukkig leeft met zijn vrouw.

342 — Men nam vroeger nogal eens het RECHT IN EIGEN HANDEN, als het zwaar inging tegen het welzijn van de mens en de kompetente overheden verstek lieten gaan. Zo was er eens een bomba, die alle kleinigheidjes verklikte aan de Shon, die zeer royaal was met straffen. O een dag hebben ze hem overmeesterd, de tong uit zijn mond gesneden en hem opgehangen in een grote datucactus. De man heeft het nog overleefd ook.

343 — Een kurioso zegt: "Bij genezen hoort GEBED; niet zomaar eventjes bidden, een gebed opzeggen, maar echt geloven en uit je hart bidden".

344 — Een volksgezegde luidt: "Als GOD KOELTE ZENDT, stuurt hij er ook een deken bij om je toe te dekken".

345 — Het Papiaments kent ook een woord voor het HIERNAMAALS, het leven na dit leven, om eacht of dat een hemel of een hel is. In het oude ziekenhuis legden de zusters de stervenden in kamer nummer 3. Die werd schertsend kamber di sawaka genoemd. Dat woord is wel een zeer oud woord.

346 — Suza, mijn vriendin van in de tachtig, was goed op dreef; opgewekt, helder en al wat ze zei was als altijd volkomen zuiver. Ik waagde het de moeilijke vraag te stellen: hoe kan de oneindig goede God een ZEE VAN LIJDEN toestaan. Ik gaf voorbeelden. Susa's gezicht betrok, keek toen verwonderd en antwoordde met een duidelijke droefheid: "God-weet-wat-hij-doet; ga daar niet over redeneren, probeer dat niette begrijpen, dat is geen onderwerp om over te redetwisten". Ze wacht even en herhaalt dan streng: "God-weet-wat-hij doet". Ik zweeg. Ik kreeg een standje en bracht met takt het gesprek op een ander thema. De rest van de dag en ook nog dagen daarna kwam bij mij telkens weer van binnen de uitroep los: Wat een geloof!

Hiermee komt voorlopig een einde aan de serie Theologie van de straat, verzorgd door pater Paul Brenneker O.P.

Eucharistisch congres in Kenya

Christelijk gezin kern-thema met als sprekers Moeder Teresa, Lorscheider

NAIROBI — Paus Johannes Paulus II heeft met zijn besluit het 43e Eucharistisch wereldcongres in Kenya te doen houden groot vertrouwen getoond in de kerk van Kenya. Het betekent een grote eer en tegelijk een geweldige uitdaging. Dat heeft kardinaal Maurice Otunga, aartsbisschop van Nairobi, in een pastorale brief laten weten. Hij verklaart van het congres te verwachten dat vooral Afrikaanse gelovigen een beter begrip zullen krijgen van wat het huwelijk met een vrouw betekent, terwijl hij ook een stijging van het aantal huwelijks- sluitingen in het verschiet ziet.

MOEDER THERESA
.....aan de zijde der lijdenden.....

Pater Paul Cunningham, secretaris- generaal van het congres, heeft een indruk gegeven van het werk van de 50 commissies en subcommissies, die bezig zijn met het programma voor deze grote bijeenkomst van 11 tot 18 augustus, waar ook de paus zijn opwachting hoopt te maken. Het congresthema is: "Eucharistie en het christelijk gezin". Elke dag wordt een bepaald aspect daarvan nader bezien in inleidingen, discussie- bijeenkomsten, meditatie en gebed.

De Braziliaanse kardinaal Aloisio Lorscheider zal spreken over "Brood voor allen". Het onderwerp "Aan de zijde van de lijdenden" is gekozen door Moeder Teresa van Calcutta. De Amerikaanse kardinaal Joseph Bernardin behandelt "Eucharistie - een oproep tot vrede" en de Franse kardinaal Roger Etchegaray "Het sacrament der verzoening".

De Rooms-katholieke kerk van Kenya, dat in 1963 onafhankelijkheid verwierf na tachtig jaar Brits koloniaal bestuur, vertoont een bonte verscheidenheid al naar gelang de diverse erbij betrokken inheemse stammen. Van de tien miljoen christenen zijn rond drie miljoen Rooms- katholiek, vijf miljoen protestant en bijna twee miljoen lid van één of andere onafhankelijke kerk of sekte. Er wonen rond een miljoen Islamieten in Kenya.

Slechts tien van de vijftien bisschoppen zijn van Afrikaanse komaf, terwijl slechts 30 procent van de 850 priesters uit eigen land komt. Tweederde deel van het priesterbestand is uitgezonden door een buitenlandse missie- organisatie, waarbij de Verenigde Staten de boventoon voeren. Daar ook een deel van de inheemse clerus is opgeleid in Europa, is een specifiek Kenyaans probleem de manier waarop priesters inheemse cultuur en tradities beschouwen. Zij doen dat veelal met een misprijzend oog, waarbij Westeuropese waarden als heel wat waardevoller worden gezien en voorgesteld dan inheemse, die als primitief te boek staan. Enkele blanke missionarissen pogen een tegenwicht te bieden door inculturatie van het geloof tot in het extreme na te streven.

Van het congres wordt, in het algemeen gesproken, een dieper inzicht verwacht in wat christenzijn betekent in de Afrikaanse cultuur. Daarbij kan vanuit Kenya uitstraling tot stand komen in omringende landen van het Afrikaanse continent. ■

Gematigde figuur opvolger Helder Camara

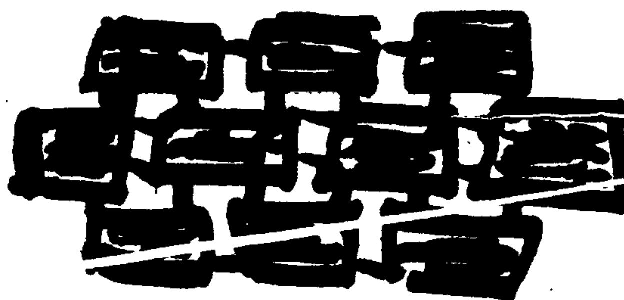
Bisschoppenvoorzitter dringt aan op landbouw-hervorming

SAO PAULO — In aanwezigheid van een groot aantal bisschoppen en politici heeft de nieuwe bisschop van Olinda en Recive, mgr Jose Cardoso Sobrinho, de functies overgenomen van de 76-jarige Dom Helder Camara, die gedurende twintig jaar in het noordoosten van Brazilie het symbool van verzet van de Rooms- katholieke kerk is geweest tegen het militaire bewind.

Mgr Cardoso Sobrinho staat bekend als gematigd. Hij is Karmeliet en woonde 28 jaar in Rome. Zijn naam stond niet op de voordracht van het kapittel van mgr Helder Camara en zijn benoeming kwam ook voor de leiding van de Braziliaanse bisschoppen- conferentie (CNBB) als een verrassing.

Mgr Camara, die in het bisdom Olinda en Recive met zijn drie miljoen gelovigen blijft wonen, verklaarde zich "een voltooid mens" te beschouwen. "God eist geen successen wanneer men met goede wil werkt", zei hij. Helder Camara liet zich optimistisch uit over de nieuwe democratie in Brazilie die op 15 maart is ingevoerd: "Het Braziliaanse volk is de laatste jaren snel gerijpt en ik hoop dat het eensgezind blijft om de hervormingen te realiseren". Hij beloofde steun aan de regering van president Jose Sarney voor de uitvoering van een vergaande landbouw- hervorming, waarmee zijns inziens de regering "op handige wijze" een begin heeft gemaakt.

De voorzitter van de CNBB, mgr Ivo Lorscheider, drong eveneens aan op een "juiste, moedige en vreedzame landhervorming", waarvan volgens de regeringsplannen in vijftien jaar tijd meer dan tien miljoen landloze boeren moeten profiteren. "Bij het ontvangen van Christus in de Eucharistie, waarin 90 procent van de 130 miljoen Brazilianen gelooft, wordt de christen uitgedaagd samen te werken met de mens die nu door honger en ellende een slavenbestaan leidt", aldus de CNBB-voorzitter. ■

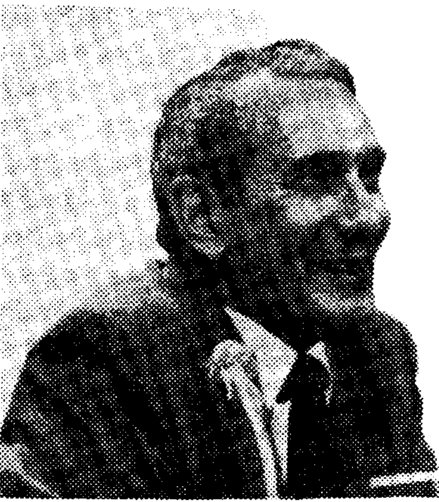
Emilio Castro: verdediging mensenrechten belangrijk in Latijns Amerika

GENEVE — Voor de eerste keer sinds de oprichting in 1948 vergadert het Centraal comite (bestuur) van de Wereldraad van kerken in een Zuidamerikaans land. Van zondag 28 juli tot donderdag 8 augustus zijn de 157 comiteleden bijeen in het cultureel centrum general San Martin in Buenos Aires, de hoofdstad van Argentinie. De keus van Argentinie, waar in 1983 de militaire dictatuur werd vervangen door een democratisch gekozen regering, is geheel in de lijn van de Wereldraad, die bij voortduring pleit voor de rechten van de mens. De Argentijnse president Alfonsin hield bij de opening een toespraak over dit thema.

De vergadering, die als thema heeft "Gods gerechtigheid — beloofte en uitdaging", is ook de eerste, waaraan de Methodistenpredikant Emilio Castro deelneemt in zijn functie van secretaris- generaal van de Wereldraad.

Na de Nederlander W.A. Visser 't Hooft, de Amerikaan Eugene Carson Blake en de Westindier Philip Potter werd de Uruguayaanse theoloog Castro vorige zomer gekozen tot hoogste functionaris van de 303 kerken omvattende Wereldraad.

Castro noemde in Geneve de steun aan programma's van de plaatselijke kerken ter verdediging van de mensenrechten de belangrijkste taak van de Wereldraad in Latijns- Amerika. In deze strijd voor de mensenrechten, die in Argentinie is begonnen, zijn volgens Castro belangrijke successen geboekt.

EMILIO CASTRO
.....verzoening en vergeving.....

In zijn geboorteland Uruguay, in Argentinie, maar ook in Brazilie, Bolivia en Ecuador is duidelijk vooruitgang te bespeuren. Hij noemde de aanwezigheid van het Centraal comite in Argentinie een zichtbaar teken van de solidariteit van de Wereldraad met deze strijd voerende groeperingen.

Gerechtigheid en verzoening, met die woorden karakteriseerde Castro de taak van de kerken in Argentinie. Gods gerechtigheid, het thema van de vergadering, geeft mensen de hoop op een nieuw leven. Bovendien is dit thema nauw verbonden met Gods voorkeur voor de armen, zo zei Castro.

In Argentinie, waar de militaire dictatuur van 1976 tot 1983 op grote schaal mensen heeft laten verdwijnen en vermoorden, staan de kerken voor de vraag welke betekenis verzoening en vergeving hebben op een moment, dat de bevolking de schuld voor de zonde (onderdrukking en moord) nog tracht te ontlopen. De geringe belangstelling voor het proces tegen de generaals is hiervoor een bewijs.

Hij noemde de Bevrijdings- theologie een belangrijke stroming in de strijd voor de menselijke waardigheid. De kerken in andere continenten komen nu naar Latijns-Amerika om van de ervaringen daar te leren. De zwijgplicht, die het Vaticaan de Franciscaanse bevrijdings- theoloog Leonardo Boff (Brazilie) heeft opgelegd, noemde hij betreurenswaardig. Theologische vrijheid en creativiteit zijn noodzakelijk voor het leven van de kerk. De oecumenische wereld ziet geen enkel heil in het muilkorven van ideeen, aldus Castro, die erkende dat de Rooms- katholieke kerk het recht heeft interne disciplinaire maatregelen te nemen.

Het Centraal comite zal zich in Buenos Aires, behalve met het vaststellen van de programma's voor de komende jaren, speciaal bezighouden met de mensenrechten in Latijns- Amerika, de positie van de vrouw (verslag van de VN- vrouwenconferentie te Nairobi) en het internationaal jongerenjaar. Naar verwachting zullen ook de positie van Nicaragua, dat een Amerikaanse invasie vreest, en de situatie in Zuid-Afrika aan de orde komen.

Het Centraal comite moet verder een opvolger kiezen voor de Amerikaan dr. Arie Brouwer, die tot eind vorig jaar plaatsvervangend secretaris- generaal van de Wereldraad was. Verder zijn er drie vacante posten van directeur van een afdeling te vervullen.

In dit kader heeft Castro kort geleden gepleit voor meer Orthodoxen in de staf van de wereldraad. In de commissies (de besturen van de afdelingen) zal nog dit jaar het percentage Orthodoxen van 16.6 naar 19 worden verhoogd. Zonder de Orthodoxen is de Wereldraad, waarvan de Rooms-katholieke kerk geen lid is, slechts een protestantse aangelegenheid. Het streven naar de eenheid der kerken zou in dat geval aan kracht inboeten, aldus Castro.

Over de verhouding tot de Rooms- katholieke kerk zei Castro, dat er op dit moment geen sprake van is dat deze zich op een kritiek punt bevinden. Wel hebben de meeste protestanten er moeite mee te erkennen, dat voor de Rooms- katholieken de band met de bisschop van Rome (de paus) van wezenlijke betekenis is. In Argentinie is ruim 90 procent van de bevolking Rooms- katholiek. ■

In het voetspoor van Matteo Ricci...

Paus vriendelijk jegens China

VATICAANSTAD (CIC) — Voor het eerst zal een pauselijk woord in de volksrepubliek China worden verspreid door de staatstelevisie. Begin volgend jaar is het zover. In opdracht van de Chinese overheid maakt een Amerikaanse televisieploeg een documentaire in 52 afleveringen over Westeuropese landen. Paus Johannes Paulus II verklaarde met het oog van de tv-camera op zich gericht, dat de Roomskatholieke kerk met sympathie en aandacht het streven volgt van China, gericht op modernisering en vooruitgang. Hij verklaarde daarmee het voetspoor te volgen van de beroemde missionaris Matteo Ricci toen die met China in aanraking kwam.

„Langs deze weg zend ik de nobele Chinese natie mijn groeten en ik leg er de nadruk op, dat ik de katholieke kerk van China als een groot gezin beschouw en als de broedplaats van trotse tradities en arbeidsvermogen, wortelend in hun antieke cultuur en geschiedenis", aldus de paus. Hij verklaarde er zeker van te zijn dat de Chinese christenen zullen bijdragen aan het welzijn van hun volk, „in de mate als zij deugden uit het evangelie zoals gerechtigheid, liefde, matigheid, trouw en loyaliteit voorleven, die ook in de eeuwenoude Chinese traditie in hoge ere worden gehouden".

De paus bad het Chinese volk gods zegen toe in haar waardige streven naar vooruitgang en vrede. De in China uit te zenden film toont ook beelden van de Sint Pieter en van de Vaticaanse tuinen. Met het oog op het feit dat een Amerikaanse onderneming de tv-film vervaardigt bediende de paus zich van de Engelse taal.

Al geruime tijd probeert het Vaticaan een dialoog te beginnen met de Chinese volksrepubliek, waar de Rome trouw gebleven gelovigen alleen een ondergrondse kerk kunnen vormen, terwijl de sinds de revolutie van Rome gescheiden Patriottische kerk in het openbaar erediensten kan houden en geestelijken opleiden.

Intimidatie-campagne tegen katholieke kerk

SANTIAGO — De Belgische pater Guido Peeters is een van de naar schatting 200 personen, die de afgelopen maanden in Chili met de dood zijn bedreigd. Dit blijkt uit mededelingen in de jongste uitgave van het Chileense kerkelijk blad Solidaridad. Volgens dit blad zijn de aanhangers van het bewind van generaal Augusto Pinochet bezig met een grootscheepse intimidatie- campagne, die zich vooral richt tegen kerkelijke leiders en pastorale werkers.

De campagne omvat niet alleen doods- bedreigingen maar ook kortstondige ontvoeringen en mishandelingen. Leuzen waarin de dood van de "Rode priester" uit Belgie werd geeist, werden geschilderd bij de ingang van het bisschoppelijk paleis van Santiago. Opvallend is volgens het blad dat dit ongestraft kan gebeuren in een wijk waarin tal van gebouwen bij de strijdkrachten in gebruik zijn.

Pater Peeters leidt al vele jaren een parochie in de krottenwijk La Legua te Santiago, waar onlangs een van zijn pastorale werkers werd ontvoerd en mishandeld. Het secretariaat van Solidaridad in Santiago ontving de eerste helft van dit jaar 176 klachten van mensen die bedreigd zijn. In 1983 bedroeg dat aantal 45 en vorig jaar 129. De afgelopen weken is het aantal intimidatie- gevallen nog fors toegenomen.

Het bisdom Santiago is in verband hiermee een campagne begonnen, waarin de bevolking wordt opgeroepen zich niet te laten verlammen door angst en in alle gevallen de intimidatie- praktijken aan de grote klok te hangen. De Chileense bisschoppen deden een oproep tot "nationale verzoening". Het episcopaat eist daarbij van degenen die onrecht hebben gedaan, dat zij "hun schuld erkennen en zoveel mogelijk de veroorzaakte schade herstellen".

Volgens Solidaridad vonden sinds de invoering van de noodtoestand in Chili, op 6 november vorig jaar, 2836 arrestaties plaats, werden 33 mensen gedood, dienden 56 gemartelde personen klachten in bij rechtbanken, terwijl 247 klachten werden ingediend wegens bedreigen met de dood of kortstondige ontvoeringen. In deze cijfers zijn niet begrepen de intimidatie- acties, ontvoeringen en arrestaties die sinds 1 juni hebben plaatsgevonden. ■

Na kritiek San Salvador-bischop op guerrilla en leger- optreden:

Kerk heeft volste recht in preken kritiek op regering te leveren

SAN SALVADOR — Na door conservatieve groepen binnen en buiten de RK kerk te zijn aangevallen omdat zijn preken te politiek van aard zouden zijn, heeft aartsbisschop Arturo Rivera Damas de stelling verdedigd dat hij het volste recht heeft kritiek uit te oefenen op de regering, ook in een preek.

Hij haalde daarbij het nieuwe kerkelijk wetboek, de Codex, aan waarin wordt vermeld dat de kerk te allen tijde morele principes mag verwoorden, met inbegrip van die betrekking hebbend op de sociale orde. Tevens mag de kerk haar oordeel geven in zaken die hebben te maken met de mensenrechten, aldus de aartsbisschop. Mgr Damas haalde ook een uitspraak aan van paus Johannes Paulus II waarin een en ander duidelijk wordt bevestigd. "Ik probeer dat steeds voor ogen te houden bij alles wat ik doe", verklaarde mgr Damas.

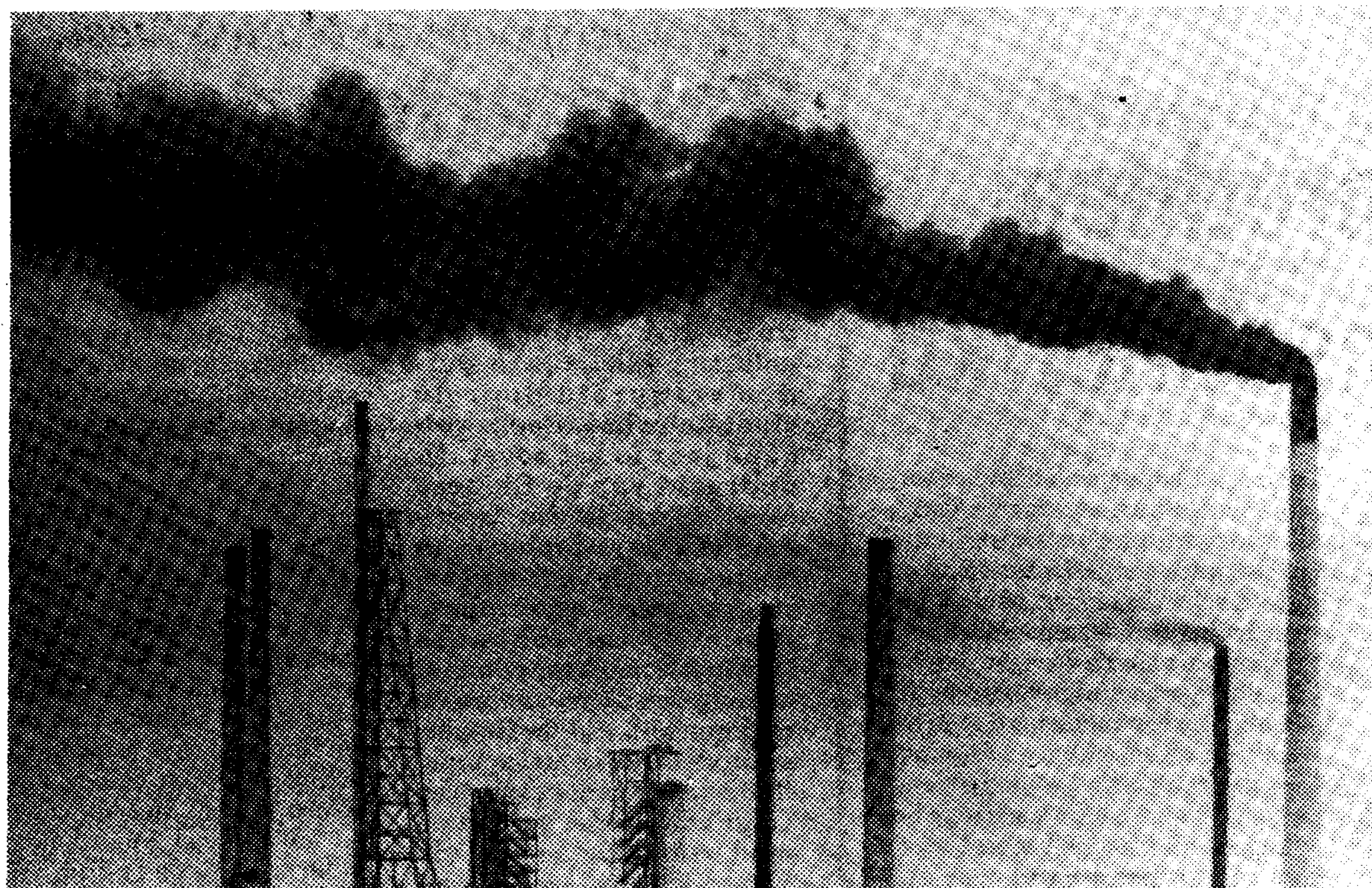

MGR. RIVERA Y DAMAS
.....klimaat als in dagen mgr. Romero.....

De kritiek op hem zwol aan na een op 23 juni gehouden preek, waarin hij de moord "door linkse revolverhelden" op 13 mensen, onder wie zes Amerikanen, aan de kaak stelde. In één adem noemde hij de methoden die het Salvadoraanse leger toepast "al even terroristisch van aard". Hij vermeldde daarbij de bombardementen, het vernietigen van gewas, het verbranden van huizen en graanopslag- plaatsen en het met geweld herhuisvesten van mensen.

Mensen uit de Salvadoraanse zakenwereld en rechtse groepen beschuldigden de aartsbisschop daarop van "een diabolische houding". De Arena- coalitie ging zelfs zo ver te verklaren, dat veel van de volgelingen van Rivera Damas "openlijk samenwerken met de terroristen van het internationale communisme".

Hulpbisschop Gregorio Rosa Chavez van San Salvador verklaarde in een 30 juni gehouden preek, dat deze kritiek "het klimaat tevoorschijn roept dat heerste in de dagen van aartsbisschop Oscar Romero, en die werd vermoord". ■

SHELL: GESC

HET BEGON ALLEMAAL IN 1914. DE ONTDEKKING VAN HET VELD MENE GRANDE BIJ DE ZUIDOOSTKUST VAN HET MEER VAN MARACAIBO TE VENEZUELA MAAKTE DUIDELIJK DAT ER EEN OVERLAADSTATION MOEST KOMEN. DE KEUZE HIERVOOR VIEL OP CURAÇAO. OP 20 MEI 1915 BEGON DE BATAAFSCHE PETROLEUM MAATSCHAPPIJ N.V. HAAR ACTIVITEITEN EN BESLOOT NOG IN DATZELFDE JAAR OVER TE GAAN TOT DE BOUW VAN EEN RAFFINADERIJ, DIE IN MEI 1918 IN BEDRIJF WERD GESTELD. INMIDDELS HAD DE BATAAFSCHE PETROLEUM MAATSCHAPPIJ N.V. OP 13 JANUARI 1917 HAAR EIGENDOMMEN OVERGEDRAGEN AAN DE OP 20 OKTOBER 1916 TE 'S-GRAVENHAGE OPGERICHTE N.V. CURAÇAOSCHE PETROLEUM MAATSCHAPPIJ; DEZE GING OP HAAR BEURT WEER OVER IN DE OP 9 MAART 1925 TE CURAÇAO OPGERICHTE N.V. CURAÇAOSCHE PETROLEUM INDUSTRIE MAATSCHAPPIJ. EERST MET DE OPRICHTING VAN DEZE MAATSCHAPPIJ KON MET RECHT GESPROKEN WORDEN VAN EEN LOKALE MAATSCHAPPIJ.

DE EERSTE OPBOUWPERIODE DUURDE VAN 1918 TOT 1924. IN DAT LAATSTE GENOEMDE JAAR WERD MEER DAN 1 MILJOEN TON RUWE OLIE UIT VENEZUELA AANGEVOERD. IN 1924 BEGON EEN TWEEDE CONSTRUCTIE-PERIODE. DE WERKGELEGENHEID GROEIDE TOT BIJNA 8000 MENSEN. MAAR DE KRACHT VAN '29 LIET OOK HIER ZIJN INVLOED GELDEN EN BEGIN

ENKELE REACTIES OP DE SLUITING VAN SHELL

NOODZAAK TOT BEHOEFTE-GERICHT WERKEN

De directie van het RK Schoolbestuur heeft als centrale vraag: Wat zal er nu gaan gebeuren? Wanneer zij zich beperkt tot haar terrein, het onderwijs, en dan een vergelijking trekt met Aruba — waar een achteruitgang van 10 tot 30% plaatsvond na de sluiting van Lago — dan zal ook hier een hergroepering plaatsvinden. Het verminderde inkomen van de overheid door de sluiting van Shell zal ongetwijfeld met zich meebrengen, dat ook hier scholen samengevoegd zullen moeten gaan worden. Daarnaast zal het leerlingenaantal per klas waarschijnlijk hoger komen te liggen.

Men zal moeten gaan bezuinigen. Dat komt enerzijds door een verminderde winstbijdrage, maar anderzijds ook doordat er een groter beroep gedaan zal gaan worden op de sociale verzekeringen. Verder zullen er mensen wegtrekken, hetgeen eveneens invloed zal hebben op hoe de scholen er uit zullen gaan zien. Tevens zal dat het totaal van het onkostenbedrag dat de gezamenlijke ouders thans bijeenbrengen daardoor teruglopen. Een ander punt is dat het schoolgeld dat thans door de ouders van leerlingen op de middelbare school betaald wordt en dat bepaald wordt op basis van het inkomen, door de achteruitgang van dat inkomen minder worden zal.

Een ander punt is de kwestie van de nieuwbouw. Voor MTS en MAO zal dat zeker moeilijk komen te liggen. Volgend jaar al zullen de

...fr. A. Verbunt...

examens slechts gedaan kunnen worden, indien de kandidaat over voldoende computer- besturingskennis beschikt. Er moeten computers aangeschaft worden, en die lijken een hogere prioriteit te krijgen dan de nieuwbouw zelf.

Er zullen overal bezuinigingen plaatsvinden, op leermiddelen zowel als op onderhoud van gebouwen. Immers minder werk betekent minder belastinginkomsten, betekent minder winstbelasting, betekent zuinig zijn. Het gevolg zal waarschijnlijk zijn dat men uit pure noodzaak meer behoeftegericht gaat werken. De dwang van buitenaf zal een andere opzet bewerken, waardoor in het algemeen efficiënter gewerkt zal gaan worden. ■

AFZWEREN KRABBENMENTALITEIT

... dhr. W. Ong A Kwie ...

De heer Ong- A- Kwie is van mening dat de sluiting van Shell een bedenkelijke zaak is. Na het overleg in Venezuela was er sprake van een gematigd optimisme, maar het afgelopen weekeinde groeide er meer en meer een pessimistische stemming. Hij zag bij wijze van spreken de golf van ellende op zich afkomen. Niettemin vindt de heer Ong- A- Kwie dat we ons niet moeten blindstaren.

Het is nodig — vindt hij — dat we ons mentaal instellen op het feit dat de raffinaderij en alles wat daarmee samenhangt een afgelopen zaak is. Als de raffinaderij zelf dan misschien toch nog blijft draaien, dan is dat mooi meegenomen. Niettemin moeten wij — ook als de raffinaderij blijft draaien — ons realiseren dat dit slechts op beperkte schaal zal kunnen geschieden. Onze gehele levens- en werksituatie zal drastisch veranderd gaan worden. We moeten daarmee rekening houden.

We moeten ons er daarom op instellen in deze situatie er het beste van te maken. Dat betekent dat we positief bezig moeten zijn en alles op alles moeten zetten om zo goed mogelijk uit deze moeilijke situatie te geraken. Zelf zullen we moeten bepalen wat onze mogelijkheden zijn. De heer Ong- A- Kwie denkt hierbij aan het aantrekken van buitenlandse industrieën en aan het kans geven aan het ontwikkelen van eigen initiatieven. Volgens hem is de tijd voorbij van de zogenaamde krabben- mentaliteit. We moeten — volgens hem — niet als krabben in een ton elkaar verhinderen daaruit te komen. Als er iemand in slaagt naar boven te klauteren zodat hij uit die opgesloten situatie geraakt, dan moeten wij ons juist door die persoon laten meeslepen; dat is beter dan de betreffende persoon terug te trekken in de ton. ■

KINDEREN

... geen commentaar ...

(schilderij door Jean Girigorie)

HIEDENIS IN KORT BESTEK

DERTIGER JAREN ZAG MEN HET AANTAL WERKNEMERS DALEN TOT IETS MEER DAN 2500 MAN.

NA 1935 VING EEN DERDE BOUWPERIODE AAN WAARIN DE ACTIVITEITEN VOORNAMELIJK WAREN GERICHT OP DE CONSTRUCTIE VAN INSTALLATIES DIE EEN VERDERE RAFFINAGE TOT PRODUKTEN MET EEN HOGERE WAARDE MOGELIJK MAAKTE. DE KWALITEIT VAN BENZINE EN SMEEROLIE GING TOEN ENORM VOORUIT. IN DIE JAREN WERDEN OOK DE HULPBEDRIJVEN EN DE VERSCHEPINGS- EN BUNKERINSTALLATIES UITGEBREID, WAARDOOR EEN SNELLER TRANSPORT MOGELIJK WERD. IN 1938 BEDROEG DE AANGEVOERDE HOEVEELHEID RUWE OLIE RUIM 11 MILJOEN TON.

HET BEGIN VAN DE TWEEDE WERELDOORLOG LEIDDE AANVANKELIJK TOT EEN INZINKING DOORDAT DE AFZETMARKTEN WEGVIELEN. SPOEDIG ECHTER AL BEGON MEN TE 'DRAAIEN' OP OORLOGSCAPACITEIT. DE GEHELE OORLOGSMACHT VAN DE GEALLIEERDEN IN NOORD-AFRIKA WERD VAN OLIE VOORZIEN, AFKOMSTIG UIT DE ANTILLEN. DE RAFFINADERIJ WERKTE TOEN ONDER HOGE SPANNING. SAMEN MET DE RAFFINADERIJ OP ARUBA WERD ELKE DAG 25 À 30.000 TON AFGELEVERD. MEN HAD VOORAL BEHOEFTE AAN LICHTE OLIEPRODUKTEN. ER WAS NAUWELIJKS VRAAG NAAR DE ZWARE PRODUKTEN DIE BIJ HET RAFFINAGE- PROCES VRIJKOMEN. MEN ZAT TOEN MET HET PROBLEEM WAAR MEN DEZE ZWARE PRODUKTEN MOEST LATEN. OP CURAÇAO WERDEN GROTE HOEVEELHEDEN GEKRAAKTE ASFALT GESTORT IN EEN AFGEDAMD DEEL VAN DE BUSKENBAAI IN HET SCHOTTEGAT, DAT SINDSDIEN HET "ASFALTMEER" HEET (OPPERVLAKTE 52 HECTAREN EN NAAR SCHATTING ONGEVEER 1.2 MILJOEN TON ASFALT BEVATTEND).

DE VIERDE FASE DIE TIJDENS DE OORLOG BEGONNEN WAS ALS GEVOLG VAN DE GROTE VRAAG WERD DAARNA VOORTGEZET MET ZOWEL HET VERBETEREN ALS HET UITBREIDEN VAN DE INSTALLATIES. IN 1957 KON MEN MOTORBENZINE VERKRIJGEN VAN EEN WEL ZEER HOGE KWALITEIT. IN 1965 KWAM MEN GEREED MET DE BOUW VAN EEN RUWE- OLIE-DESTILLATIE- INSTALLATIE MET EEN CAPACITEIT VAN 130.000 BARRELS PER DAG, EEN VAN DE GROOTSTE TER WERELD. IN 1967 BREIDDE MEN WEER UIT EN RENOVEERDE MEN DE MOGELIJKHEDEN TEN EINDE DE POSITIE OP DE WERELDOLIEMARKT TE HANDHAVEN.

IN '70 WERDEN ALLE INVESTERINGEN GERICHT OP VERVANGING VAN VEROUDERDE INEFFICIËNT GEWORDEN INSTALLATIES EN VERGROTING VAN DE FLEXIBILITEIT VAN HET BEDRIJF. DE GELEGENHEID WERD TEVENS AANGEGREPEN OM BELANGRIJKE VERBETERINGEN AAN TE BRENGEN IN HET MILIEUBEHEER. ACHTEREENVOLGENS WERDEN IN BEDRIJF GENOMEN EEN NIEUWE HIGH VACUUM UNIT (1970) VOORBEREIDING VAN VOEDING VOOR DE SMEEROLIEFABRICAGE, EEN LIGHT DESTILLATE HYDROTREATER EN EEN LVI LUBOIL HYDROFINISHER (1971), BEIDE VOOR WATERSTOFBEHANDELINGSPROCESSEN, EEN FURFURAL EXTRACTION UNIT VOOR DE FABRICAGE VAN HOOGWAARDIGE SMEEROLIE, EEN HF ALKYLATIE UNIT VOOR DE PRODUKTIE VAN ALKYLAAT (DAT NODIG IS VOOR HET VERVAARDIGEN VAN VLIEGTUIGBENZINE) EN EEN CRUDE DISTILLER (1973). HET LAATSTE NIEUWBOUWPROJECT DAT IS UITGEVOERD, BETROF DE BOUW VAN EEN NIEUW THERMAL CRACKER UNIT, DIE IN 1983 GEREED KWAM TER VERVANGING VAN ENKELE VEROUDERDE INSTALLATIES. EEN SOORTGELIJKE KRAAKINSTALLATIE WERD EIND 1976 IN BEDRIJF GENOMEN. MAAR DE LAATSTE JAREN WERD DE VRAAG NAAR OLIEPRODUKTEN MINDER. DE WERELDWIJDE TERUGGANG LIET EN NU HEEL DUIDELIJK LAAT ZICH GEVOELEN.

IN DE ENCYCLOPEDIE VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN WAARAAN EEN DEEL VAN DE HIERBOVEN VERMELDE GEGEVENS IS ONTLEEND, LEEST MEN: "EEN VERBETERING VAN DE HUIDIGE SITUATIE IS NIET WAARSCHIJNLIJK..." EN DAT IS HELAAS MAAR AL TE WAAR. DE RAFFINADERIJ MET HAAR OPPERVLAK VAN 440 HECTARE AAN HET SCHOTTEGAT MET EEN PRIMAIRE DESTILLATIECAPACITEIT VAN 362.000 BARRELS PER DAG SLUIT. HET BUNKERSTATION TE EMMASTAD EN AAN DE CARACASBAAI HEBBEN HUN TIJD GEHAD. SHELL CURAÇAO IS VOORBIJ. ■

AANGEWEZEN ZIJN OP ELKAAR

De heer Luis Nahr wil in zijn reactie op de sluiting van Shell in de eerste plaats wijzen op het feit dat hij in zijn positie onmogelijk in staat is ook maar een zinnig woord te zeggen over de rechtmatigheid van een dergelijke beslissing. Over dat onderwerp heeft hij geen enkele zeggingsmacht.

Voor hem is een vraag wat er nu voor in de plaats komt. Hoewel het statistisch niet vaststaat dat de criminaliteit bij een grotere werkloosheid toeneemt, heeft hij in deze toch zijn bange vermoedens. Als de financiële mogelijkheden ter vervulling van de eerste levensbehoeften wegvallen, dan zoekt men helaas te gemakkelijk bij zijn buurman wat men zelf niet meer heeft. Wanneer de raffinaderij als zodanig niet draaiende blijft, dan vermoedt hij dientengevolge een toename van de criminaliteit.

Maar in die situatie dient eenieder zich goed te realiseren dat het oplossen van dat probleem niet alèèn een zaak van de overheid is. Overheid én particulieren zullen initiatieven moeten ontplooien om zo goed mogelijk uit de impasse te geraken. Iedereen zal geconfronteerd worden met zijn eigen verantwoordelijkheid, en daarbij ontdekken dat men elkaar nodig heeft en aangewezen is op elkaar. Er zal volgens hem een toename nodig zijn van de gemeenschapszin, terwijl men tevens waakzaam dient te zijn t.a.v. die lieden die nu in hun vuistje lachen, omdat ze menen in deze moeilijke situatie over de ruggen van anderen zich te kunnen verbeteren.

Persoonlijk vindt de heer Nahr dat we in deze omstandigheden niet moeten gaan handelen vanuit angst. Paniekreacties als geld overmaken of een huis verkopen moeten vermeden worden vanuit de morele verantwoordelijkheid die eenieder heeft tegenover zijn land.

We zien ons voor de opgave ge-

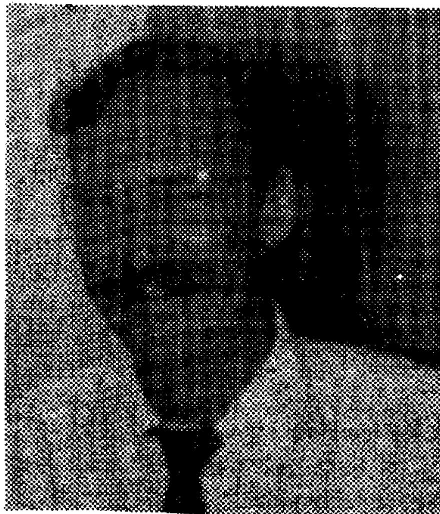

... dhr. L. Nahr ...

steld gezamenlijk na te gaan wat we kunnen gaan doen. Wanneer met name bedrijven nu zouden gaan bezien op welke wijze ze hun personeel op vriendelijke manier kunnen laten afvloeien, dan is dat niet juist. Mensen willen werk en moeten niet het gevoel krijgen dat ze in een "afbouwsituatie" verkeren. Vooral nu hebben we elkaar nodig, moeten we samenwerken en de krachten bundelen. We moeten ons werkelijke behoeftepatroon onderkennen en vandaaruit werken aan een zich langzaamaan weer verbeterende toestand. Wie nu in paniek zou handelen, doet zeer verkeerd. Aldus de heer Nahr. ■

ONRUST VERMIJDEN

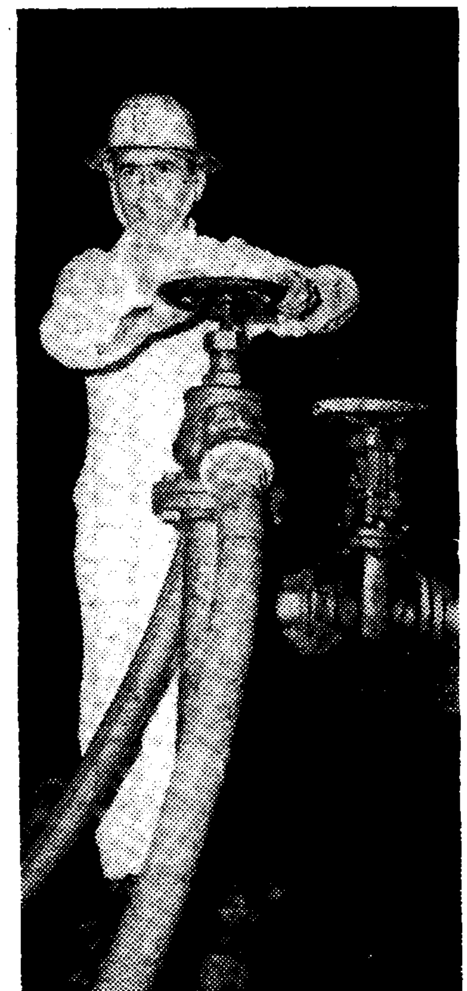
De Heer Mr. G.C.A. Smeets is - als voorzitter van de Vereniging van Offschore Belangen - van mening dat voor de Off-shore business rust en stabiliteit van het grootste belang is. Als de sluiting van Shell zou leiden tot onrust onder de bevolking dan zal dat voor deze sec-

... dhr. G. Smeets ...

tor van het bedrijfsleven van zeer nadelige invloed zijn. De Heer Smeets verwacht echter dat de reacties op de sluiting van Shell niet een ernstig destabilisering tot gevolg zullen hebben.

Als notaris wil hij echter wel kwijt, dat hij zich ernstig zorgen maakt over de onroerend goedsituatie op Curaçao. De eigendommen van Shell zullen ongetwijfeld in de verkoop gebracht worden, terwijl ook verwacht mag worden dat eigenaren van huizen - die door de sluiting van Shell zonder werk zijn komen te zitten en die elders naar een arbeidsplaats omzien - hun bezit eveneens zullen willen verkopen. Wanneer dit het geval zal zijn, dan zal dat van zeer nadelige invloed zijn op de huizenmarkt, die hierdoor zogezegd een fikse dreum zal krijgen. Verwacht mag worden dat we voor het einde van het jaar hier over meer duidelijkheid zullen hebben. ■

Shell dicht

Papilon
kinderpagina

OM ZELF TE MAKEN

[illegible] behulp van karbon- papier de spiraal (1) over op dun karton en knip hem uit langs de lijnen. Teken het meisje (2) met behulp van karbon- papier over op stevig papier, knip haar uit en kleur haar aan beide kanten. Kleur de spiraal zo, dat deze op een rokje lijkt. Buig de onderste rand van het meisje om langs de stippellijn en plak het op het midden van de spiraal, dat door een stippellijn is aangegeven. Steek een stopnaald in een kurk, die mooi rechtop blijft staan. Met een stopnaald prik je nu het middelpunt van de spiraal aan de onderkant licht in (voorzichtig, niet doorprikken), zodat je hem op de stompe punt van de stopnaald in de kurk kunt zetten (3). Zet de mobiel op een plaats waar warme lucht circuleert.

Puzzel van de week

1		2		3
	■		■	
4				
	■		■	
5				

1.voorjaar
2.getal
3.slot

WINNARES van de vorige keer:

Soraya Carolina
Kaya Papakonchi 24
Schelpwijk
Curaçao

Zij kan langs komen bij Redactie Amigoe Curaçao, Scherpenheuvel z/n (tot [illegible] uur 's middags om haar prijs af te halen.

OPLOSSING van de vorige keer.
HORIZONTAAL: 1. feest; 4. akker; 5. kelen.

VERTIKAAL: 1. Frank; 2. enkel; 3. toren.

Onder degenen, die alle antwoorden goed hebben, verloten we een waardebon van NAf.15,- van Augustinus Boekhandel.
Succes!

De oplossing en de gelukkige winnaar(es) zullen op de kinderpagina van 14 augustus 1985 worden bekend gemaakt.

Kinderen, die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 13 augustus 1985 opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O. Box 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Linkels, P.O. Box 122, Bonaire.

Duidelijk op de enveloppe vermelden:
KINDERPUZZEL

MOP

[illegible] de winkel en vertelde daar het hele verhaal aan de winkelier. De man gaf haar de twee pakken, maar zei[illegible]: "Uw man mag dat brood toch niet eten, mevrouw. Hij kan er wel dood van gaan!" Een paar [illegible] later komt de vrouw weer in de winkel [illegible] dat haar man gestorven is. Winkelier [illegible] het u nog zo [illegible] uw man [illegible] moeten [illegible]. De vrouw [illegible] daar is [illegible], Hij [illegible] hij blaffend [illegible] na zat...

dat is zoet. m.m.m.

Hersengymnastiek

D[illegible] leuk spel om met [illegible] kinderen te doen. Wie [illegible] vragen goed kan beantwoorden, mag tien nieuwe vragen maken:

1. Noem drie soorten apen
2. Wat is marihuana
3. Noem een spreekwoord waarin dieren voorkomen
4. Welke mensen wonen in de koudste streken op aarde?
5. Hoe noemt men een muziekgezelschap dat uit 3 personen bestaat?
6. Hoeveel is een half plus [illegible]?
7. Noem [illegible] beginnend met de letter A
8. Hoeveel [illegible] heeft een python?
9. Wat is [illegible]?
10. Wat is het symbool van de Olympische Spelen?

OPLOSSING:

1. Chimpansee, Gorilla, Oerang Oetan, Bruinaap, Mandril
2. Bedwelmend genotmiddel, drug
3. Als de vos de passie preekt, boer pas op je kippen. De hond in de pot vinden. Als het kalf verdronken is, dempt men de put. Enz.
4. Eskimo's
5. Trio
6. 1 1/12
7. Appel, ananas, aardbei, abrikoos, avocado, amandel
8. Geen, want het is een slang
9. Pinda
10. 5 Ringen, onderling met elkaar verbonden.

BELASTINGEN

GAAT INSPECTEUR BOEKJE TE BUITEN ?

Buitenlanders werkzaam in de Antillen wordt nog al eens de vraag gesteld, meestal begeleid door vette knipoog en brede grijns: "En met jou zal 't ook wel goed gaan, want je hoeft hier natuurlijk geen belasting te betalen?" Na het antwoord verdwijnt die grijns al spoedig en maakt plaats voor een treurige glimlach. De Nederlandse Antillen zijn geen belastingparadijs voor haar ingezetenen; het maximum percentage inkomstenbelasting voor gehuwden bedraagt 55, inclusief 25 eilandelijke opcenten. Dat tarief wordt bereikt bij een zuiver inkomen van Nafl.148.800,--. In Nederland, bijvoorbeeld, is het maximum percentage 72, dit wordt eerst bij een belastbaar inkomen van ± Hfl.225.000,-- bereikt. Ook in vergelijking met de regio zijn de IB-tarieven in de Nederlandse Antillen hoog. Venezuela kent een maximumm percentage van 45.

Trinidad and Tobago heffen boven een bepaald bedrag een vast percentage van 50. Voor de burger zijn de Antillen dus verre van een tax-haven. Nu valt die druk moedertje eiland middels haar ontvanger van belastingen legt op het inkomen harer bewoners in de praktijk wel mee. Zoals dat ook hier in Nederland gebeurt en gebeurde bestaat er een groep mensen die andere inzichten heeft dan de overheid omtrent wat redelijkerwijs als bijdrage van het individu aan 's lands middelen kan worden verwacht. Met andere woorden: er wordt optimaal gebruik gemaakt van de op democratische wijze tot stand gekomen wetsbepalingen die belastingplicht en — belangrijker — belastingomvang regelen.

Ook in Nederland was zulks — tot wanhoop van de belastingdiensten — tot aan het eind van de zeventiger jaren niet ongebruikelijk. Toen het spel om de belasting te slim af te zijn door gebruik te maken van mogelijkheden die de wet zelf bood te groot van omvang werd ging men over — wederom op democratische wijze — tot het wijzigen van de wet door middel van herformuleringen, toevoegingen en doorhalingen: Reparatie- wetgeving. (Het huis ziet eruit als een bouwval, de bewoners weten de weg niet of nauwelijks, maar de huurbaas is tevreden: de huur komt binnen).

In de Nederlandse Antillen is nog van kracht de Landsverordening op de inkomstenbelasting 1943, die, begrijpelijkerwijs, in vergelijking met de Nederlandse wetgeving verouderd is. Voor de belastingdienst is dat een nadeel, voor de belasting- plichtigen in meer dan één opzicht een voordeel. De landsverordening kent geen reparatie-"gebreken" en is daardoor duidelijk en leesbaar. Dit is een voordeel dat door belastingdienst en contributabelen gedeeld wordt.

> Er heerst onrust op de Antillen. Niet het soort onrust waarover in vele publicaties vaak onnodig negatief werd bericht, maar een soort die qua tendens gevaarlijk is: volgens een groep mensen wordt hun recht met voeten getreden. Reden genoeg om een financieel deskundige te verzoeken dat vermeende onrecht bij wijze van discussie stuk aan de orde te stellen.

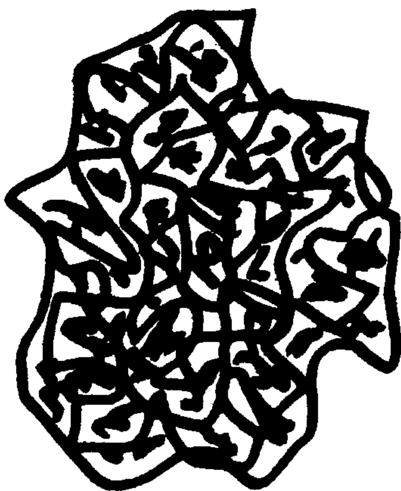
Waar de belastingdienst in het nadeel is is duidelijk: de bewoording van de wet laat op sommige punten zaken buiten beschouwing die 40 jaar geleden niet werden voorzien of, en dat is een mogelijkheid waarvan de belastingdienst gruwt, waarin niet is willen voorzien. Men bedenke dat de idee van een verzorgingsstaat, de nivellerings- gedachte en het principe dat de sterkste schouders de zwaarste (belasting) lasten maar moesten dragen in die tijd als legitimering van de belastingheffing als zodanig geen — of in veel mindere mate dan thans het geval is — werd aangevoerd.

Daarenboven is in de Nederlandse Antillen het fenomeen vermogens- belasting onbekend, terwijl de organisatie van de belastingdienst door gebrekkige behuizing, onderbezetting en kwantitatief gebrek aan kwaliteit niet optimaal kan werken. Weliswaar zal in de tweede helft van dit jaar de nieuwbouw betrokken worden, maar geruchten willen dat deze al te klein is wanneer de verhuizing een feit wordt. Bovendien, en dat lijkt een politieke blunder, is er in het bestek geen reservering gemaakt voor automatisering. Gevolg is, dat de administratieve chaos, want daarvan mag gesproken worden, in de nabije toekomst (geen) gestalte krijgt in een fonkelnieuwe omgeving en de efficiency niet gediend is met de fraaie nieuwe behuizing. Men gaat wel "sparen" voor een computer, maar hoe lang het zal duren eer het benodigde geld er is is onzeker, helemaal nu de inkomsten uit de offshore sector met ingang van 1987 een rampzalige teruggang zullen gaan vertonen.

Dit laatste nu is in feite de kern van de onrust waarvan in het kader bij dit artikel melding wordt gemaakt. Want wat geschiedt. Terecht wordt gezocht naar bronnen van inkomsten die althans een deel van de wegvallende belastinggelden uit de off-shore kunnen opvangen. Daartoe is, zo heb ik vernomen uit kringen die betrouwbaar en ter zake kundig mogen worden geacht, een wel heel discriminerende weg gekozen. Volgens de gegevens van een in 1980/1981 gehouden volkstelling zijn er in Curaçao 683 mensen met een inkomen uit dienstbetrekking dat hoger ligt dan 100.000,-- Nafl. per jaar. Uit dienstbetrekking dus.

Aangenomen mag worden dat het aantal personen dat door illegale, doch oogluikend toegestane loterijen, de beoefenaars van vrije beroepen en anderen, die geen controleerbare verslaglegging (behoeven te) doen, een inkomen heeft dat boven de 100.000 grens ligt tenminste hetzelfde is. We praten over een kleine 1400 man, of nog geen 1% van de bevolking. Degenen die hun inkomen genieten uit dienstbetrekking kunnen grotendeels gezocht worden in het off-shore gebeuren: de banken, de trustkantoren, notariaten en accountants- kantoren. Mensen, die uit de aard van hun vak meer "homo fiscalibus" zijn dan de doorsnee burger, mensen ook die — wederom door hun dagelijkse werk — vaak in aanraking komen met alle facetten van belasting- planning. Tegelijk ook mensen die door hun positie in hun bedrijf en ten opzichte van hun internationale clientèle zich geen enkele onregelmatigheid kunnen veroorloven.

Alle ingrediënten voor een gezond beheer van hun eigen financiën zijn aanwezig. Zij maken derhalve gebruik van de mogelijkheden die de Antilliaanse inkomsten- belasting- verordening biedt. En daarin staat, in artikel 16, dat persoonlijke lasten zijn "renten van schulden, alsmede kosten van geldleningen".

Wat gebeurt er. Een bij een bank werkzame employee "dreigt" een "zuiver inkomen" te hebben van Nafl.175.000,--. Hij is gehuwd en zou over dat bedrag aan belasting verschuldigd zijn de som van Nafl.79.800,-- oftewel 45,6% van zijn totale inkomen. Omdat hem dat aan de hoge kant voorkomt koopt hij obligaties waarop al een groot deel van de rente is bijgeschreven, doch nog niet betaald is. Stel hij koopt rente mee voor Nafl.50.000,--. Zijn zuiver inkomen neemt af met dat bedrag tot Nafl.125.000,--, waarover hij Nafl.47.500,-- moet betalen, oftewel 32.300 gulden minder, op maandbasis een bedrag van 2.700 gulden netto.

Dit nu mag, ondanks de wet die zegt dat renten van schulden aftrekbaar zijn, volgens de belastingdienst niet. Althans: de belastingdienst heeft, met gebruikmaking van de goede verstandhouding die bestaat tussen haar en de off-shore wereld informeel te kennen gegeven dat dit soort zaken niet meer wordt geaccepteerd. Loonbelasting- beschikkingen worden op grond van de bij de inspectie bestaande opvatting dan ook niet meer afgegeven. Het is de moeite waard het standpunt van de dienst op zijn mérites te toetsen.

De wet zegt: rente is aftrekbaar; er wordt geen enkele aanvullende voorwaarde gesteld waaraan voldaan moet worden.

De inspectie zegt: de wet kan dat nu wel verkondigen, maar daarom is het nog niet zo: er bestaat (in Nederland) zoiets als richtige heffing en we hebben ook nog fraus legis. (Overigens zij vermeld dat de inspectie haar standpunt noch schriftelijk heeft gegeven noch ook heeft gemotiveerd; zij maakt gebruik van haar macht als uitvoerend lichaam en de burger toekomend recht te onthouden omdat de inkomsten van de overheid dreigen te verminderen: de meer staatsrechtelijk onderlegde dan ik zal ongetwijfeld weten welke van de twee abus- en welke détournement de pouvoir genoemd wordt, als fiscalist ben ik nooit zover gekomen. Genoeg is, dat geconstateerd wordt dat beide elementen van onrechtmatigheid aanwezig zijn.

Voor wat betreft de richtige heffing zijn we snel klaar. De Antilliaanse Landsverordening Inkomsten- belasting voorziet niet in de bepaling die de Nederlandse Algemene Wet inzake Rijksbelastingen bevat: artikel 31. Inderdaad zou, indien een gelijkluidende tekst wél deel uitmaakte van de Antilliaanse wetgeving, de inspectie wellicht een handvat hebben om haar standpunt te staven. *In dat geval zou het echter de in*spectie sieren de benodigde vooren omzichtigheid te betrachten bij de toepassing ervan. Niet voor niets is het bijzondere middel dat vastligt in art. 31 AWR omgeven met instrumenten die de rechtszekerheid van de belasting- plichtige moeten garanderen.

Zo kan alleen met een expliciete machtiging van de minister van Financiën een Nederlands inspecteur een ingediende aangifte met gebruikmaking van artikel 31 te lijf. Dat is geen toeval: de rechtszekerheid wordt daarmee optimaal gediend: het handelen van de minister van Financiën is onderworpen aan het "toezicht" van het hoogste orgaan in het parlementair- democratische stelsel: de volks- vertegenwoordiging (in de meest letterlijke zin van het woord) zelf.

De houding van de belastingdienst te Curaçao is voor wat betreft het "richtige heffing" — argument niet slechts volslagen ongefundeerd (er bestaat immers niet eens een artikel als art. 31 AWR) maar tevens in hoge mate arrogant: de dienst gaat op de stoel van de volks- vertegenwoordiging zitten, want er had zo'n bepaling wel moeten zijn. Nog afgezien van het volstrekt niet legitiem zijn van deze opstelling ontbreekt ook een basiselement: de volks- vertegenwoordiger wordt gecontroleerd door het electoraat. De inspectie is geen politiek lichaam en ontbeert derhalve (gelukkig) die directe controle; of baseert de dienst zich op "das gesunde Volksempfinden"?

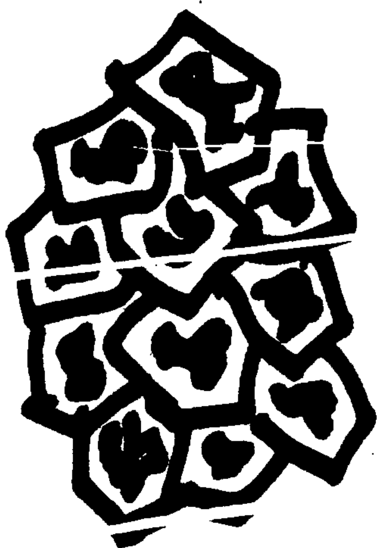
Kortom: een gevaarlijke ontwikkeling waarover een niet onbelangrijke groep zich ernstig zorgen maakt, nog afgezien van de fiscaal- technische mérites ervan.

Het fraus-legis leerstuk is een der moeilijkste in de fiscale literatuur en praktijk. Laten wij ons voorstellen dat de bankemployee waarover wij al eerder spraken in plaats van rente mee te kopen een vennootschap opricht in Nederland (of Panama of een willekeurig ander land). Vervolgens leent hij Nafl.500.000 waarover hij Nafl.60.000 rente moet betalen. *Het geleende bedrag wordt in de* vennootschap gestoken die deze middelen belegt. De vennootschap behaalt een rendement van 20% oftewel Nafl.100.000,--, die opnieuw belegd worden. De vennootschap keert geen winst uit aan haar aandeelhouder, de bankemployee. Zij betaalt wel belasting in Nederland (in Panama niet, daar bestaat geen belasting naar de winst gerealiseerd door aan bepaalde vereisten voldoende vennootschappen).

De bankemployee heeft op twee manieren voordeel:

1. Hij brengt zijn zuiver inkomen terug van 175.000 naar

vervolg op pag15 ▶

AFSCHEID VAN ANTONIN PANENKA

● Met een gedurfde, maar briljant uitgevoerde strafschop gaf Panenka Sepp Maier het nakijken. Het leverde Tsjechoslowakije in '76 de Europese titel op.

Met een simpel schopje tegen een met leer omvat beetje lucht, verwierf hij in 1976 in Belgrado wereldfaam. Op woensdag 15 mei jl. nam de internationale voetbalwereld in het Feyenoord- stadion, afscheid van een kleurrijk kunner: Panenka. Zonder hem zal het voetbal verder verschralen.

Antonin Panenka, de bescheiden maar sluwe middenvelder uit Praag, die met zijn gewiekste voetbewegingen dozijnen stadions op zijn kop wist te zetten, is op een leeftijd gekomen waarop hij meent het kalmer aan te moeten gaan doen. Platini en Zico genieten de faam, maar Panenka heeft beiden overtroffen als het gaat om het scoren uit 'een vrije trap met muurtje'.

„Bij Rapid maak ik in de competitie elk jaar minstens tien doelpunten op een dergelijke manier. Vroeger, in Tsjechoslowakije ook al. Hoe het komt weet ik ook niet. In feite vind ik het erg simpel. Ik train er ook niet op, zoals Platini doet. Ik heb het altijd gekund. Ik zie het gaatje en prik de bal er in".

Ofschoon zijn vrije trappen keepers tot waanzin dreven, zal Antonin Panenka vooral in de herinnering blijven voortleven als de speler die de nachtmerrie van elke doelman tot werkelijkheid maakte.

Antonin Panenka, zijn vaarwel is een verschraling van het voetbal. Wie zal ooit zijn briljante list vergeten waarmee hij zichzelf een plaats in de onsterfelijkheid verschafte. En tegelijkertijd de vermaarde Westduitse doelman Sepp Maier voor aap zette.

Belgrado, 20 juni 1976, de finale van het Europees kampioenschap voor landenteams. Twee minuten voor het einde van de wedstrijd komt West- Duitsland dankzij een doelpunt van Hölzenbein naast Tsjechoslowakije, dat eerder het favoriete Nederland in de halve finale verslagen heeft. Ook tijdens de verlenging blijft de 2-2 stand gehandhaafd en strafschoppen moeten beslissen over de Europese titel.

Bij de stand 4-3 voor de Tsjechen schiet de Westduitse middenvelder Uli Hoeness zijn strafschop over het doel van Ivan Victor. De 45.000 toeschouwers houden de adem in als de Italiaanse scheidsrechter Gonella de bal vrij geeft voor de mogelijk beslissende penalty. Hoogspanning, op de tribunes, bij de spelers.

Antonin Panenka neemt dan de aanloop voor wat de meest legendarische strafschop uit de geschiedenis van het voetval zal worden. Juist op het supreme moment knalt hij de bal niet hard en droog in één der vier hoeken, maar *schept* de kogel op gedurfde wijze door het midden. Terwijl doelman Sepp Maier zich in een hoek werpt, gaat de bal met een traag boogje door het midden, precies over de plaats die Maier zojuist verlaten heeft.

ZENUWSPELLETJE

Panenka's trap, de meest avontuurlijke en gedurfde allertijden, is zò subtiel, dat de bal het net maar nauwelijks toucheert. De geest heeft het lichaam verslagen. Het stadion heeft even tijd nodig om die actie geestelijk te verwerken, maar staat dan op zijn kop. Tsjechoslowakije is Europees voetbalkampioen en op de tribune stelt de Nederlandse ex- voetballer en columnist Jan Mulder voor het woord *strafschop* in de toekomst te vervangen door het woord *Panenka* .

„Een dergelijke bal trappen", glimlacht de betrokkene negen jaar later in het Hanappi- stadion van zijn huidige werkgever Rapid Wien, „is op zich niet zo moeilijk. Maar wel het wanneer, waar en tegen wie. In feite is elke strafschop een zenuwenspelletje. Een kwestie van kijken en wachten".

„Weet je", zegt hij plotseling, „eigenlijk wilde ik een dergelijke kunstje tegen Nederland uithalen. Holland, dat was een naam in die tijd, de beste ploeg en morele winnaar van het WK in 1974. De echte kunners liepen in dat elftal rond, Cruijff, Van Hanegem, Neeskens, Rensenbrink. Wij ontmoetten Nederland in de halve finale. Met onze keeper, Victor, had ik het er al een week over gehad hoe ik zo'n penalty het beste kon nemen. Ik was er namelijk van overtuigd dat we niet van Nederland konden winnen en zij niet van ons. Dat het op strafschoppen zou aankomen. Nederland speelde zwak, had weinig zelfbeheersing en wij wonnen verrassend makkelijker met 3-1".

KWAAD

„Dan maar in de finale, dacht ik nog. Sepp Maier is drie jaar lang kwaad op me geweest. Niet lang na die finale, speelde Maiers club FC Bayern München voor de Europa Cup in Tsjechoslowakije, tegen Banik Ostrava. Maier, zo is mij verteld, deelde met kwistige hand handtekeningen uit. Toen kwam er een jongetje met een foto van mijn penalty. Maier weigerde die te tekenen en liep onmiddellijk weg. Als ik hem ergens tegenkwam ontliep hij me.

Pas drie jaar later, toen we in Praag tegen Duitsland speelden, was hij er overheen. Tijdens de warming- up keek hij me strak aan. Opeens maakte hij met een handgebaar een boogje, lachte en gaf me vervolgens een hand. Toen was hij het kwijt".

„Later heb ik nog wel eens op een dergelijke manier strafschoppen genomen. Maar als keepers erop rekenden, schoot ik de bal gewoon in de hoek. Ik heb nooit een strafschop 'door het midden' gemist doordat de keeper bleef staan. Dan maak je jezelf belachelijk. Dit seizoen faalde ik wel tegen Dinamo Dresden en Dinamo Moskou, maar ach dat soort dingen moet je ook meemaken".

BOHEMIANS

Bohemians Praag was altijd zijn club, maar toen hij op gevorderde voetballeeftijd de kans kreeg, trok hij snel de grens over, aangelokt door avontuur en buitenlandse valuta. Rapid Wien werd zijn werkgever, waarvoor hij meer dan 70 competitie- doelpunten maakte, waarvan meer dan de helft direkt uit vrije stappen, Panenka's handelsmerk.

Zonder weemoed neemt Antonin Panenka afscheid van het topvoetbal. De 62- voudige Tsjechische international droeg er met zes treffers in dit Europa Cup- seizoen toe bij, dat Rapid tegen Everton in de finale stond. De speler die altijd op zijn techniek aangewezen was, heeft er moeite mee dat het voetbal alsmaar harder wordt.

„Het voetbal is steeds meer op hardheid gebaseerd. De kunners zijn verdrongen door hardlopers en kleerkasten. Als ik mijn club, Bohemians Praag, als voorbeeld neem. In de Europa Cup wedstrijd tegen Ajax heette Sloup (een genadeloze middenvelder, die zich als een kruisraket over het veld bewoog) de grote man te zijn.

Hij speelde met het Tsjechische elftal tegen Duitsland. Dat is toch diep- treurig. Ik ken Sloup nog van vroeger. Als hij aan de bal kwam, begon iedereen te lachen. Hij heeft geen techniek, geen inzet, alleen maar hardheid. Tegenwoordig kun je er international mee worden".

HARDLOPERS

„Het Tsjechoslowaakse voetbal is er een mooi voorbeeld van. Vroeger was er nog plaats voor artistiek voetbal, nu komen er hardlopers het veld op. Geen wonder dat het op Malta 0-0 blijft en tegen Duitsland een inmaakpartij wordt. Met technische spelers en persoonlijkheden kom je altijd verder. Zie Hongarije. Een grote longinhoud is geen garantie voor een goede wedstrijd".

„Het is een teken des tijds. Elk jaar merk ik het weer, bij elke nieuwe competitie, in elk nieuw Europa Cup- seizoen opnieuw bespeur ik een terugloop in techniek. Bij Rapid gaat het nog. Ik speel in een voor mij goed elftal, ik word omringd door werkers. We hebben goede verdedigers, een aantal harde werkers, een paar technische spelers met spelinzicht en met Pa-

cult en Krankl twee goaltjes- dieven. Het is de ideale samenstelling".

EVERTON

„Persoonlijk was ik niet zo blij met Everton als tegenstander. Teveel *Kampfgeist* . Ik had liever FC Bayern als tegenstander gezien. Engelsen liggen me niet zo. Door Celtic werden we ook helemaal weggespeeld, al hadden we gelijk dat die wedstrijd overgespeeld werd vanwege dat incident met de fles".

„De finale is voor mij als clubspeler het allerhoogste. Daarna stop ik. Bij Bohemians ben ik nooit verder gekomen dan de derde ronde. Dit is een mooi slotakkoord. Ik heb een fraaie carrière gehad. Ik heb veel gespeeld op momenten dat het belangrijk was. We zijn Europees kampioen geworden, in 1980 was ik speler van het jaar in Tsjechoslowakije, in 1979 tweede en in 1982 heb ik aan het WK meegedaan".

TOEKOMST

„Ik weet nog niet wat de toekomst mij brengen zal. Ik heb veel aanbiedingen gehad, maar heb geen zin meer om in de eerste of tweede liga in Oostenrijk te spelen. Het liefst word ik speler/trainer bij een klein clubje in Oostenrijk. Maar ik weet niet of de autoriteiten in Praag dat goed vinden. Lager dan de eerste- of tweede Liga mag eigenlijk niet. Momenteel moet ik dertig procent van mijn inkomsten aan de Tsjechische staat afstaan. Trainer worden zie ik niet zitten en eeuwig in Oostenrijk blijven ook niet. Mijn vrouw en kinderen wonen in Praag. Dat zijn zaken die Oostenrijk mij niet kan bieden".

„Ik zit in het vijfde jaar van de Hotelvakschool. Ik doe dit jaar eindexamen. Wellicht is dat iets voor de toekomst. Misschien kan ik ooit ergens manager worden. Maar slaafs werken in een fabriek, zoals de meeste Tsjechen, dat zie ik mijzelf toch niet doen". ■

Vredesproces breekpunt voor kabinet-Peres

Argwaan over Jordaans-Amerikaans vredesinitiatief

NA DE TERUGTREKKING van het Israëlische leger uit Libanon en de indiening van een economisch nood- programma kan de Israëlische regering weer aandacht besteden aan de voortzetting van het vredesproces in het Midden- Oosten.

Met het oog op de voorbereidingen voor een dialoog tussen de Verenigde Staten en een Jordaans- Palestijnse delegatie heeft premier Peres dezer dagen drie uur lang met de burgemeester van Bethlehem, Elias Freij, en de uit Nabloes afkomstige vice- voorzitter van de Jordaanse Senaat, Hikmet El Masri, gesproken. Politieke kringen in Jeruzalem proberen den de betekenis van de ontmoeting van de Israëlische regeringsleider met de twee pro- Jordaanse Palestijnse leiders uit de bezette Westelijke Jordaanoever te minimaliseren. Likoed- ministers hebben onmiddellijk kritiek geleverd op de dramatische sfeer van geheimzinnigheid die de ontmoeting heeft omgeven. Freij sprak over een uitstekende ontmoeting waarbij hij onder de indruk was gekomen van de openhartige en gematigde houding van de Israëlische premier.

In een gesprek onder vier ogen zijn Peres en zijn plaatsvervanger Shamir het er over eens geworden dat de regering van nationale eenheid zich zal keren tegen voorafgaand overleg tussen de Verenigde Staten en een Jordaans- Palestijnse delegatie en tegen deelname van de PLO aan vredes- onderhandelingen. De leiders van de Arbeiderspartij en de Likoed hebben afgesproken dat de Israëlische benadering geheel in overeenstemming zal zijn met de lijnen van het coalitie- akkoord. De regering- Peres zal alleen haar fiat geven aan rechtstreekse onderhandelingen tussen Israël en haar buurlanden en niet met PLO- vertegenwoordigers om de tafel gaan zitten.

PREMIER PERES
.....eerste stap.....

ARGWAAN

Deze Israëlsiche demonstratie van politieke eenheid is ingegeven door argwaan over recente ontwikkelingen in het Jordaans-Amerikaanse vredes- initiatief en is vooral als een waarschuwing aan het adres van de Amerikaanse regering bedoeld. Minister van Buitenlandse Zaken Shultz zal zich de komende dagen over de samenstelling van de lijst met Jordaanse en Palestijnse vertegenwoordigers buigen die in een gemeenschappelijke delegatie aan een dialoog met de Verenigde Staten zullen kunnen deelnemen om vervolgens vredes- onderhandelingen met Israël te voeren. Na de vertraging die in het vredesproces is ontstaan als gevolg van de vliegtuig- kaping en gijzelings- affaire in Beiroet wordt de Amerikaanse onder- minister van Buitenlandse Zaken, Richard Murphy, in Amman verwacht om met de Jordaans- Palestijnse delegatie te spreken.

Minister van Buitenlandse Zaken Shamir is er principieel tegen dat Israël een lijst met Palestijnse vertegenwoordigers als kandidaten voor een Jordaans- Palestijnse delegatie goedkeurt die door Arafat is samengesteld. Als Israël die Palestijnse namen zou goedkeuren, zou dat volgens Shamir neerkomen op een Israëlische erkenning van de dialoog tussen de Verenigde Staten en een Jordaans-Palestijnse delegatie waartegen Israël gekant is. Shamir meent dat de dialoog als een diplomatiek foefje wordt gebruikt om de Verenigde Staten ertoe te krijgen de PLO te erkennen, waartegen Israël zich met hand en tand dient te verzetten.

Terwijl de Arbeiderspartij die dialoog als een eerste stap naar rechtstreekse onderhandelingen tussen Israël en een Jordaans- Palestijnse delegatie aanvaardbaar acht, vreest de Likoed dat zo'n dialoog de Verenigde Staten in de armen van de PLO zal drijven. Met of zonder een voorbereidende Amerikaans- Jordaans- Palestijnse dialoog zullen rechtstreekse onderhandelingen tussen Israël, Jordanië en de Palestijnen een breekpunt voor de regering van nationale eenheid vormen. ■

Falasja's in verzet tegen discriminatie

De "verkrachte eer" van de Ethiopische joden

DE ETHIOPISCHE joden in Israël zijn in opstand gekomen tegen de religieuze onverdraagzaamheid van het Israëlische opperrabbinaat.

Vanuit opvangcentra voor nieuwe immigranten in Galilea zijn 600 Ethiopische joden met kleine kinderen op hun rug aan een 150 km lange protestmars naar het internationale Ben Goerion- vliegveld bij Tel Aviv begonnen. Enkele tientallen demonstranten zijn onderweg door hitte en uitputting bezweken. De autoweg Haifa-Tel Aviv werd korte tijd door demonstranten versperd.

In andere opvangcentra zijn Ethiopische immigranten uit protest tegen de vernederende houding van het opperrabbinaat in hongerstaking gegaan. De falasja's pikken het niet langer dat zij door de orthodoxe Israëlische rabbijnen niet als volwaardige joden worden aangezien. "Laat ons ergens heen gaan waar wij als joden worden erkend", stond op pamfletten die door hen werden uitgedeeld.

De falasja's stellen dat zij niet 2500 jaar geleden om hun joodse identiteit te bewaren teneinde eenmaal in het beloofde land te horen te krijgen dat zij geen volwaardige joden zijn. "Wij zijn gewend om te lopen. We hebben maanden gelopen om naar Israël te komen. Als het moet zullen we zo naar Ethiopië teruglopen. Daar hebben we weliswaar ontzettende honger geleden maar we waren tenminste trotse joden. Hier in Israël wordt onze eer verkracht".

PERES

De protestmars werd na tien uur lopen in de brandende zon gestaakt nadat de Ethiopische demonstranten de belofte kregen dat premier Peres een dezer dagen een delegatie zou ontvangen om hun problemen te bespreken. Peres wil tevens de beide opperrabbijnen van Israël ontmoeten om met hen na te gaan hoe kan worden vermeden dat de Ethiopische joden nog meer leed wordt aangedaan.

De socialistische minister van Immigratie Tsour heeft de Ethiopische joden toegezegd dat hij opnieuw een beroep op het opperrabbinaat zal doen om van de bevestiging van hun joodse status door religieuze onderdompeling af te zien. Tsour verklaarde dat hij de opperrabbijnen de zienswijzen van sommigen van hun collega's, onder wie de voormalige sefardische opperrabbijn Yoseef zou voorhouden dat over het jood-zijn van de Ethiopische immigranten geen twijfel bestaat.

In 1975 hebben de toenmalige opperrabbijn verklaard dat de falasja's joden zijn en naar Israël kunnen komen, maar hun opvolgers zijn op dat besluit teruggekomen. Het opperrabbinaat eist nu dat de falasja's symbolisch door onderdompeling in een ritueel bad tot het jodendom overgaan en hun verbond met het jodendom 'tot in alle eeuwigheid' vernieuwen voordat zij als volwaardige joden worden erkend. De falasja's achten dat onwaardig en vernederend. Door de rabbinale dictatuur kunnen tientallen Ethiopische immigranten onder wie dertig zwangere vrouwen niet trouwen omdat de aspirant- bruidegommen weigeren een ritueel bad te nemen. In Israël kent men alleen een kerkelijk en geen burgerlijk huwelijk. Aangezien de persoonlijke status van iedere joodse burger in handen van het rabbinaat is dat de aanstaande Ethiopische echtelieden niet zonder onderdompeling als joden wil erkennen, kan er geen huwelijk worden gesloten.

Na de ontberingen die de Ethiopische joden door de eeuwen heen hebben ondergaan om hun jodendom te behouden, wordt de religieuze zuiveringseis als een bijzonder grote vernedering ervaren.

In de joodse staat heeft de wanhopige protestmars van de Ethiopische joden pijnlijke associaties opgeroepen. (Uit Haagsche Courant). ■

Craxi op weg naar langste ambtstermijn

Premier raakt politiek vermoeid

SINDS ENKELE weken is het huidige kabinet op één na het langst levende van de Italiaanse republiek. Nog honderd dagen, dan kan Bettino Craxi de ereplaats van Aldo Moro krijgen.

Die slaagde er in om zijn kabinet tussen februari 1966 en juni 1968 833 dagen op de been te houden. Ook als Craxi dit record niet slaat, verdient hij respect om zijn grote plichts- betrachting. Bij meer dan één gelegenheid heeft hij zich laten ontvallen dat het minister- presidentschap geen sinecure is, zeker niet iets om lang mee door te gaan of om dadelijk nóg eens te doen. Het vergt veel van hem, hij zou wel eens even willen rusten.

Deze politieke vermoeidheid is begrijpelijk. De socialist Craxi mag minister- president spelen bij de gratie van de machtige christen- democraten. Zij laten hem de lust en de last van het premierschap zo lang het hun gelegen komt. Dat begon in augustus 1983 en het bevalt hun nog steeds.

Craxi:

OPPOSITIE

De premier wordt bij de hand gehouden door een christen- democratische vice- premier, in het kabinet zitten verder drie keer zoveel christen- democratische als socialistische ministers. Verlost zijn de christen- democraten nu van de eeuwige kritiek die de socialisten vroeger plachten uit te storten over elk kabinet, ook als zij er zelf deel van uitmaakten — onder een niet- socialistische premier wel te verstaan.

Op die manier gingen zij door met het spel dat 'oppositie' heet en waaraan zij zich zoveel jaren hadden overgegeven. Al die jaren waren het de christen- democraten die het land regeerden, veertig jaar lang al, afwisselend met socialistisch of andere kleine partijen. Dat Italië 'zonder de socialisten niet geregeerd kan worden' is dan ook niet waar, deze uitspraak ontstond twee jaar geleden uit de verse glorie van het socialistische minister- presidentschap. Maar men hoort haar nog maar zelden. Alleen de christen- democraten maken in dit land de dienst uit, elke verkiezings- uitslag bevestigt dit. Daarnaast blijven de Italiaanse communisten met hun grote aanhang een politieke macht van belang. De socialisten bedreigen de christen- democraten allerminst.

LICHTER

Dat een socialist nu de man is die als premier knopen moet doorhakken, maakt de christen- democraten het leven alleen maar lichter. Het land staat voor enkele ongemakkelijke maatregelen. Het is altijd hetzelfde liedje: de Italianen gaat het goed, maar Italië gaat het slecht, ieders persoonlijke welvaart groeit maar de economie wankelt. Grote tekorten op handels- én betalings- balans (hopelijk brengt het toerisme dit jaar soelaas), een inflatie van meer dan 8% en twee miljoen werklozen zijn de sombere gegevens van deze zomer.

Maar wie is hier werkloos? Oók iedereen die zijn officiële arbeidsplaats verliest maar die doorwerkt in zijn tweede baan? Miljoenen Italianen doen dit, buiten de belasting om. Dat maakt de Italianan rijk en het land arm. De staatsuitgaven stijgen jaarlijks met 9%, de inkomsten met 5%, de overheids- schuld is een zware last. Alleen al aan rente is men maandelijks meer kwijt dan aan alle ambtenaren- salarissen bij elkaar.

AARZELING

Voor een deel zijn dit zaken die zich aan de waarneming van de bevolking onttrekken. Dat wordt anders als bepaalde voorzieningen in de knel komen. Om de inkomsten op te voeren en het uitgaven- stijgings- percentage terug te brengen, zal er ingegrepen moeten worden. De socialist Craxi valt nu de taak toe dit beleid door te zetten. Op dit moment aarzelt hij, hij zegt dat tariefs- verhogingen de inflatie aanwakkeren. Toch zal er vroeg of laat iets moeten gebeuren, dat is de schaduw boven zijn verdere bestuurs- termijn als dit kabinet het langst levende van de Italiaanse republiek wordt. (Uit de Haagsche Courant) ■

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 2. gebogen ijzeren reep waarmee paarden en ezels worden beslagen; 9. gave; 16. ondernemingsvorm; 18. vreemde munt; 19. europeaan; 20. natuurlijke waterloop; 21. water in Utrecht; 22. de onbekende; 23. [illegible] vaarwater; 25. aan ons zelf toegebehorend; 28. vrouwen- of kindermuts; 30. samenhangende hoeveelheid v.e. danzige stof; 31. bezieldheid, vuur; 33. kinderspeelgoed; 34. vrachtennat; 36. zwarte delfstof; 37. soort baken ter aanduiding v.e. vaarwater; 38. hoogste gedeelte v.e. dak; 40. ellendig; 41. rekenkundig vraagstuk; 42. Europese hoofdstad; 45. kern; 46. innerlijk gehalte, hoedanigheid; 48. ik (lat.); 49. katachtig roofdier; 50. graping, leemte; 51. gravin van Holland; 52. wilde haver; 53. plantenetend zeedier; 56. kloosterzuster; 58. radeloosheid (Gr.); 60. familielid (afk); 61. eiland bij Venetië; 64. wijnsoort; 66. titanium (scheik. afk.); 67. jonge stier; 69. zedenleer; 70. droogoven; 72. maagbitter, absint; 73. muzieknoot; 74. amsterdams peil (afk); 75. poedervormige stof bereid uit de bonen v.e. boom; 77. grote bijl; 78. klein licht muziekstuk; 81. rivier in Nederland; 83. pers. voornaamwoord; 85. vaartuig; 86. deel v.h. gezicht; 88. titel (afk); 89. treffend, opvallend; 92. Turkse titel; 94. dwingelandij; 97. fopt; 98. recht stuk vaarwater; 99. mannelijk dier; 101. schelle, dringende kreet; 102. trechter van netwerk; 103. bittere vloeistof; 104. gebrek in hout waarbij het inwendige v.d. stam verrot; 105. vurig, versleten; 106. wandversiering; 108. jongere broer of zuster; 110. iemand die een voorstelling aanbrengt [illegible]; 111. ongeluksgodin; 112. japanse pareldulkster; 114. op iedere dag; 117. zangstem; 118. gordijnvuur om terreinstroken voor de vijand ontoegankelijk te maken; 120. oude luitenant; 121. glas of beker op hoge voet; 123. eerlijk (Eng.); 124. Middeleeuwen (afk.); 125. spoedig; 127. godsdienstig; 128. boom; 130. Spaans riet [illegible] was; 132. deel v.d. bijbel; 133. scharnier; 135. teek; 136. delfstof, brandstof; 139. tennisterm; 141. Hoger Onderwijs (afk); 142. precies, juist; 144. slimheid; 146. uitroep van verwondering; 147. onvermogen tot normaal lopen tengevolge van een ziekte; 150. wees gegroet (lat.); 152. chronologische aantekenboek; 155. de openbare mening; 156. naaldboom; 157. haarkleur; 158. op de manier van; 159. vierhandig zoogdier; 160. snoever; 163. vreesachtig; 165. mevrouw (fr.); 167. Noach; 168. [illegible] werk; 170. schatkist; 171. [illegible] dat het begrenzende opp. v. [illegible] vormt; 173. breinaald; 174. bijbelsfiguur; 175. lang, dun en smal stuk hout; 177. halmen van gedorst koren; 179. uitholling in een wand; 180. deel van een ladder; 182. grondgenvaller; 184. telwoord; 185. [illegible]; 186. strafwerktuig van twijgen; 187. bouwland; 189. plaats in Gelderland; 190. mannelijk dier; 192. met name (afk); 193. [illegible]; 194. waarborg.

VERTICAAL: 1. [illegible] in de muziek; 3. onderofficier (afk); 4. [illegible] verachting; 5. wat werkelijk heeft plaatsgehad; 6. meelijwekkend; 7. telwoord; 8. regeringsreglement; 9. gram (afk); 10. boom; 11. vleeshouwer; 12. zeer warm; 13. vroeger; 14. maanstand (afk); 15. vertrouwelijkheid; 17. geheel gevuld; 22. bijbeld figuur; 24. Zuid-Amerikaanse loopvogel; 26. kleverige vloeistof; 27. in staat om te wisselen; 29. geneesmiddel; 30. dom mens; 32. gevangenis; 34. bruine [illegible] uit het vocht v.d. inktzak v.e. inktvis; 35. aardappel; 37. meetkundig lichaam; 39. gewicht; 41. los neerhangend; 43. plaats in Frankrijk; 44. mikpunt; 46. gewoonterecht; 47. te eniger tijd; 54. scheldnaam voor de Hollanders; 55. geurbestrijdingsmiddel; 57. samenzwering; 59. ontuchtig, schunnig; 62. ter nagedachtenis (lat. afk); 63. lipbloemig plantengeslacht; 64. godsdienstig lied; 65. muzieknoot; 67. toeprijs; 68. zaak (lat.); 70. vis; 71. deel v.e. boom; 76. hijstoestel; 78. meubelstuk, zetel; 79. tegenspoed, ongeluk; 80. uniek; 82. gierigaard; 84. sterk glanzend glas; 85. dijk zonder zonder voorland; 87. vissersschuit; 88. de kleinste waarde; 90. Amsterdams Peil (afk); 91. vertoon van pracht; 92. slagader; 93. iets dat tegenhoudt (fr); 95. voegwoord; 96. nikkel (scheik. afk); 99. pijn; 100. onvruchtbaar; 106. paradijs; 107. soortelijk gewicht (afk); 109. eekhoorn; 111. heilige stier; 112. uitroep van pijn; 113. bovenste deel van de halmen; 115. vroeger, voorheen; 116. slotopener; 118. dwarsstaand kruis in een schild; 119. vogelhuis; 122. etensrest; 123. carbolzuur; 125. kathedraal; 126. wilde haver; 128. gewicht; 129. gehakt varkensvlees; 134. bep. paddestoel; 136. senior (afk); 137. iemand die iets doet naar het v.b. van iemand anders; 138. de lezer heil (afk) (lat); 140. beschermende geleider; 142. kelner; 143. maal; 145. trouzelaar; 146. bijbels figuur; 148. bep. vrucht; 149. in de geest levende voorstelling; 150. in losse vellen v.e. boek; 151. bijzonder groot; 153. luchtig en doorschijnend weefsel; 154. evenmens, geloofsgenoot; 161. vrij; 162. belemmering, overlast; 164. plaats of [illegible] die alleen lichtstralen v.e. bep. kleur doorlaat; 166. roofdier; 168. sprookjesfiguur; 169. grappenmaker; 172. reeks; 173. bep. groente; 176. losgegane steek; 178. belemmering; 180. kinderspeelgoed; 181. spaanse ex-koningin; 182. plaats in België; 183. schaakterm; 186. het Romeinse Rijk (afk); 188. kilometer; 189. landbouwwerktuig; 191. muzieknoot.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar [illegible] van [illegible] gulden getrokken:

[illegible]
Curaçao

De winnaar kan zijn prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 16.00 uur 's middags).

De goede insending had er aldus uit moeten zien:

NACHTEGAAL.BOONSPECHT
A..RADAR.N.KOGEL...O
[illegible]

Oplossingen moeten ingediend zijn voor 7 augustus 1985 en duidelijk op de enveloppe vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

Asielgeluiden dierenbescherming

Adoptie houdt in, dat U verantwoordelijk wordt voor een leven: in een geval voor een dier. Bedenk eer ge begint, een dier is geen meubelstuk, dat zomaar ergens in een hoek kan worden gezet. Het eist verzorging, niet alleen [illegible] eten [illegible] maar [illegible] aandacht, tijd [illegible] [illegible] als ze veel liefde en aandacht krijgt. Ze was niet erg gelukkig in de lste adoptie, was daarvoor [illegible] het Asiel [illegible] Zij is ongeveer 2 jaar, gesteriliseerd en ingeënt, klaar om aan een goed mens haar hart te schenken.

[illegible] kijken op ons Asiel op Parera? Tenminste als U werkelijk van plan bent onze dieren een goed tehuis te geven. Zij zullen U met trouw en aanhankelijkheid betalen.

Natuurlijk hebben wij ook gezellige poesjes voor de echte poezenliefhebber. Binnengebracht mooie bontgekleurde meiskes, heel aanhankelijk. Wat moeten die nu bij ons in het hok? Kent U [illegible] het kattenhok [illegible] als U echt [illegible] U ze daar [illegible] willen halen!! [illegible] vogeltje in de [illegible] een Makwakwa, die we vorige week te gast hadden. Die vraagt niet om adoptie, want dat verhaal heeft al een happy ending.

"Makkie" was erg zwak, kon nauwelijks lopen, laat staan vliegen, (wat een enorme vleugels heeft zo'n dier overigens!) maar volgens de doktoren was er wezenlijk [illegible] aan de hand. Hij (zij?) is vermoedelijk de enige vogel in het wild die ooit een vitamine injectie kreeg! Makkie maakte in die 2 dagen korte metten met een in kleine stukjes gesneden pak Red Snapper — dat ging er best in. Oorspronkelijk aangehouden visachtig poesmeer viel niet in de smaak! Wat te doen met Makkie? Dierentuin, nee, proberen bij de zee. De eerste keer bleef het bij een poging, hij bewoog geen vleugel! Het had iets te maken met zonsopgang of ondergang. Zondag weer proberen — wat een gesleep met het arme beest! — boven op een rots bij het Rif. Er stond veel wind en ja hoor, vleugels uit, hij ving de wind op, begon te fladderen! Ajo Makkie, het ga je goed!!

P.S. Ons Asiel is open van 8-12, 2-6. Zaterdag 8-1 en 4-6, tel. 54300. Tot ziens!

TRADE DEFICIT LOWER FUTURE STILL UNCERTAIN

BELIZE

BELMOPAN, BELIZE, CANA — Belize has narrowed its trade deficit by 16 million dollars (one Belize dollar — 49 cents US) to 7.5 million in the first quarter of this year, but the Central Bank says the prospects for the country's trade performance have remained uncertain. The key sugar and citrus sectors, as did bananas, reflected performance improvements compared with 1984, though the 1985 sugar production target was revised downwards from 110,000 long tons to 102,500 tons. This reduction will have a beneficial effect on the average price received by canefarmers, since, compared with last year, proportionately less sugar will be sold on the world sugar market, where prices remain depressed, the bank said in its quarterly review.

Sugar output for the first three months of this year reached 72,927 long tons, compared with 62,419 tons in the 1984 first quarter. The Central Bank said good quality cane and efficient factory performance paid off in a favourable tons of cane to tons of sugar ratio of 9.49. For the same period last year the extraction rate was 10.2.

The Central Bank report said banana production for export in the first quarter totalled 102,000 forty-two pound boxes and was valued at 1.2 million dollars, an improvement of 5.2 per cent or 6,000 boxes over the January-March period last year. Banana production has been fairly static over recent years, averaging a little over 500,000 boxes annually in the three years 1982 to 1984.

Nevertheless, the Bank said, revenue from the sector experiences modest growth because of annual price increases negotiated with Fyffes of the UK — the sole buyer. Export earnings in the first quarter of 1985 are 91.7 per cent above those for the corresponding period of last year. The garment sector with production solely for export continues to grow both in terms of value and volume. Production at 46,000 dozen pieces in the review quarter valued at 8.8 million dollars is 15 per cent above that for the last quarter of 1984.

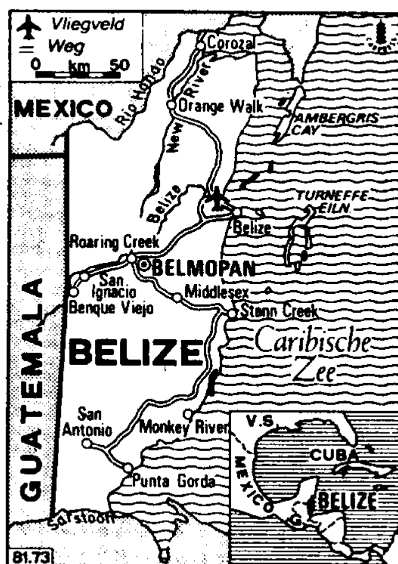
Looking at performance in the first quarter of last year, the bank said the garment sector registered an even more significant growth in the order of 43.1 and 48.4 per cent in terms of value and volume, respectively. The Bank report said that expanding output in the garment sector is a direct reflection of increased demand in the United States, where over 90 per cent of exports are marketed.

Deseasonalised exports of sea food in the first quarter of 1985 at 296,000 pounds, is 38,000 pounds or 11.4 per cent lower than in the last quarter of 1984. Proceeds from marine exports, however, at 2.5 million dollars are little changed. The constant revenues despite reduced production reflect increased earnings from shrimp exports, the second highest- priced marine product after lobster, with the increased production from the newly operational shrimp farms and the export of the catch from the Honduran trawlers.

Making a comparison with the first quarter of 1984, marine export production shows a decline of 63,000 pounds or 17.5 per cent. This reflects a fall in lobster production, occasioned by internal problems of one cooperative, which had an adverse effect on productivity this season.

The Central Bank report that there is a new area challenging citrus as the economy's fastest growth sector. Foreign investment in the agricultural sector has produced a boom in the production of vegetables for export, primarily okras and cucumbers. After exports of small trial batches in 1984, export production really got off the ground this year. In the first quarter production for export totalled 344,624 pounds.

"Unfortunately, seemingly because of transfer- pricing practices employed by the local operators and their parent companies in Miami, export proceeds were only 23,700 dollars for the quarter", the

report said. The bank said the local citrus industry continues to reap the benefits of the slowdown in the Florida citrus industry and preferential access to US markets under the Caribbean Basin Initiative (CBI) programme, albeit at a declining rate.

Production of citrus concentrate for export in the first quarter was 280,000 gallons valued at 6.3 million dollars. A decline in volume of 30.5 per cent was offset by an increase of 1.6 per cent in total revenue. Compared with the first quarter of 1984 revenues from citrus exports were up 54.7 per cent or 2.2 million dollars and production higher by 30.8 per cent.

The average price per gallon of citrus concentrate has jumped by 7.07 dollars from 15.31 dollars in the last quarter of 1984 to 22.38 dollars in the review quarter. Belize reported a 7.2 million dollar increase in overall exports for the first quarter of 1985, compared with sales during the corresponding period last year. But the Central American state which is a **member of the Caribbean Community** (CARICOM) maintained a trade deficit - though a smaller one.

According to the Central Bank, total exports in the first quarter of this year were valued at 53.3 million dollars, compared with 46.1 for the January-March period last year. However, total imports also climbed — from 59.4 million dollars for the first quarter of 1984 to 60.8 million in the 1985 first quarter. There has been an almost halving of the visible trade deficit — from 13.3 million dollars for January-March 1984 to 7.5 million this year. ■

vervolg van pag. 11

115.000 gulden en betaalt daarom in plaats van 79.800 "slechts" 42.200 gulden belasting. Een besparing dus van maar liefst 37.600 gulden. (Niettemin is 42.200 gulden nog altijd bijna een kwart van zijn totale inkomen).

2. De winst van de vennootschap waarvan hij aandeelhouder is blijft bij hem onbelast, want wordt niet uitgekeerd.

Is dit nu wetsontduiking? Is dit wetsontduiking als de vennootschap geen winst maakt? Is dit wetsontduiking als de vennootschap voorzienbaar geen winst maakt? Is dit, tenslotte, wetsontduiking als het enige voordeel dat de bankemployee behaalt de belasting- besparing is die hij op de Antillen bereikt?
Ik zou zeggen: vierwerf neen.
Voor dat antwoord is de motivatie als volgt.

De wet stelt uitdrukkelijk dat betaalde rente in de inkomstenbelastingsfeer aftrekbaar is. Dat maakt toepassing van het leerstuk der fraus-legis al moeilijk, omdat, en dat is een van de essentiële verschillen tussen de richtige heffing en het fraus legisbeginsel, er bij fraus legis sprake dient te zijn van een handeling die tot aftrekbaarheid leidt, waar de wet deze aftrekbaarheid zou hebben ontzegd indien de handeling correct benoemd zou zijn geweest.

Welnu, daarvan is in casu geen sprake: de aftrek wordt verkregen op basis van het feit dat er rente wordt betaald die ook metterdaad verschuldigd is. Er wordt niet gegoocheld met juridische begrippen of moeilijke constructies. Er wordt rente betaald. Niet meer. Niet minder. Wat met het geleend bedrag gedaan wordt is daarbij niet relevant. Dat het inkomsten oplevert die in het buitenland al dan niet belast worden is eveneens neutraal: het is niet aan de inspectie het oordeel van de contribuabele te toetsen. Het geld mag vergokt worden, er mogen sieraden van worden gekocht of het mag gestoken worden in de aanleg van een race circuit. Zolang er geen vermogens- belasting bestaat en derhalve niet behoeft te worden aangegeven hoe de middelen zijn aangewend kan zelfs gesteld worden dat de belastingplichtige Antilliaan überhaupt niet gevraagd mag worden naar de wijze waarop hij zijn (geleend) geld besteedt.

Dat hieraan de consequentie verbonden is dat de inspectie geen adequate controle heeft op de inkomsten- en vermogenspositie van belasting- plichtigen is waar. Maar deze controlemiddelen dienen langs parlementaire weg te worden ingesteld en niet te worden bedacht op een zondagnamiddag als 's lands financiën ter sprake komen ten huize van uitvoerende ambtenaren van de belastingdienst.

Er is nog een aantal andere aspecten dat vermeld dient te worden. Een daarvan is dat de houding van de inspectie met name ingenomen wordt ten aanzien van personen met hogere inkomens die werken bij banken en bedrijven waarvan de interne administratie, en de loonadministratie in het bijzonder, zeer goed zijn georganiseerd. Bij niet of zeer zwak boekhoudende instellingen is geen of nauwelijks controle. Dit is een element van discriminatoir karakter.

Ten tweede betekent de houding van de inspectie een doorbraak van de tot dusverre gevolgde — juiste, op de wet gebaseerde — politiek dat de renteaftrek werd geaccepteerd. Ook de uit de loonbelasting stammende hardheids- clausule werd normaal gehanteerd. Dit is een element waarbij de leer van het gewekt vertrouwen en daarmee de rechtszekerheid meespeelt.

Op de derde plaats wordt door de gewijzigde houding van de inspectie een stuk koopkracht weggehaald bij een groep die voor de toch al weinig florisant ogende economie van groot belang is. De met de door belasting- besparing vrijkomende middelen worden lokaal besteed.

De particulier multiplier effect is, naar het zich laat aanzien, van meer betekenis dan de projekten die de overheid entameert.

Tot slot nog dit:
Waarom zou in Nederland overgegaan zijn tot het repareren van de fiscale wetgeving indien hetzelfde effect had kunnen worden bereikt middels jurisprudentie? ■

EURYTHMICS

Het boeiende tweetal Eurythmics is in korte tijd uitgegroeid van een door actuele omstandigheden en trends bepaalde nieuwlichter in de Britse popmuziek tot een vrij compleet rockorkest dat kan rekenen op een enorme sympathie en bogen op een grote populariteit.

Het respect is afgedwongen door een reeks van avontuurlijke platen, een flinke poot tussen spraakmakende ondernemingen in muziek en film alsmede de nog altijd overdonderende aanwezigheid en capaciteiten van dirigente Ann Lennox.

Ze is uitgegroeid tot een beeldbepalend element hetgeen de overtuiging van het fenomeen Eurythmics kennelijk alleen maar heeft doen groeien. Tevens één van de weinige artiesten met een uitstraling die in grote kringen voornamelijk op fysieke persoonlijkheid berust. De ontwikkeling van Eurythmics is een voorbeeldige geweest.

Na een wat minder relevant muzikaal avontuur met The Tourists werd het, naar later bleek, monsterverbond tussen Lennox, als hooggeschoold vocaliste, en David Stewart, als breed georiënteerd instrumentalist, gesmeed. Die laatste is sindsdien opgegroeid tot een muzikale reus die zowel de complete instrumentaties als produktie van het Eurythmics-concept vorm geeft.

'In The Garden' was een voorbode. Een elpee waarin een nieuwe 'markt' wordt verkend met een muziekstijl die nog uit- gekristalliseerd moet worden. En dat ging sneller dan mocht worden gehoopt. 'Sweet Dreams' is een onmiddellijk hoogstandje met, bij wijze van uitzondering, een electro- synthesizer- geluid dat per se niet harteloos en kil klinkt. De combinatie van de gloedvolle stem van de zangeres en de sprankelende en absoluut 'commerciële' begeleiding is perfect.

De elpee 'Touch' volgt en daarop worden mogelijkheden vergroot. Voor sommigen een tegenvaller, maar dat blijft een hardnekkig misverstand. Immers de elpee 'Sweet Dreams' was onmogelijk te evenaren en eigenlijk het absolute hoogtepunt dat te vroeg werd bereikt. De soundtrack '1984', nog niet zó lang verschenen, staat toch voor het overgrote deel buiten het bekende Eurythmics-idee. Het biedt een geluid dat een rolprent als '1984' verdient. Een uitgespro- ▶

MULTI MILLION PROJECT FOR TRINIDAD AND TOBAGO

PORT OF SPAIN, TRINIDAD, CANA — Trinidad and Tobago's Prime Minister, George Chambers, is taking a battering from the local press over his current four-nation tour, but has scored at least one morale- boosting victory. On the first leg of the tour the government announced agreement with Britain's Imperial Chemical Industries (ICI) to set up a US155 million dollar methanol plant. The government and ICI will each own 30 per cent of the shares in the 1,500-tonne capacity plant billed to start operating in South Trinidad in 1988, with the rest held by two unnamed foreign institutions.

The deal was announced at a time when the English- speaking Caribbean's wealthiest state is trying to diversify its troubled oil-based economy and increase exports. As part of its strategy, the administration has once again moved into the market for foreign investment and new export sources. But morning newspapers here have taken a dim view of Chamber's chances of coming up with lucrative trade and investment deals during the month-long tour that also includes South Korea, China and India.

The Sunday Guardian newspaper predicted the tour would be "an unproductive, highly expensive flop". The Sunday Express wondered what Prime Minister Chambers was really up to in the Far East. "Is he searching for intellectual stimulation from his meetings with the leaders of these inscrutable people?" it asked. "Or does he really believe, as he would undoubtedly want us to believe, that he will return home ... his briefcase bulging with numerous trade agreements between Trinidad and Tobago and the governments of China, South Korea and India?"

Trinidad and Tobago has been buying several million dollars worth of Far East goods, but its sales to the region are small. South Korea exports about US7 million dollars' worth of goods to Trinidad and Tobago yearly, but its imports from the twin-island state are estimated at only half that figure. China enjoys a big trade surplus with the Caribbean republic. It exported goods worth TT19 million dollars (one TT dollar - 41 US cents) here in 1981, 28 million dollars in 1982 and 32 million dollars between January and June 1983.

Trinidad and Tobago's exports to China were worth: 5,600 dollars in 1981, 45,000 dollars in 1982 and a mere: 9,000 dollars the following year. The interest here in the Far East has been deepening since President Reagan allowed a host of goods produced in the Caribbean duty-free access to the American market under the Caribbean Basin Initiative.

... George Chambers of Trinidad ...

Trinidad and Tobago and its neighbours are trying to encourage Far Eastern businessmen to set up companies here or to enter joint ventures with local counterparts mainly to export to the United States. Chambers told bankers and financiers in London: "We seek to encourage joint ventures between the local private sector and foreign investors and to not rule out the possibility of further joint ventures involving the government where dictated by circumstances".

He added: "We are satisfied that in the longer term the combination of our energy resources, well-developed physical infrastructure and demonstrated technical and industrial capability will place us among those countries which are manufacturers of a wide range of products for the international markets of the future".

If the export- investment thrust is successful it will mean not only more jobs — and unemployment here is officially estimated at 14 per cent, up from 11.9 in 1982 — but more foreign exchange for a country which in recent months had clamped down on imports to check the rapid decline of its reserves. After the oil boom years of the 1970s, unemployment here worsened with a downturn in the economy, triggered largely by lower demand for Trinidad and Tobago's oil.

The economic picture, however, has been improving. Trinidad and Tobago registered a favourable balance of trade of TT464 million dollars for the first four months of this year. The figure was just 3 million dollars short of the surplus recorded for the whole of 1984. Minister in the Finance Ministry, Anthony Jacelon, also reported a drop in the rate at which the country was losing its foreign reserves — last estimated at 2.6 billion dollars.

The search for foreign investment also represents a perceptible shift in the policy of the government which massively expanded the state industrial sector in the oil boom years, but has since been seeking foreign participation in some areas, notably steel. Chambers heads a big government and private sector delegation that includes his Foreign Minister, Errol Mahabir, Industry Minister, Wendell Mottley and several businessmen.

"The group, numbering more than 40, is the largest ever to go on such a tour", the Sunday Guardian said. The government's political opponents and the press have been worrying about the cost of the long tour. But Jacelon said it was too early to determine the cost. Whatever it is, he will be hoping that the tour will justify the expenditure, even if Prime Minister Chambers does not return carrying a briefcase bulging with contracts. ■

CATERING TO CRUISE SHIPS

ST LUCIA

CASTRIES, ST LUCIA, CANA — St Lucia's tourist industry is getting a major shot-in-the-arm: a port facility costing more than 7 million East Caribbean dollars that will cater primarily for cruise ship passengers. Tourism officials say the facility will give the island a competitive edge in its efforts to attract a greater share of the sea travelling tourist traffic coming to the region.

The project, work on which is in progress, is another episode in the Government- financed development of the historic Castries port. In the last decade, more than 20 million dollars (one East Caribbean dollar = 37 cents US) was spent in developing and modernising the port, which had been an important fuelling station for international shipping lines using the Caribbean at the turn of the last century.

Three berths capable of accommodating vessels of up to 800 feet long as well as transit sheds and facilities for handling containerised cargo were added. Today, the port is among the busiest in the Eastern Caribbean, handling more than 300,000 tons of cargo last year. But the development project did not make any special allowances for the cruise ships, an important part of the island's growing tourist industry which continued to compete with cargo vessels for berthing space in the harbour.

Tourism officials here contend that this, coupled with the general inadequacy of shopping facilities for tourists may be the reason why cruise ship calls to St Lucia have fluctuated in recent years. Says a high-ranking Government spokesman: "Passengers and containers do not mix, and if St Lucia was to capture both the lucrative container transhipment trade and the passenger traffic, it was essential that special passenger facilities should be constructed".

In 1980, St Lucia recorded 149 cruise ship calls, then slipped to 68 in 1983 and up again to 93 the following year. The number of passengers has risen from 33,368 in 1983 to 38,000 last year. So far this year, the business appears to be picking up again with 67 calls in the first four months, bringing 30,828 passengers — a 108 per cent increase over arrivals for the same period in 1983.

But a recent government study estimated that St Lucia loses US1.7 million dollars annually in net foreign exchange because of the lack of facilities catering to the large cruise ships which are gradually replacing the smaller ones. In fact, in recent years, a number of cruise lines have turned their backs on St Lucia, complaining of the discomforts suffered at the port.

The Pointe Seraphine complex — named after the part of the harbour where it is being located — is expected to address this and other problems when completed next year with a 7.5 million dollar Caribbean Development Bank (CDB) loan. It will include two berths catering exclusively to cruise ships, a shopping mall, restaurant and bar, craft market, transportation terminal, as well as banking and postal facilities.

According to project manager Cromwell Goodridge 10 shopping modules will be ready for the start of the next winter cruise season towards year-end, and another 10 by next June. Parliament has passed legislation to govern the operation of duty-free shopping facilities. Says Tourism Director Maria Laville: "The new legislation will help St Lucia become competitive with some of its Caribbean counterparts in this respect.

"The Pointe Seraphine complex will be a major contribution in this area since duty-free shopping facilities will be located there". Prime Minister John Compton, speaking at the ground-breaking ceremony for the project, said the Point Seraphine scheme was only part of the development thrust for the Castries harbour. He declared: "This is one of the most valuable natural assets of St Lucia. The intention is to maximise its use so that St Lucia and its people may benefit from international trade, cargo as well as passengers".

Compton said the idea was to develop the area not only for cruise ships, but yachting, another previously neglected segment of the local tourist industry. Already, he said, a repair facility had been constructed to complement a planned marina which will be capable of accommodating 100 boats. He added: "In this area, it is envisaged that a ship chandlery will be constructed, along with shops for yacht supplies, showers, a laundermat, and perhaps squash and tennis courts".

On the hills over looking Pointe Seraphine, condominiums and self-catering units for yachtsmen and other travellers are to be provided. Tourism, in recent years, has emerged as the island's main earner of foreign exchange. Last year, visitors by air and sea topped the 100,000 mark for the first time. Stayover tourist expenditure figures released by the Tourist Board show a 31 per cent increase in 1984 over the previous year, from US32.5 million dollars to 43.1 million dollars. Expenditure by cruise ship passengers fell slightly from 810,100 dollars in 1983 to 791,565 dollars last season.

The industry directly employs more than 2,000 St Lucians and another 3,500 indirectly, according to the tourist board. The government's hope is that with the new complex St Lucia will be able to attract a lot more foreign exchange, increase employment and see a parallel development of privately owned tourist facilities throughout the island. ■

(vervolg van pag. 15)

ken effect-plaat waarbij Eurythmics zich kennelijk gebonden achtte aan sfeer en intentie van de film.

Met 'Be Yourself Tonight', traditiegetrouw weer 'n plaat waarnaar reikhalzend werd uitgekeken, is het tweetal terug op de lijn der verwachtingen, zij het dat het geluid ditmaal definitief de richting van de meer traditionele pop(rock)muziek ligt. Het is een elpee waarop regelmatig wordt gerefereerd aan de soul- en gospelmuziek en gebruik wordt gemaakt van, in principe, voor de hand liggende middelen zoals een conventionele gitaar en vettige blazers. Het openingsnummer 'Would I Lie To You' is bijvoorbeeld niet meer dan een standaard- blaasrocker met een intrigerende intro (inmiddels ingepikt door Veronica als 'earcatcher') en, voor Eurythmics- begrippen, snoeihard.

Dat de accenten tegenwoordig anders liggen, is dan al duidelijk: zonder omhalen naar het vooropgestelde doel; moderne of trendgevoelige posities worden angstvallig vermeden. Eurythmics moet nog langer mee dan vandaag. 'There Must Be An Angel (Playing With My Heart)' is daarentegen een bijna zoetsappig, voortkabbelend toetsenstuk waarmee een onverhoopt songfestival moeiteloos gewonnen zou zijn. Nota bene opgedragen aan soulkeizer Stevie Wonder die zelf de gaten met harmonica vult. Veel galm en engelengezang dat ietwat banaal aandoet, maar uitgelegd kan worden als een feilloze weergave van waar het in de soul om draait: behagen.

Daarna een soulrocker met veel gospel ('I Love You Like A Ball And Chain') en, opnieuw, een krankzinnig harde gitaarsolo van Stewart die daarmee tevens zijn capaciteiten op snaarinstrumenten onderstreept.

Een relatief hoogtepunt op de plaat vormt het stuk 'Sisters Are Doin' It For Themselves', want het betreft een duet van Lennox en Aretha Franklin. Gospel, koor, een traditioneel stuk muziek dat regelrecht uit de pre-Motown- periode afkomstig lijkt. 'Conditioned Soul' is een Eurythmics-stuk dat vermoedelijk overbleef van 'Touch' en 'Adrian' bevat een volgend duet, nu met Elvis Costello. Luchtig popstuk.

'It's Alright' is een hit, feilloos dansstuk met talloze verrassingen.

Tot slot een blaasrocker ('Here Comes That Sinking Feeling') en een 'wall of sound' à la Phil Spector ('Better To Have Lost In Love'). Ervan uitgaande dat de plaat voor veel uitgesproken Eurythmics-liefhebbers zal tegenvallen, is hier een wereldband aan het werk. Stewart heeft ruime muzikale opvattingen, Lennox heeft de beste (technisch) en fraaiste stem in de popmuziek en dat tezamen is voldoende.

Eurythmics wil zich met 'Be Yourself Tonight' ook overduidelijk distantiëren van het idee als zou het een 'moderne standaard-popband' zijn. Het zwaartepunt ligt nu meer dan ooit op traditionele muziek (zoals ook de algehele trend) en aanmerkelijk minder of het effect dat klanken en stembanden konden veroorzaken.

Stewart speelt, Lennox zingt en daar blijft het bij. Het zou toch genoeg moeten zijn. ■